

Debreceni Bárczi Gusztáv Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény,
Általános Iskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégium
OM azonosító: 038514
4024 Debrecen, Budai Ézsaiás u. 2.sz.
Email: barczy@barczy-debr.edu.hu Tel.: (52) 349-064

A KÉSZSÉGFEJLESZTŐ ISKOLA 11-12. ÉVFOLYAMÁNAK GYAKORLATI KERETTANTERVE

Tartalomjegyzék

1. 1. Agyagtárgy készítő készségfejlesztő kerettanterv	4
2. Rehabilitációs célú munkavégzés integrált munkavégzésre képes tanulók részére készségfejlesztő kerettanterv	12
3. Rehabilitációs célú munkavégzés integrált munkavégzésre nem képes tanulók részére készségfejlesztő kerettanterv	19
4. Háztartástan – életvitel készségfejlesztő kerettanterv.....	24
5. Kert- és parkápoló készségfejlesztő kerettanterv.....	33
6. Kisegítő takarító készségfejlesztő kerettanterv.....	55
7. Papírtermék készítő készségfejlesztő kerettanterv.....	69
8. Szövött-tárgy készítő készségfejlesztő kerettanterv	79
9. Textil- és fonalmentő készségfejlesztő kerettanterv	94

BEVEZETÉS

A készségfejlesztő kerettantervek heti 4, 8, illetve 12 óraszámra lettek kidolgozva. A gyakorlati évfolyamokon a készségfejlesztő kerettantervek oktatására heti 20 óra (a hozzá tartozó szabad időkerettel) áll rendelkezésre. Ezen időtartamot kell az intézménynek a készségfejlesztő kerettantervek oktatásával kitöltenie, azaz a tanulónak a gyakorlati évfolyamokon egy 2-5 készségfejlesztő kerettantervből álló képzési egység elsajátítására van lehetősége.

Ennek egyetlen korlátja, hogy nem oktatható egy egységben a

Habilitációs célú munkavégzés integrált munkavégzésre képes tanulók részére és a
Habilitációs célú munkavégzés integrált munkavégzésre nem képes tanulók részére megnevezésű
készségfejlesztő kerettanterv.

A készségfejlesztő iskola sikeresen teljesített gyakorlati évfolyamai eltérő készségfejlesztő kerettantervek szerinti oktatással megismételhetők.

A KÉSZSÉGFEJLESZTŐ ISKOLA KÉSZSÉGFEJLESZTŐ KERETTANTERVEI

1. Agyagtárgy készítő készségfejlesztő kerettanterv
2. Habilitációs célú munkavégzés integrált munkavégzésre képes tanulók részére
készségfejlesztő kerettanterv
3. Habilitációs célú munkavégzés integrált munkavégzésre nem képes tanulók részére
készségfejlesztő kerettanterv
4. Háztartástan – életvitel készségfejlesztő kerettanterv
5. Kert- és parkápoló készségfejlesztő kerettanterv
6. Kisegítő takarító készségfejlesztő kerettanterv
7. Papírtermék készítő készségfejlesztő kerettanterv
8. Szövött-tárgy készítő készségfejlesztő kerettanterv
9. Textil- és fonalmentő készségfejlesztő kerettanterv

A készségfejlesztő kerettantervek sikeres elvégzése részsakképzettséget, illetve szakképzettséget
nem tanúsít.

AGYAGTÁRGY KÉSZÍTŐ KÉSZSÉGFEJLESZTŐ KERETTANTERV

A készségfejlesztő kerettanterv az agyagtárgy készítés alapvető technikáinak készség szintű elsajátításával megvalósuló, társadalmilag elfogadott esztétikai értéket hordozó, művészeti, tárgyalkotó tevékenységet foglalja magába.

Célok

- A tanuló váljon alkalmassá használati termékek (háztartási- és dísz tárgyak) előállítására, és mint betanított munkás ebben közreműködjön.
- Fejlessze a produktív munkavégzést megalapozó személyes, szociális és szakmai kompetenciákat.
- Alakítsa ki és ápolja a kreatív önkifejezés igényét.
- Segítse elő az alkotótevékenység során szerzett ön-kompetencia élmény által a pozitív önértékelést, támogassa az alkotásban rejlő elaborációs lehetőségek által az érzelmek és feszültségek feldolgozását.
- Keltse fel a művészetek, kiemelten a kerámia készítés és a népművészet iránti érdeklődést, és bővítse az ezekkel kapcsolatos ismereteket.

Feladatok

- A képességek függvényében az agyagtárgy készítő eljárások minél teljesebb megtanítása.
- A művészeti ismeretek bővítése, az alkotó- és befogadóképesség fejlesztése.
- Az agyagtárgy készítő tevékenységekhez kapcsolódó jártasságok, készségek fejlesztése.
- Önszabályozási, együttműködési és alkalmazkodási stratégiák fejlesztése.
- Gondolkodási műveletek, forma- és térészlelés, figyelem, emlékezet, tervezés, rugalmasság, alkotó képzelet fejlesztése.
- Az önkifejezési törekvések támogatása, motiváció felkeltése az önálló alkotótevékenység iránt.

Fejlesztési területek – nevelési célok

Erkölcsei nevelés: A tanuló elsajátítja a műhelyben szükséges óvatos viselkedési- és együttműködési szabályokat, megismeri a műhely rendjének fontosságát, toleránssá válik önmagával és társaival szemben.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés: a készségfejlesztő kerettanterv keretében a tanuló megismerkedik a nemzeti hagyományokkal, a népi iparművészet alapjaival, a használati eszközökkel, díszítő elemekkel.

Az önismeret és társas kultúra fejlesztése: a képzés során a tanuló képessé válik saját alkotói kompetenciájának megélésére, átéli a tárgyak létrehozásának örömét.

Fenntarthatóság, környezettudatosság: a készségfejlesztő kerettanterv elsajátítása közben a tanulók megismerkednek a természetben előforduló alapanyagok felhasználhatóságával, az anyagokkal, energiával való takarékoskossággal. A készségfejlesztő kerettanterv tananyag tartalma segíti a megfelelő óvatosság kialakulását az alapanyagok egészség- és környezetkárosító hatásainak kivédésére.

A készségfejlesztő kerettanterv szerepe a kulcskompetenciák fejlesztésében

Anyanyelvi kommunikáció: az agyagtárgy készítéshez kapcsolódó speciális kifejezésekkel bővül a szókincs, ezáltal változatosabbá válik a beszédprodukció.

Matematikai kompetencia: a gyakorlati tevékenységek szükségessé teszik a minél önállóbb probléma-felismerést és megoldást, a mennyiségek kezelését, hozzájárul a téri- és időbeli tájékozódás fejlődéséhez.

Természettudományos és technikai kompetencia: a tanuló ismeretei fejlődnek a munkafolyamatok során az alkalmazott eszközök funkciójának megismerésével, a változások követésével, az anyagátalakulás folyamatának megfigyelésével, az egészség- és balesetvédelmi ismeretek elsajátításával.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség: A képzés támogatja a tanulók kreativitásának, esztétikai érzékének, önálló ízlésvilágának fejlődését. Képessé válnak tapasztalataik, élményeik kreatív kifejezésére, az esztétikum és praktikum összhangjának tervezésére. Lehetőségük adódik a kulturális sokszínűség megismerésére. A művészi önkifejezésen keresztül gazdagodik a személyiségük, önismeretük, kialakul belső igényességük, és megélik az önálló forma, szín választásán keresztül saját alkotói kompetenciájukat.

Elvárt teljesítmény

A tanuló képességeihez mérten igyekezzon elsajátítani a kerámiakészítés alapvető technikai fogásait és elméleti ismereteit. Az alkotótevékenység során a munka- és balesetvédelmi szabályok betartása mellett törekedjen az adekvát alapanyag- és eszközhasználatra és a produktív együttműködésre. Az elkészítendő tárgyakban törekedjen a forma-funkció és egyéni elképzelései összhangjának megjelenítésére.

Anyagismeret: a tanulónak ismernie és tudnia kell:

- az agyag és egyéb szakmai alapanyagok eredetét, előkészítését a gyakorlati tevékenységben történő felhasználáshoz,
- a munka során használt eszközök, szerszámok megnevezését, funkcióját,
- a kerámiakészítés fázisait,
- az edényformákat és azok funkcióit,
- az alapvető színező anyagokat és eljárásokat.

Az agyagtárgy-készítő szakmai ismereténél a tanulónak ismernie kell:

- a hagyományos tárgykészítés módjait, technikáit,
- kerámiatörténeti alapismereteket,
- az agyag-előkészítés műveletét,
- különböző alakítási technikákat,
- a mintázásban használt eszközöket, eljárásokat és a mintázás lehetőségeit,
- a tervezésben az alapvető tervezési ismereteket (anyag- és eszközszükséglet),
- forma- és színek kompozíciós ismereteket.

Esztétika, néprajzi, népművészeti alapismeretek tanulása során a tanulónak tudnia kell:

- az esztétika fogalmát, jelentőségét a tárgykészítésben,
- néprajzi motívumok ismeretét,
- alapvető népművészeti ismereteket,
- különböző tájak, korok jellegzetes forma- és mintakincseit.

Gyakorlati követelményeknél a tanulónak ismernie és tudnia kell

- a különböző formaalakító eljárásokat
 - lapedény készítés,
 - applikált edénykészítés,
 - formába préselt edénykészítés,
 - marokedény készítés,
 - korongolt edénykészítés,
- b. szakszerűen elvégezni a szükséges előkészítő műveleteket,
- c. a különböző díszítési eljárásokat,
- d. a mintázási lehetőséget kihasználva változatos, egyedi termékek kivitelezését,
- e. a megfelelő technika kiválasztását a tervek elkészítése után,
- f. a munkafolyamatok helyes sorrendjének kialakítását

- g. a befejező műveletek szakszerű elvégzését,
- h. az elkészített tárgyban keletkezett hibák felismerését, szükség esetén kijavítását, a használt vegyi anyagok szakszerű, egészségkímélő kezelését,
- j. a kemence használata során a szakszerű és óvatos munkavégzést.

Munkavédelmi alapismeretek:

- védőfelszerelések, munkaruházat ismerete,
- a műhely tisztántartásának, portalanításának biztosítása,
- a balesetveszélyes hulladékok szakszerű eltávolítása.

Elsősegélynyújtás alapismeretek:

- szúrás, vágás, égés kezelése,
- kézizsérő okozta sérülés kezelése,
- mentőláda ismerete, helyes használata.

Az agyagtárgy-készítő szakmai program oktatásának tárgyi feltételei

- A szakmai képzéshez három, a funkció szerint elkülönített helyiség szükséges: műhely, raktár, kemencetér.
- A létszámnak megfelelően felszerelt világos, jól szellőztethető, tágas tanműhely szükséges, a tanulók testméretének és az ergonómiai szempontoknak is megfelelő kényelmes székekkel, munkaasztalokkal felszerelve.

Eszközigény

- Lakkozatlan felületű agyagbegyúró asztal
- Elektromos kemence és tartozékai (polcok, állványok)
- Fazekaskorong, asztali korongok
- Mintázófák, gyűrűk, fakések
- Vágódrótok
- Rajztáblák, gyúródeszkák, sodrófák
- Különböző méretű műanyag tálak, tölcsepek, fedeles vödörök, tároló dobozok
- Fakanalak, merőkanalak, szűrők, sziták
- Ecsetek különböző méretben
- Fazekas agyag, samottos agyag (finom és durvaszemcsésű)
- Engóbok (földfesték), mázak, szintestek
- Máazó, égető fogók
- Védőruházat – hőálló kesztyűk, gumikesztyűk, maszk
- Tisztálkodó- és takarítóeszközök

Szemléltető eszközök

- A népi fazekasság, a kerámia ipar és kerámiaművészet bemutatására albumok
- A tananyagban szereplő technikákkal készült tárgyak (az alkotás fázisainak bemutatására)
- Szakkönyvek, tankönyvek, szaklapok, fényképek, képeslapok

Audiovizuális eszközök

- Számítógép, interaktív tábla
- DVD-, CD-lejátszó
- fényképezőgép, kamera
- Diavetítő, diafilmek

A tanterv teljesítéséhez javasolt óraterv	
Évfolyamok	11-12.
Heti órakeret	8
2 éves órakeret	576
Ebből kötött	518
Szabadon tervezhető órakeret	58

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Témakör / Évfolyam	11-12.	11.	12.
1. Tárgyalkotó eljárások	200	100	100
2. Díszítő eljárások	190	95	95
3. Anyag- és eszközismeret	56	28	28
4. Művészeti alapismeretek	52	26	26
5. Munkavédelem	20	10	10
Szabadon tervezhető órakeret	58	29	29

Tematikai egység	1. Tárgyalkotó eljárások	Órakeret: 200
Előzetes tudás	Elemi ismeretek a tárgyalkotási technikákról, festésről, mintázásról.	
Tantárgyi fejlesztési célok	Esztétikus, használható agyagtárgyakat készíteni minél kevesebb segítséggel. Saját elképzeléseket megvalósítani az alkotómunka során.	
Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Fejlesztési feladat - Minél nagyobb önállósággal megtervezni a munkafolyamatot és kiválasztani a szükséges alapanyagokat, eszközöket. - A tárgyalkotó eljárásokat megkülönböztetni. - Az agyagtárgy-készítő technikákat az elkészítendő tárgyakhoz rendelni. - Az agyag alakításának lehetőségeit figyelembe venni önálló elképzelései megvalósításánál. - Legyen képes a közös tevékenységben együttműködni, ha szükséges, tudjon segítséget kérni. - Növekvő önállósággal, irányítás mellett készítse el a különböző tárgyakat. - Egyéni ötleteket, elképzeléseket megvalósítani az alkotómunka során.		Kommunikáció: anyanyelv, beszédfejlesztés Számolás-mérés: Térbeli és időbeli tájékozódás Etika: egyén, közösség, társadalom; önismeret; az esztétikai érzék fejlesztése
Ismeretek - Lapedények készítésének - Apró elemekből applikált edények - Figurális kerámia - Korongozás gyakorlása - Agyagtárgyak szárításának, előkészítésének égetéshez		

Tevékenység Az agyag előkészítése begyúrása. A megfelelő agyagtípus kiválasztása és előkészítése – méretezése, begyúrása, levegőtlenítése. Különböző formájú, funkciójú lapedények készítése, pl.: tálak, tányérok, lapvázák, dobozok. Az agyag nyújtása, méretre vágása, a darabok összeillesztése agyagpépes rögzítéssel. Golyó gyúrása, agyaggyöngyök készítése. Golyós préseléssel különböző formájú, funkciójú tárgyak készítése. Építés golyókból agyagpépes rögzítéssel. Agyaghurka sodrása, felrakása, különböző formájú, funkciójú tárgyak készítése. Csigás elemek készítése, felrakása, különböző formájú, funkciójú tárgyak készítése. Hengerkorongolás gyakorlása, benyomás, felhúzás próbálgatása. Kombinált elemekből épített tárgyak Szivacsolás, simítás, sorja eltávolítás. Tárgyak megjelölése névjeggyel, monogrammal. Szivacsolás zsengelés előtt. Portalanítás mázazás előtt. A tanult technikák szabadon választott kombinációjával készített agyagplasztikák, agyagbábok, állatfigurák, emberalakok, népi gyermekjátékok, ékszerek készítése. Agyagtárgyak készítése a tanult elemek és eljárások különféle kombinációjával: hasas, szűkülő nyakú edények készítése, építése golyókból, agyaghurkából, szalagokból, csigás elemekből, ezek variációiból agyagpépes rögzítéssel, különféle formába préselt edények	
Kulcsfogalmak/Fogalmak	Eszköz, anyag, technika megnevezése. Az elkészített tárgy megnevezése és funkciója. Az elkészítés részfolyamatával kapcsolatos fogalmak. Korongozás, lapedény, szivacsolás, monogram, mázazás, csigás elem.

Tematikai egység	2. Díszítő eljárások	Órakeret: 190
Előzetes tudás	Elemi ismeretek a tárgyalkotási technikákról, festésről, mintázásról, az agyag tulajdonságairól, formázhatóságáról.	
Tantárgyi fejlesztési célok	Tetszetős kerámiatárgyakat létrehozni változatos díszítő technikák alkalmazásával.	
Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Fejlesztési feladat - Az agyag halmazállapotának, lágyságának megfelelő díszítő technika		Kommunikáció: anyanyelv,

kiválasztása. - A díszítő technika megfelelő alkalmazása - eszközválasztás, nyomaték, festékek, mázak kikeverése, felhordása megfelelő vastagságban irányítással. - Égetett agyagtárgyakon alkalmazható díszítő eljárások		beszédfejlesztés
Ismeretek - Nyers, puha agyagon alkalmazható díszítő eljárások - Első égetés előtti díszítő eljárások - 3. Nyers, száraz agyagon alkalmazható díszítő eljárások		Számolás-mérés: térbeli és időbeli tájékozódás Etika: az esztétikai érzék fejlesztése
Tevékenység - Pecsételés apró tárgyakkal, természetes anyagokkal. - Agyagtárgyak díszítése karcolással, vágással. - Agyagtárgyak díszítése rátett, domborműves technikával. - Textíliák, érdes felületű anyagok agyagra préselése. - Áttört díszítés szaggatóformával és szabad kézzel. - A kész agyagtárgyak díszítése kavicsolással és földfestékekkel. - Az égetett agyagtárgyak díszítése mázazása különböző módszerekkel: ecsettel, mártással, csorgatással, sablonnal stb.		
Kulcsfogalmak/Fogalmak	A díszítő eljárás és a szükséges eszközök elnevezése	

Tematikai egység	3. Anyag- és eszközismeret	Órakeret: 56
Előzetes tudás	- Ábrázolás-alakítás alapanyagainak, eszközeinek, felhasználási technikáinak ismerete.	
Tantárgyi fejlesztési célok	- Agyagtárgy készítés során az alapanyagok és eszközök rendeltetésszerűen tudja használni.	
Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Fejlesztési feladat - Legyenek ismeretei a különböző agyagtípusok tulajdonságairól, felhasználási területeiről. - Néhány gyakran alkalmazott eszköz neve, adekvát használata, tisztán tartása. - Engóbok, mázak kikeverése, megfelelő felhordása az agyagtárgyakra irányítással.		Kommunikáció: anyanyelv, beszédfejlesztés Számolás-mérés: Térbeli és időbeli tájékozódás Etika: egyén, közösség, társadalom; önismeret; az esztétikai érzék fejlesztése
Ismeretek - Agyagtípusok és felhasználási területük - Az alkotómunka során használt eszközök, funkciójuk, rendeltetésszerű használatuk - Engóbok, mázak		
Tevékenység - A különböző agyagtípusok tulajdonságainak megtapasztalása. - Felhasználási területek, hasonlóságok, különbségek megfigyelése.		

- Agyag tárolása, megóvása a kiszáradástól. - Az agyag megmunkálása során bekövetkező halmazállapot változások megtapasztalása. - Az agyagalakíthatóság határainak megtapasztalása. - Ismerkedés az alakítás, mintázás, díszítés, korongozás, égetés eszközeivel, funkcióikkal, rendeltetésszerű használatukkal, tárolásuk, ápolásuk módjával. - A földfestékek és mázak alapvető tulajdonságainak, használati lehetőségeinek megtapasztalása és felhordási lehetőségek kipróbálása.	
Kulcsfogalmak/Fogalmak	Agyagtípusok elnevezése, pl: fazekas, samott, porcelán. Az eszközök elnevezése, pl.: mintázófa, spatula, szobrászgyűrű, metsződrót

Tematikai egység	4. Művészeti alapismeretek	Órakeret: 52
Előzetes tudás	Népszokások, népi hagyományok, művészeti ágak ismerete.	
Tantárgyi fejlesztési célok	Megismerni a különböző kerámiatárgyakat, funkciójukat, a motívumokat felhasználni az alkotómunka során.	
Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Fejlesztési feladat - Műalkotások differenciálása művészeti ágak szerint. - Irányítással szemléljen művészeti alkotásokat. - Ismerje meg a népi kismesterségek jellemző vonásait és néhány népszokást. - Ismerkedjen a különböző népek kerámiáival, felhasználási területeivel. - Differenciálja a népművészet tárgykultúráját anyag és funkció szerint. - Növekvő önállósággal alkalmazzon néhány jellegzetes díszítő motívumot.		Kommunikáció: anyanyelv, beszédfejlesztés
Ismeretek Betekintés különböző korok és kultúrák tárgyalkotó és emberábrázoló művészetébe Népünk művészete A kerámiakészítés története, a kerámia felhasználási területei Különböző népek kerámiái A forma és funkció kapcsolata agyagtárgyaknál		Számolás-mérés: Térbeli és időbeli tájékozódás Etika: egyén, közösség, társadalom; önismeret; az
Tevékenység - Múzeumlátogatás, nevezetes épületek, tájházak, alkotóházak megtekintése. - Művészeti albumok, kiadványok szemlélése. - Különböző művészeti ágak jellemző alapanyagainak, munkaeszközeinek és technikáinak megfigyelése. - Lehetőség szerint: alkotók megfigyelése munka közben.		esztétikai érzék fejlesztése

- Ismerkedés népszokásainkkal, az ünnepekhez kapcsolódó hagyományokkal, tárgyakkal. - Tájégségekre jellemző díszítő motívumok rajzolása, alkalmazása agyagtárgyakon		
Kulcsfogalmak/Fogalmak	Művészeti tevékenységek és egyszerű esztétikai fogalmak. Népi kismesterségek és jellemző alapanyagaik: népi faragóművészet, bőrmívesség, hímzés, csipke, mézesbábosság, hímes tojás, fonás, szövés, fazekasság. Népszokások jellemző momentumainak megismerése: húsvéti, farsangi, karácsonyi népszokások. Díszítőmotívumok, tájégségek elnevezése. Művészeti tevékenységek és egyszerű esztétikai fogalmak. Neves alkotók, jellegzetes alkotások-festészet, szobrászat, grafika, építészet	

Tematikai egység	5. Munkavédelem	Órakeret: 20
Előzetes tudás	- Háztartásban alapismeretek (takarítás, személyi higiénia, eszközhasználat).	
Tantárgyi fejlesztési célok	- Az agyagtárgyak készítése során balesetek, balesetveszélyes helyzetek elkerülésével tevékenykedni, alkotásokat létrehozni.	
Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Fejlesztési feladat		Kommunikáció: anyanyelv, beszédfejlesztés Számolás-mérés: Térbeli és időbeli tájékozódás Etika: egyén, közösség, társadalom; önismeret; az esztétikai érzék fejlesztése
Ismeretek		
Tevékenység		

- Foglalkozások utáni kézápolás.	
Kulcsfogalmak/Fogalmak	Munka- és balesetvédelmi szabályok ismerete és betartása. Segítségkérés módjainak ismerete.

HABILITÁCIÓS CÉLÚ MUNKAVÉGZÉS INTEGRÁLT MUNKAVÉGZÉSRE KÉPES TANULÓK RÉSZÉRE KÉSZSÉGFEJLESZTŐ KERETTANTERV

Célok

- A tanulókat differenciáltan felkészíteni az iskola elvégzése utáni munkavégzésre.
- Segíteni abban, hogy gyakorlati, tapasztalati úton, saját élményen keresztül tudja kialakítani a munka értékének, a munkavégzés értelmének, funkciójának szerepét.
- Megtalálni a képességeinek és érdeklődésének leginkább megfelelő gyakorlati munkatevékenységet.
- Ismereteket szerezni az iskolai környezetben nem közvetíthető területekről, illetve munkafolyamatokat gyakorolni egyre önállóbban.
- Erősíteni a felelősségtudatot, fejleszteni az alkalmazkodóképességet, kialakítani a segítőkész magatartást.
- Felkészíteni a tanulókat arra, hogy mint munkavállaló, ismerjék meg azokat az elvárásokat, szabályokat, amelyekkel az iskola elvégzése után találkozhatnak.
- Elősegíteni, hogy a tanuló a nyílt munkaerő piacon (védett és normál munkahelyeken is) – egyéni megsegítés mellett – felnőttként munkát vállalhasson.

Feladatok

- A gyakorlati munkavégzés során különböző munkahelyek és foglalkozásfajták megismerése.
- Külső munkahelyeken a munkafolyamatok megismerése és gyakorlati végzése.
- Az iskolai és munkahelyi elvárások közötti különbséghez való hozzászoktatás.
- Az iskolában szerzett elméleti és gyakorlati ismeretek alkalmazása a munkahelyi feladatvégzés során.
- Az ismeretek folyamatos átadása a gyakorlat végzése közben.
- Balesetvédelmi oktatás, a balesetveszély és a balesetek kivédési lehetőségének tudatosítása.
- A munkafolyamatokhoz illetve a munkahelyi – szociális kapcsolatokhoz, kommunikációhoz köthető szabályok, viselkedési normák megtanulása, betartása, munkamorál, munkafegyelm fejlesztése.
- A munkahelyi tapasztalatszerzés közben a saját képességek, korlátok megismerése.
- Tájékoztató képesség fejlesztése és magabiztosság növelése a közlekedésben, munkahelyeken.

A készségfejlesztő kerettanterv szerepe a fejlesztési területekben

Az erkölcsi nevelés: A tanuló a gyakorlatban, munkahelyi környezetben ismeri meg a munkaterületen követendő szabályokat, szokásokat. A társas kapcsolatokban fejlődik az egymásra való odafigyelés, együttműködés és a tolerancia képessége. Elsajátítja a munkahelyi közösségbe történő beilleszkedésnek és a munkatársi kapcsolatok kialakításának normáit és lépéseit. A munkahelyi tevékenységeken keresztül fejlődik a munkamorál, munkakedv és a kötelességtudat.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés: A tanuló megtapasztalja a hétköznapi életben végzett munkatevékenységet, azok szerepét és hasznosságát. Munkavégzésével aktívan részt vesz a társadalmi értékteremtésben.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés: A képzés során a tanuló megismeri a munkával kapcsolatos jogait és kötelezettségeit. Munkahelyi környezetben gyakorolja a társadalmi elvárásoknak megfelelő megbízható és felelős magatartás kialakítását.

Az önismeret és társas kultúra fejlesztése: A tanulók munkahelyi környezetben, a gyakorlati tevékenységek során megismerik képességeiket, korlátaikat, lehetővé válik a reális énkép kialakítása és az önbizalom fejlesztése. Megtanulnak munkatársi kapcsolatokat kialakítani és a munkahelyen elvárt szokásoknak megfelelően viselkedni és kommunikálni.

A családi életre nevelés: A munkahelyi gyakorlat során lehetővé válik a munkavégzés értékteremtő erejének megtapasztalása. A fiatalok megismerik a munkavállalás családi életre gyakorolt hatását, összefüggéseit, összeegyeztetését, az esetleges nehézségeket.

A testi és lelki egészségre nevelés: A tanulók elsajátítják a munkavállalással kapcsolatos megfelelő higiénés szokások kialakítását. Megismerik az egészségüket megóvó magatartásformákat és testhelyzeteket. Megtanulják a munkájukhoz szükséges veszélyes anyagokat körültekintően használni és a veszélyes helyzeteket felismerni illetve azok elkerülésével hatékonyan dolgozni.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség: A gyakorlati képzés munkahelyei megfelelő szintet biztosítanak a segítő magatartás kibontakoztatásához. A tanulók megtapasztalják az együttműködés, az egymásra való odafigyelés és segítségnyújtás fontosságát, gyakorolják az önkéntes feladatvállalást és megvalósítást.

Fenntarthatóság, környezettudatosság: A tanulók közvetlen tapasztalatokat szereznek a munkavégzésük környezetre gyakorolt hatásáról. Megtanulják a munkatevékenységekhez szükséges erőforrások takarékos felhasználását, a vegyszerek mértéktartó alkalmazását, munkájuk során keletkezett hulladékok megfelelő tárolását. Ezáltal aktívan közreműködnek a természeti értékek tudatos megőrásában.

Pályaorientáció: A különböző munkahelyek megismerése és munkafolyamatok gyakorlása révén a tanuló számára lehetővé válik, hogy megtalálja az érdeklődési körének megfelelő munkatevékenységet és abban képességeit kibontakoztathassa. Hangsúlyos szerepet kap az elképzelések, vágyak és a reális lehetőségek, képességek összehangolása.

Gazdasági és pénzügyi nevelés: A tanuló megtapasztalja saját felelősségét a munkahelyi feladatok elvégzésében, aktívan részt vesz a munkamegosztásban. Rálátást nyerhet a munkavégzés, pénzkeresés közötti összefüggésekre.

Médiatudatosságra nevelés: A tanuló elsajátítja a munkatevékenységekhez szükséges elektronikus információhordozók gyakorlati alkalmazását valamint a telefonon, levélben történő kommunikáció alapjait.

A tanulás tanítása: A munkahelyi szintér lehetővé teszi, hogy a tanuló gyakorlatba ágyazva alkalmazza az elméleti órákon elsajátított ismereteit. Lehetővé válik számára az új helyzetekben és munkaformákban történő tanulás és tapasztalatszerzés. Olyan tudásra, gyakorlati ismeretekre tehet szert, melyeket a felnőtt életben is tud majd hasznosítani.

A tantárgy szerepe a kulcskompetenciák fejlesztésében

Anyanyelvi kommunikáció: A tanuló – számára eddig ismeretlen - munkahelyi környezetben kerül kommunikációs szituációkba. Fontos, hogy ne féljen kommunikálni munkatársaival, hogy megtanulja a verbális és nonverbális információk helyes értelmezését, átadását, gondolatainak, kérdéseinek, kéréseinek minél pontosabb és érthetőbb kifejezését. A munkafolyamatokhoz szükséges anyagok, eszközök, tevékenységek neveivel bővül a szókincs.

Matematikai kompetencia: A tanuló a munkahelyi feladatok elvégzéséhez gyakorlatban alkalmazza a korábban megszerzett matematikai ismereteit: a mértékegységek használatát, a téri és időbeli tájékozódást. Munkahelyi szituációkon keresztül fejlődik a problémamegoldó képesség.

Természettudományos és technikai kompetencia: A tágabb környezet megismerése lehetővé teszi a természet és a cselekedetek közötti összefüggések megértését, új technológiák, berendezési tárgyak, eszközök működésének megismerését és rendeltetésszerű használatának gyakorlását.

Digitális kompetencia: A tanulók megismerik az IKT-eszközök munkahelyi felhasználásának lehetőségeit és módjait, gyakorolják a célszerű, felelősségteljes alkalmazásukat.

Szociális és állampolgári kompetencia: A tanulók saját élményű tapasztalatokat szereznek a munka világában történő szerepvállalásról. Munkahelyi környezetben gyakorolják a döntési helyzeteket, a konfliktushelyzetek megoldását, a közösségi beilleszkedést. Fejlődik az asszertivitás, a toleráns, elfogadó, segítőkész magatartás és a másokra való odafigyelés képessége.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia: Az új körülmények (munkahelyek) megismerése hozzájárul a tágabb környezet iránti érdeklődés felkeltéséhez. A tanuló számára lehetővé válik a munkatevékenységben – felügyelet mellett – az elképzeléseinek, egyéni ötleteinek megvalósítása és az önkéntes feladatvállalás.

A hatékony, önálló tanulás: A tanuló előzetes ismereteit és tanulási tapasztalatait gyakorlati szituációkban alkalmazza. Képesse válik segítséget kérni, elfogadni, kérdéseket megfogalmazni, motiválttá válik az ismeretszerzésre.

A habilitációs célú munkavégzés tantárgy tárgyi feltételei:

A tevékenységek megkezdése előtt üzemorvosi, egészségügyi vizsgálat, amely az ellenjavallt tevékenységeket, munkaformákat, mozgásformákat kizárja.

Iskolai belső gyakorlóműhelyek.

Lehetőleg különböző tevékenységeket folytató fogadó munkahelyek, vagy intézményen belüli gyakorlólhely (pl. konyha, karbantartó műhely, iroda, stb.).

Munka- és védőruhák, munka- és védőcipők a tevékenységek szükségletének megfelelően (pl.: gumicsizma, csúszásmentes cipő, kötény, köpeny, munkakesztyűk, védőszemüveg, stb.)

Szemléltető eszközök:

Könyvek a munkatípusokról, munkahelyi életről, munkavégzés menetéről, munkavállalásról.

Audiovizuális eszközök:

Számítógép, interaktív tábla, telefon.

A tanterv teljesítéséhez javasolt óraterv

Évfolyamok	11-12.
Heti órakeret	4
2 éves órakeret	288
Ebből kötött	260
Szabadon tervezhető órakeret	28

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Témakör / Évfolyam	11-12.	11.	12.
1. Elmélet az iskolában: Tanórai keretben a gyakorlat előkészítése	4	2	2
2. Elmélet: A négy munkahelyen a munka megkezdésekor	16	4x2	4x2
3. Értékelés: A végzett munka értékelése	4	2	2
4. Gyakorlat: Konkrét munkával töltött idő	236	118	118
Szabadon tervezhető órakeret	28	14	14

Tematikai egység	1. Elmélet az iskolában: tanórai keretben a gyakorlat előkészítése	Órakeret: 4
Előzetes tudás	Kulturált viselkedés, kitartó munkavégzés. Instrukciók megértése és követése. Munkahelyek és tevékenységek ismerete.	
Tantárgyi fejlesztési célok	A tanulókat felkészíteni a munkahelyeken történő gyakorlati tevékenységekre.	
Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Fejlesztési feladat - Szabályokat megérteni, elfogadni és betartani. - Balesetvédelmi előírásokat elsajátítani. - Ráhangolódni a munkahelyi gyakorlatra és motiválttá válni a munkatevékenységekben. - Együttműködő, elfogadó magatartást kialakítani. - Aktívan részt venni a felkészülésben.		Kommunikáció: anyanyelv, olvasás-írás; beszédfejlesztés. Számolás-mérés: Térbeli és időbeli tájékozódás. Etika: egyén, közösség,

Ismeretek - Az adott munkahely (vállalat, cég, üzem) helyi követelményeinek a megismerése. - Adott munkafeladatok, munkakörülmények bemutatása. - Munkavezető megismertetése, utasítás elfogadás és értékelés személyhez kötése. - Balesetvédelmi szabályok ismertetése. - A munkahelyi gyakorlat tanórai keretben történő előkészítése. - Általános tájékoztatás. - A gyakorlati céllal való ismerkedés.	társadalom; önismeret. Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt életre.
Tevékenység - Képek, videofelvételek nézése a fogadó munkahelyről, a látottak megbeszélése. - Megismerkedés az adott helyen folyó munkafolyamatokkal. - Munkafolyamatok értelmezése, lehetőség szerinti gyakorlása. - Szituációs játékok a munkahelyi viselkedéssel, tevékenységekkel kapcsolatosan.	
Kulcsfogalmak/Fogalmak	munkahely, munkaruha, védőruha, főnök, beosztott, alkalmazott, munkatárs, munkaidő, balesetvédelem, munkaköri leírás

Tematikai egység	2. Elmélet a négy munkahelyen a munka megkezdésekor	Órakeret: 16
Előzetes tudás	Az adott munkahely, munkakörülmények és tevékenységek elméleti ismerete.	
Tantárgyi fejlesztési célok	Az adott munkahelyen felkészíteni a tanulókat a gyakorlati tevékenységekre, megismerni a munkakörülményeket, munkatársakat, az elvégzendő feladatokat.	
Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Fejlesztési feladat		Kommunikáció: anyanyelv, olvasás-írás; beszédfejlesztés, nem verbális információk értelmezése. Számolás-mérés: Térbeli és időbeli tájékozódás. Etika: egyén, közösség, társadalom
Ismeretek		
- Biztonságos közlekedés az adott munkahelyre. - A gyakorlati céllal való ismerkedés. - Az adott vállalat, cég, üzem helyi követelményeinek a megismerése. - Adott munkafeladatok bemutatása. - Az új munkatársak bemutatása. - Munkahelyi hierarchia megismerése. - Baleset-megelőzési és balesetvédelmi szabályok.		

Tevékenység - Az aktuális munkahelyről részletes tájékoztatás a helyszínen. - Közlekedési lehetőségek, megközelítés, belső tájékozódás. - A mindenkori gyakorlati munkahellyel való szemléletes ismerkedés.	Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt életre.
---	---

- Közlekedési gyakorlatok. - Balesetvédelmi oktatás és gyakorlati alkalmazás.	
Kulcsfogalmak/Fogalmak	munkahely, munkaruha, védőruha, főnök, beosztott, alkalmazott, munkatárs, munkaidő, munkaköri leírás, balesetvédelem

Tematikai egység	3. Értékelés: A végzett munka értékelése	Órakeret: 4
Előzetes tudás	A munka minőségére vonatkozó ismeretek. Gyakorlati munkavégzés.	
Tantárgyi fejlesztési célok	Összegző, átfogó értékelést nyújtani a tanulók számára. Önértékelésüket fejleszteni. Motiválni a további munkavégzésre.	
Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Fejlesztési feladat - Tapasztalatokat megbeszélni, információt cserélni. - Reális véleményt alkotni a saját munkáról. - Megtanulni a társak munkáját értékelni ítéletalkotás, kritizálás nélkül.		Kommunikáció: anyanyelv, olvasás-írás; beszédfejlesztés. Számolás-mérés: Térbeli és időbeli tájékozódás. Etika: egyén, közösség, társadalom; önismeret. Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt életre.
Ismeretek - A mindenkorli helyszíneken végzett munka értékelése meghatározott megfigyelési szempontok szerint történik az iskolában. - A végzett munka, értékelése személyre szabott. Az értékelésbe bevonjuk a tanulókat is. - A Gyakorlati Napló vezetése, ellenőrzése. - Az iskola, a munkahelyek, a szülők és a tanulók részéről folyamatos elégedettség mérés.		
Tevékenység - „Kerekasztal beszélgetés” a munkatevékenységekről, munkakörülményekről. - Szóbeli értékelés. - A végzett munkatevékenységek bemutatása iskolatársaknak (képekkel, videofelvételekkel illusztrálva). - A gyakorlati napló vezetése, ellenőrzése.		
Kulcsfogalmak/Fogalmak	megfelelő, hiányos, kritizálás, teljesítmény, cél, megbízható, körültekintő, eredmény	

Tematikai egység	4. Gyakorlat: Konkrét munkával töltött idő	Órakeret: 236
Előzetes tudás	Elméleti ismeretek az adott munkahelyekről és tevékenységekről. Balesetvédelmi szabályok ismerete és betartása. Kulturált viselkedés, kitartó munkavégzés. Instrukciók megértése és követése.	
Tantárgyi fejlesztési célok	Munkahelyi elvárásoknak megfelelően dolgozni, viselkedni, a balesetvédelmi szabályokat betartani.	

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Fejlesztési feladat - A balesetvédelmi szabályok betartásával kitartó munkavégzés. - Hibák felismerése, javítása és segítségkérés. - Felkészítés a felnőtt életre. - Saját képességek és korlátok szélesebb körű megismerése. - A személyes megtapasztalás fontosságának elfogadása, ismertetése. - Önállóság növelése a munkatevékenységekben. - Munkamorál, munkafegyelem fejlesztése.		Kommunikáció: anyanyelv, olvasás-írás; beszédfejlesztés; médiaismeret és nem verbális információk értelmezése. Számolás-mérés: térbeli és időbeli tájékozódás; műveletek; mértékegységek, mérések. Etika: egyén, közösség, társadalom; önismeret; az ítélőképesség, erkölcsi és esztétikai érzék fejlesztése. Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt életre; beilleszkedés, alkalmazkodás.
Ismeretek - Konkrét munkatevékenységek, részfeladatok a gyakorlati munkahelyeken. - Munkavédelem, anyag- és eszközismeret a tevékenységekkel kapcsolatban. - Munkahelyi hierarchia, munkahelyi körülmények. - Balesetvédelmi előírások.		
Tevékenység - Konkrét munkafolyamatokat, részfolyamatok végzése, gyakorlása irányítás mellett. - Munkatársi kapcsolatok kialakítása. - Esetleges munkahelyi /kapcsolati problémák közös megbeszélése.		
Kulcsfogalmak/Fogalmak	Az adott munkahelyhez és tevékenységhez kapcsolódó eszközök, anyagok és tevékenységek. Balesetvédelmi előírás, munkaruha, védőruha, főnök, beosztott, alkalmazott, munkatárs, munkaidő, munkaköri leírás.	

HABILITÁCIÓS CÉLÚ MUNKAVÉGZÉS INTEGRÁLT MUNKAVÉGZÉSRE NEM KÉPES TANULÓK RÉSZÉRE KÉSZSÉGFEJLESZTŐ KERETTANTERV

Célok

- Megértetni a felnőtté válás és a munkavégzés „törvény- és életszerű” kapcsolatát.
- A tanulót lehetőségeinek függvényében ösztönözni az elmélyült, kitartó feladatvégzésre.
- Megismertetni a „munka világával”, illetve a saját munkalehetőségeivel, adottságaival, képességeivel, ezáltal hozzájárulni a reális énkép kialakításához.
- Fejleszteni a manuális tevékenységekben az eszközhasználatot, és a feladatok végrehajtásában az igényességet.
- A már meglévő kognitív, érzelmi és motoros funkciókra építeni és fejleszteni azokat.
- A szociális készségeket fejleszteni iskolán belül végzett munkatevékenységeken keresztül.
- Megértetni, hogy a felnőttkori pozitív életérzést, a hasznosságtudatot jelentősen meghatározza a munkavégző képesség.
- Kialakítani az igényt a pontos munkára és a kitartó munkavégzésre.
- Bővíteni a környezetről kialakult tárgyi és fogalmi ismeretkört.

Feladatok

- Iskolai műhelyekben a balesetvédelmi szabályok betartásával munkatevékenységek gyakorlása, munkatapasztalatok szerzése.
- A szociális készségek és képességek (együttműködés, alkalmazkodás, tolerancia) valamint az énkép és az önismeret fejlesztése, reális önértékelés kiépítése.
- A verbális és nonverbális kommunikáció és az információszerző, -átadó képesség fejlesztése.
- Az eszközhasználat színvonalának emelése.
- A munkatevékenységekhez kapcsolódó elméleti ismeretek és gyakorlati tapasztalatok körének bővítése.

A készségfejlesztő kerettanterv szerepe a fejlesztési területekben

Az erkölcsi nevelés: A tanuló a gyakorlatban, munkahelyi környezetben ismeri meg a munkaterületen követendő szabályokat, szokásokat. A társas kapcsolatokban fejlődik az egymásra való odafigyelés, együttműködés és a tolerancia képessége. Elsajátítja a munkahelyi közösségbe történő beilleszkedésnek és a munkatársi kapcsolatok kialakításának normáit és lépéseit. A munkahelyi tevékenységeken keresztül fejlődik a munkamorál, munkakedv és a kötelességtudat.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés: A tanuló megtapasztalja a hétköznapi életben végzett munkatevékenységet, azok szerepét és hasznosságát. Munkavégzésével aktívan részt vesz a társadalmi értékkeremtésben.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés: A képzés során a tanuló megismeri a munkával kapcsolatos jogait és kötelezettségeit. Iskolai munkahelyi környezetben gyakorolja a társadalmi elvárásoknak megfelelő megbízható és felelős magatartás kialakítását.

Az önismeret és társas kultúra fejlesztése: A tanulók a gyakorlati tevékenységek során megismerik képességeiket, korlátaikat, lehetővé válik a reális énkép kialakítása és az önbizalom fejlesztése. Elmélyülnek a kulturált viselkedési szokások és kommunikációs formulák.

A családi életre nevelés: A tanulók megtapasztalják a munkamegosztás előnyeit, elméleti ismereteket szereznek a munkavállalás és a családi élet közötti összefüggésekről.

A testi és lelki egészségre nevelés: A tanulók elsajátítják a munkatevékenységekkel kapcsolatos megfelelő higiénés szokásokat. Megismerik az egészségüket megóvó magatartásformákat és testhelyzeteket. Megtanulják a munkájukhoz szükséges veszélyes anyagokat körültekintően használni és a veszélyes helyzeteket felismerni illetve azok elkerülésével hatékonyan dolgozni.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség: A tanulók a gyakorlati feladatok végzése során megtapasztalják az együttműködés, az egymásra való odafigyelés és segítségnyújtás fontosságát, gyakorolják az önkéntes feladatvállalást és megvalósítást.

Fenntarthatóság, környezettudatosság: A tanulók gyakorolják az iskolán belül végzett munkatevékenységekhez szükséges erőforrások takarékos használatát, a vegyszerek mértéktartó alkalmazását, munkájuk során keletkezett hulladékok megfelelő tárolását. Ezáltal aktívan közreműködnek a természeti értékek tudatos megóvásában.

Pályaorientáció: Az iskolai műhelyekben végzett munkafolyamatok gyakorlása révén a tanuló számára lehetővé válik, hogy megtalálja az érdeklődési körének megfelelő tevékenységet és abban képességeit kibontakoztathassa.

A tanulás tanítása: A műhelyekben végzett feladatok hozzájárulnak a munkatevékenységek iránti érdeklődés és a munkakedv felkeltéséhez. A tanuló gyakorlatba ágyazva alkalmazza az elméleti órákon elsajátított ismereteit.

A tantárgy szerepe a kulcskompetenciák fejlesztésében

Anyanyelvi kommunikáció: A munkafolyamatokhoz szükséges anyagok, eszközök, tevékenységek neveivel bővül a szókincs. A tanulók gyakorolják a verbális és nonverbális információk helyes értelmezését, átadását, gondolataiknak, kérdéseiknek minél pontosabb és érthetőbb kifejezését valamint a hatékony segítségkérés módjait.

Matematikai kompetencia: A tanuló a gyakorlatban alkalmazza a korábban megszerzett matematikai ismereteit: a mértékegységek használatát, a téri és időbeli tájékozódást. Konkrét feladatvégzés során fejlődik a problémamegoldó képesség.

Természettudományos és technikai kompetencia: A környezet részletesebb megismerése lehetővé teszi a természet és a cselekedetek közötti összefüggések megértését, a munkavégzéshez szükséges eszközök működésének megismerését és rendeltetésszerű használatának gyakorlását.

Szociális és állampolgári kompetencia: A tanulók saját élményű tapasztalatokat szereznek iskolai keretek között a gyakorlati munkavégzésről. Fejlődik a toleráns, elfogadó, segítőkész magatartás és a másokra való odafigyelés képessége.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia: A tanuló számára lehetővé válik a munkatevékenységben – felügyelet mellett – az elképzeléseinek, egyéni ötleteinek megvalósítása és az önkéntes feladatvállalás.

A hatékony, önálló tanulás: A tanuló előzetes ismereteit és tanulási tapasztalatait gyakorlati szituációkban alkalmazza. Gyakorolja a segítségkérést és elfogadást, felkészül a mindennapi életben történő alkalmazkodásra, motiválttá válik az ismeretszerzésre.

A tanterv teljesítéséhez javasolt óraterv

Évfolyamok	11-12
Heti órakeret	4
2 éves órakeret	288
Ebből kötött	260
Szabadon tervezhető órakeret	28

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Témakör / Évfolyam	11-12	11.	12.
1. A munka világa. Tanulás, tehetség. Pályaválasztás.	20	12	8
2. A munkafolyamatokhoz tartozó anyag- és eszközismeretek	32	20	12
3. Gyakorlati munkavégzés	208	98	110
Szabadon tervezhető órakeret	28	14	14

Tematikai egység	1. A munka világa. Tanulás, tehetség. Pályaválasztás.	Órakeret: 20
Előzetes tudás	Néhány foglalkozás és munkahely ismerete. Önismeret.	
Tantárgyi fejlesztési célok	Bővíljenek a munka világához kapcsolódó ismeretek. Legyen összhang a képességek és a lehetőségek között.	
Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Fejlesztési feladat - Finomuljon a tanulók reális énképe. - Informálódjanak a képességeikhez igazodó lehetőségekről. - Váljanak képessé a munka értékének, szerepének felismerésére. - Ismerjék meg a munkahelyi követelményeket, szabályokat, viselkedési normákat.		Kommunikáció: anyanyelv, olvasás-írás; beszédfejlesztés; médiaismeret és nem verbális információk értelmezése.
Ismeretek - Énkép, önismeret – személyes tulajdonságok és képességek. - Foglalkozások, munkahelyek. - A munkavégzés feltételei és szabályai.		Számolás-mérés: térbeli és időbeli tájékozódás; műveletek; mértékegységek, mérések.
Tevékenység - Szituációs helyzetgyakorlatok. - Intézménylátogatások. - Témafeldolgozás beszélgetéssel, könyvekkel, feladatlapokkal, videóval.		Etika: egyén, közösség, társadalom; önismeret. Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt életre. Környezet és egészségvédelem: az emberi test.
Kulcsfogalmak/Fogalmak	foglalkozások, képességek, tehetség, munkavégzés, önkéntesség	

Tematikai egység	2. A munkafolyamatokhoz tartozó anyag-és eszközismeretek.	Órakeret: 32
Előzetes tudás	Egyszerű házimunkák és a háztartásban használt berendezési tárgyak, eszközök, anyagok ismerete.	
Tantárgyi fejlesztési célok	Felkészülni az iskolai szintén történő munkavégzésre. Bővíteni az ismereteket a gyakorlati tevékenységekhez kapcsolódó eszközök és anyagok köréről.	
Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Fejlesztési feladat - Az iskolai tanműhelyek (pl.: tankonyha, iroda, könyvtár) berendezési tárgyainak, eszközeinek megismerése. - A gyakorlati munkavégzéshez szükséges alapanyagok, eszközök megismerése, célnak megfelelő kiválasztása.		Kommunikáció: beszédfejlesztés; nem verbális információk értelmezése
Ismeretek - Háztartási ismeretek. - Konyhai eszközök, alapanyagok. - Takarítóeszközök. - Mézeskalács készítés eszközei, anyagai. - Irodai eszközök anyagok. - Házi könyvtári eszközök és anyagok. - Udvari munkákhoz, növényápoláshoz kapcsolódó eszközök, alapanyagok.		
Tevékenység - Az iskolai munkahelyszínek bejárása. - Az eszközök, alapanyagok megtekintése, kipróbálása.		
Kulcsfogalmak/Fogalmak	Az iskolai tanműhelyekhez, munkavégzési helyekhez és feladatokhoz kapcsolódó eszközök, alapanyagok, tevékenységek.	

Tematikai egység	3. Gyakorlati munkavégzés	Órakeret: 208
Előzetes tudás	Háztartási eszközök, anyagok ismerete.	
Tantárgyi fejlesztési célok	Képessé válni egyszerű munkafolyamatok, részfolyamatok irányítás és segítségnyújtás melletti minél pontosabb elvégzésére.	
Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Fejlesztési feladat - Kulturált viselkedési szokások kialakítása. - Az eszközök rendeltetésszerű használatának elsajátítása. - Balesetmentes, kitartó feladatvégzés. - Szociális képességek fejlesztése. - Szabály-és feladattudat fejlesztése.		Kommunikáció: anyanyelv, beszédfejlesztés; médiaismeret és nem verbális információk értelmezése.

Ismeretek - Ebédlői munkálatok. - Takarítási munkálatok. - Kertészeti és udvaros tevékenységek gyakorlása. - Intézményfüggő műhelygyakorlatok. - Az iskolán belül felelhető munkahelyekkel való további gyakorlati ismerkedés.	Számolás-mérés: térbeli és időbeli tájékozódás; mértékegységek, mérések. Etika: egyén, közösség, társadalom; önismeret; az ítélőképesség, erkölcsi és esztétikai érzék fejlesztése. Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt életre; beilleszkedés, alkalmazkodás.
Tevékenység - A konkrét munkafolyamatok kivitelezése. - Iskolai munkahelyen zajló munkákról való beszélgetés. - A szükséges ismeretek megbeszélése, eszközök kiválasztása, használatuk, tárolásuk módja.	
Kulcsfogalmak/Fogalmak	Az iskolai tanműhelyekhez, munkavégzési helyekhez és feladatokhoz kapcsolódó eszközök, alapanyagok, tevékenységek.

HÁZTARTÁSTAN – ÉLETVITEL KÉSZSÉGFEJLESZTŐ KERETTANTERV

Célok

Járuljon hozzá olyan ismeretek, készségek elsajátításához és szokások kialakításához, amelyekkel a tanulók - képességeikhez mérten kisebb irányítás mellett - képessé válnak a mindennapi életben előforduló egyszerű önellátó, konyhai, takarítási és a házimunkához tartozó feladatok elvégzésére. Az elméleti ismereteket minél teljesebben, pontosabban és körültekintően legyenek képesek alkalmazni a gyakorlatban.

Ismerjék a munka- baleset- és környezetvédelmi szabályokat, azok betartásával kitartóan végezzék a tevékenységeket.

Ismerjék a háztartásban használt eszközök, gépek alkalmazási területeit és azokat tudják biztonságosan működtetni, rendeltetésszerűen használni.

A tanulók legyenek képesek a takarítási, tisztítási, mosási munkafolyamatokhoz a megfelelő vegyszereket kiválasztani és azokat körültekintően használni.

Alakuljon ki az igény az ápoltság megjelenésére, a tiszta, rendezett és harmonikus környezetre, erősítse a környezettudatos szemléletet és magatartásformát.

Alakuljon és erősödjön meg az együttműködő, szabálykövető magatartás, a munkavégzés során felmerülő problémákat, nehézségeket ismerjék fel, megoldásukhoz hatékonyan kérjenek segítséget.

Váljanak képessé az elsajátított ismeretek, tevékenységek iskolán kívüli alkalmazására.

A szociális képességek fejlesztésével és a munkatevékenységek gyakorlásával növelje a fiatalok esélyegyenlőségét a társadalmi élet minden területén.

Feladatok

A konyhai tevékenységek során alapanyagok és felhasználásuk megismerése, a konyhai eszközök, gépek rendeltetésszerű használatának elsajátítása, egyszerű ételek elkészítése, higiéniai szokások kialakítása.

Vásárlással kapcsolatos teendők gyakorlása (tervezés, pénzhasználat, áru kiválasztása, a vásárlás során felmerülő problémák kezelése), kulturált viselkedési szokások elsajátítása.

Takarítóeszközök hatékony használata, tisztítószeres fajtáinak megismerése, körültekintő, balesetvédelmi előírásoknak megfelelő használata, szelektív hulladékgyűjtés alapjainak elsajátítása.

Ruhagondozási műveletek – mosás, vasalás, varrás – gyakorlása és elsajátítása, a textíliáknál tanult előzetes ismeretek alkalmazása, piktogramok helyes értelmezésének megtanulása.

A varráshoz használatos eszközök, alapanyagok, öltésfajták megismerése, ruhajavítás és egyszerűbb munkadarabok készítése segítségével.

Vágott és cserepes növények gondozásának elsajátítása.

Lakáskultúrával kapcsolatos ismeretek bővítése, rendezett környezet iránti igény kialakítása.

Balesetvédelem a munkafolyamatok végzése során.

Képességekhez igazodó, rendszeres gyakorlás biztosítása a mindennapi munkatevékenységekben.

A készségfejlesztő kerettanterv szerepe a fejlesztési területekben

Erkölcsei nevelés: A gyakorlati tevékenységek sikerélményt biztosítanak a fiataloknak. A „kézzel fogható” eredmények ösztönzőleg hatnak a kitartó munkavégzésre, mely során fejlődik a segítőkészség, önfegyelem, rendszeret, pontosságra való törekvés. A tanulóknál kialakul saját és társaik munkájának értékelése és megbecsülése.

Az önismeret és társas kultúra fejlesztése: A háztartási munkák végzése során a tanulók még jobban megismerik képességeiket, ezáltal hatékonyabban tudnak bekapcsolódni a közösség életébe és motiváltabbá válnak a feladatok vállalására.

A családi életre nevelés: A mindennapi élethelyzetek megteremtése lehetővé teszi az együttélési szabályok megismerését és a szokások elsajátítását, a munkamegosztás és együttműködés gyakorlását, az egymás segítése iránti igény kialakítását.

A testi és lelki egészségre nevelés: A készségfejlesztő kerettanterv hozzájárul az egészségtudatos magatartás kialakításához azáltal, hogy a tanulók megismerik az egészséges életmód jellemzőit, a helyes táplálkozást, higiéniai szokásokat, környezetük tisztán tartásának lépéseit és fontosságát.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség: A közös munkatevékenységek erősítik a tanulóknál az egymásra való odafigyelést, ösztönzik őket a közös problémamegoldásra és egymás segítésére.

Fenntarthatóság, környezettudatosság: A képzés során a tanulók közvetlenül kapcsolódnak be környezetük alakításába, értékeinek megőrzésébe, tapasztalatokat szereznek a környezetet megóvó szokásokról, lehetővé válik a környezetkímélő szemlélet és életvitel kialakítása, elsajátítása. (pl.: mértékletes vegyszerhasználat, szelektív hulladékgyűjtés, tudatos vásárlás, takarékos víz- és áramhasználat).

Gazdasági és pénzügyi nevelés: A tantárgy hozzájárul a pénzeszközök használatában való jártasság kialakításához, a bevétel és kiadások összefüggéseinek felismeréséhez, a pénz szükségsszerű beosztásának megtanulásához.

A tantárgy szerepe a kulcskompetenciák fejlesztésében

Anyanyelvi kommunikáció: A készségfejlesztő kerettanterv segíti a társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs formák elsajátítását, a gyakorlati tevékenységek során az ok-okozati összefüggések felismerését, fejlődik a beszédértés és beszédprodukció, bővül a szókincs.

Matematikai kompetencia: A tanuló a matematikai ismereteit, logikai gondolkodását a gyakorlatba ágyazva alkalmazza. Készség szintjévé válik a mértékegységek használata, bővülnek az ismeretek a pénzkezelés szabályairól, fejlődik a téri- és időbeli tájékozódás, a problémamegoldó képesség.

Természettudományos és technikai kompetencia: A sokrétű konyhai eszközhasználat segíti a tárgyak tulajdonságainak, működésének megismerését, folyamatok megértését, használatukban való jártasság kialakulását.

Szociális és állampolgári kompetencia: Az önismeret mélyítése, a megfelelő viselkedési szokások kialakítása segíti a társadalmi beilleszkedést. A tanuló képessé válik a családban betöltött szerepek és feladatok felismerésére, a munkamegosztásban való részvételre, igényeinek kifejezésére és megvalósítására, kötelességeinek elvégzésére.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia: A tanulók egyre magabiztosabbá válnak a mindennapi tevékenységekben, a gyakorlati feladatok során mélyebb önismeretre tesznek szert, ezáltal képessé válnak a munkamegosztásba történő hatékony bekapcsolódásra és munkavégzésre.

Eszztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség: A házi- és ház körüli munkák végzése során a tanulók felismerik a tisztaság és a rend fontosságát, ízlésviláguk fejlődik, a mindennapokba beépül a harmonikus környezet kialakítása iránti igény.

A háztartástan-életvitel készségfejlesztő kerettanterv oktatásának tárgyi feltételei

A létszámnak megfelelően kényelmes székekkel, munkaasztalokkal berendezett, háztartási gépekkel és eszközökkel felszerelt világos, jól szellőztethető tankonyha szükséges.

Eszközigény

konyhaszekrény felszerelve főző- és tálalóedényekkel, evő- és tálalóeszközökkel
konyhai mérleg, mérőedények
tűzhely sütővel, mikrohullámú sütő, szagelszívó
hűtőszekrény fagyasztóval
konyhai kisgépek – vízforraló, kenyérpíró, szendvicssütő, robotgép, turmixgép
kéttálcás mosogató, mosogatógép
takarítóeszközök, porszívó
mosdótál, automata mosógép, ruháskosár, ruhaszárító
vasalódeszka, vasaló
varróeszközök
kerti szerszámok

Szemléltető eszközök

tankönyvek, szakácskönyvek, gasztronómiai folyóiratok, kiadványok, filmek
a tevékenységekkel kapcsolatos fotók, folyamatábrák, képek a munkafázisokról és minta munkadarabok
IKT- eszközök (számítógép, televízió, táblagép, dvd- lejátszó, kamera,)

A tanterv teljesítéséhez javasolt óraterv

Évfolyamok	11-12
Heti órakeret	8
2 éves órakeret	576
Ebből kötött	518
Szabadon tervezhető órakeret	58

A készségfejlesztő kerettanterv témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Témakör / Évfolyam	11-12	11.	12.
1. Konyhatechnika	240	120	120
2. Takarítás	72	36	36
3. Mosás	32	16	16
4. Vasalás	32	16	16
5. Varrás	80	40	40
6. Virágápolás	32	16	16
7. Lakáskultúra	30	15	15
Szabadon tervezhető órakeret	58	29	29

Tematikai egység	1. Konyhatechnika	Órakeret: 240
Előzetes tudás	Balesetvédelmi alapismeretek; konyhai eszközök ismerete; higiéniai alapismeretek.	
Tantárgyi fejlesztési célok	Tevékenységnek megfelelő eszközöket, gépeket tudjon kiválasztani, ételkészítési munkafázisokat önállóan végezni, minél kevesebb segítséggel bevásárolni.	
Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Fejlesztési feladat 1. Konyhai gépek funkciójának, működésének megismerése, adekvát használatuk elsajátítása. 2. A munkatevékenységeknek megfelelő alapanyagok, eszközök,, elektromos berendezések kiválasztása. 3. Jártasság kialakítása a konyhai eszközök használatában és a vásárlási gyakorlatban. 4. Kitartó, precíz, önálló munkavégzés.		Kommunikáció: anyanyelv, olvasás, írás; beszédfejlesztés Számolás-mérés: Térbeli és időbeli tájékozódás; műveletek; mértékegységek, mérések, pénz. Etika: egyén, közösség, társadalom; önismeret. Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt életre. Környezet és egészségvédelem: az emberi test.
Ismeretek 1. Konyhai eszközök, gépek működése, funkciója, felhasználási területek. 2. Étkezési szokások, egészségtudatos táplálkozás, egészséges ételek. 3. Vásárlási szokások, illemtudó viselkedés és segítségkérés. 4. Élelmiszerek, alapanyagok, ételtárolás. Ételtartósító eljárások. 5. Mértékegységek és mérőeszközök. 6. Ételkészítési munkafázisok: alapanyagok beszerzése, előkészítése, főzés/sütés, mosogatás, rendrakás. 7. Terítés: hétköznapi, ünnepi, vendégvárás. 8. Balesetveszélyes helyzetek és azok elkerülésének módjai.		
Tevékenység Konyhai eszközök csoportosítása, kiválasztása megadott szempontok szerint. Élelmiszerek, alapanyagok megnevezése, csoportosítása. Étrend, menüsorok összeállítása.		

Vásárlási gyakorlat szituációs játékban és üzletekben. Mérőeszközök használata Egyszerű étel elkészítése, elfogyasztása, egyes munkafázisok önálló végzése. Hulladékok szétválogatása, szelektív hulladékgyűjtés. Rendrakás, felmosás, mosogatás. Hétköznapi és alkalmi terítés gyakorlása. - Az étel tárolásának módjai, beszélgetés.	
Kulcsfogalmak/Fogalmak	evőeszköz, étkezéslet, vendégvárás, étrend, menüsor, romlandó, szavatossági idő, elektromos gépek (pl.: szendvicssütő, konyhai robotgép, turmixgép, vízforraló), konyhai eszközök (pl.: digitális mérleg, tésztaszűrő, konzervnyitó) Az eddig használt fogalmak bővítése, helyes használatuk.

Tematikai egység	2. Takarítás	Órakeret: 72
Előzetes tudás	Takarító eszközök és néhány takarítási munkafázis ismerete.	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. Takarítási munkafázisokat minél önállóbban végezni. A tisztítószeret a célnak megfelelően kiválasztani és mértékkel használni. 2. Megtanulni a háztartási hulladék szelektív gyűjtésének módját. A munkákat kitartóan és körültekintően végezni.	
Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Fejlesztési feladat 1. Igény kialakítása a környezet tisztaságára és a rendre. 2. Tájékozottság a napi, heti és nagytakarításban. 3. Tudja a tisztítószeret, vegyszerek helyes használatát és adagolásukat. 4. Megismerni a háztartási gépek tisztán tartását és balesetvédelmi szabályait. 5. Tudja elkülöníteni a különböző hulladékokat. 6. Önállóan, de felügyelet mellett hatékony részvétel a lakókörnyezet és lakásgondozási műveletekben. 7. Tudja a porszívót és a szőnyegtisztító- gépet balesetmentesen használni. 8. A használati utasítások megértése és követése.		
Ismeretek 1. A takarítás rendszere, a mindennapi, heti egyszerű takarítási teendők. 2. Nagytakarítás - részmozzanatok begyakoroltatása, megfelelő sorrend betartása. 3. Konyhai gépek és eszközök takarítása. 4. Szelektív hulladékgyűjtés. 5. A lakás és lakókörnyezet gondozása. 6. Őszi takarítás, ablak, ajtó lemosás, bútortisztítás. 7. Udvar, kert rendberakása. 8. Tavaszi nagytakarítás. 9. Szőnyegtisztító-, takarítógép használata. 10. Gépek kölcsönzésének gazdaságossága és szabályai. 11. Balesetvédelmi szabályok és előírások. 12. Piktogramok.		Kommunikáció: anyanyelv, olvasás- írás; beszédfejlesztés. Számolás-mérés: Térbeli és időbeli tájékozódás. Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt életre. Környezet és egészségvédelem: az emberi test.

Tevékenység A napi takarítási teendők elvégzése a tankonyhában, osztályteremben, illetve az otthoni lakás tisztán tartása.	
---	--

A nagytakarítás folyamatának önálló elvégzése, annak irányítással történő összekapcsolása a nagytakarításban. Mosogatógép helyes használata. Hulladékok elkülönítése. A takarítási munkák megszervezése. A használt vegyszerek tárolásának és alkalmazásának szakszerű módjának gyakorlása. (használati utasítás elolvasása, értelmezése, piktogramok ismerete). Piktogramok értelmezése.	
Kulcsfogalmak/Fogalmak	takarító eszközök és takarító- és tisztítószerek kölcsönzés, szelektálás, szőnyegtisztító gépmaró hatású, elzárva tartandó

Tematikai egység	3. Mosás	Órakeret: 32
Előzetes tudás	1. Textíliák, ruhaneműk fajtáinak ismerete. 2. A tisztaság fontossága	
Tantárgyi fejlesztési célok	Tudjon kézzel kimosni egy-egy ruhadarabot, egyre nagyobb önállósággal kezelni a mosógépet, kiválasztani a mosáshoz és öblítéshez szükséges tisztítószereket.	
Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Fejlesztési feladat 1. Reális, megvalósítható igényességet kialakítani az öltözködéssel kapcsolatban. 2. Tudni, hogy az ápoltság, jó megjelenésért mit kell tenni. 3. Válgatni szokássá a személyes ruházat tisztántartása. 4. Tudja felsorolni a mosás eszközeit. 5. Tudja csoportosítani a mosnivalót és a szükséges mosószert. 6. Ismerje a mosószerek adagolását, öblítés fázisait. 7. Megismerni a kezelési utasítások jeleit. 8. Megismerni a helyes ruhatárolási módokat.		Kommunikáció: anyanyelv, olvasás-írás; beszédfejlesztés. Számolás-mérés: Térbeli és időbeli tájékozódás. Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt életre. Környezet és egészségvédelem: az emberi test.
Ismeretek 1. A mosás munkafázisai, eszközei. 2. Mosószerek alkalmazásának szempontjai, adagolás. 3. Kézi mosás, gépi mosás, vegytisztítás. 4. Teregetés, szárítás. 5. Mosóprogramok, szárítóprogramok beállítása. 6. Balesetvédelem gépi és kézi mosás esetén. 7. Különleges mosási problémák, gallérok, kötöttárúk. 8. Saját ruhanemű tisztántartása, megfelelő tárolása (fogason, hajtogatva).		
Tevékenység - Mosógépek fajtáival ismerkedés - látogatás, műszaki cikkek szaküzletében. - A mosószerválaszték áttekintése (a választás szempontjai: ára, milyen célra kívánom használni? –folttisztító hatás, színes textil, alapanyag), használati utasítás és adagolás. - Az ismeretek alapján a kézi és gépi mosás, teregetés önálló végzése felügyelet mellett. - Látogatás ruhatisztító szalonba. - Tisztasági szabályok gyakorlása. - Ruhadarabok hajtogatása. - Ruhadarabok elhelyezése fogason (szoknya-, nadrág-, csipetős		

fogas), évszaknak megfelelő ruhanemű előkészítése, a nem használtak tárolása.		
Kulcsfogalmak/Fogalmak		energiatakarékos mosógép, szárítógép, víz hőfoka, áztatás, előmosás, mosás, öblítés, fehérítés, keményítés, vegytisztítás, szolgáltatás, vállfa, csiptető, fogas, védőhuzat, molyirtó, szekrényillatosító
Tematikai egység	4. Vasalás	Órakeret: 32
Előzetes tudás	Textíliák, ruhaneműk fajtáinak ismerete.	
Tantárgyi fejlesztési célok	Egyszerű ruhaneműket felügyelet mellett önállóan, nagyobb darabokat segítséggel kivasalni a balesetek elkerülésével.	
Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Fejlesztési feladat 1. Megismerni és elsajátítani a vasalás fázisait és a műveletek sorrendjét. 2. Legyen képes a ruhadarabokat simára vasalni. 3. Vasaljon önállóan (felügyelet mellett), hajtogasson ruhát.		Kommunikáció: anyanyelv, olvasás- írás; beszédfejlesztés. Számolás-mérés: Térbeli és időbeli tájékozódás. Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt életre. Környezet és egészségvédelem: az emberi test.
Ismeretek 1. A vasalás eszközei, vasalási technikák. 2. A vasaló beállításai (hőfok, gőzölés). 3. Vegytisztítás. 4. Ruhatárolás. 5. Balesetvédelem.		
Tevékenység - Vasalás, gőzölős vasaló használata, konyharuha, terítő, ruhaneműk (póló, ing) vasalása felügyelet mellett egyre önállóbban. - A kivasalt darabok összehajtogatása, elhelyezése a megfelelő tároló helyre. - Vegytisztító látogatása, a vasalógép megismerése. - Balesetvédelmi oktatás.		
Kulcsfogalmak/Fogalmak		vasalódeszka, gőzölős vasaló, vegytisztítás, kifordítás, hajtogatás, vasalógép. Piktogramok jelentése, megéget, esetleges égési seb ellátása

Tematikai egység	5. Varrás	Órakeret: 80
Előzetes tudás	1. Gondozott ruházat, jó megjelenés ismérvei. 2. Varrás alapkellékeinek ismerete.	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. Önállóan kisebb ruhajavításokat elvégezni. 2. Segítséggel használati- és ajándéktárgyakat készíteni.	
Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Fejlesztési feladat 1. Tudjon önállóan ruhát javítani (tű, cérna alkalmazása, gomb felvarrása, akasztó felvarrása, szegés) 2. Tudja alkalmazni a munkadarabon a tanult hímzési technikákat. 3. Mutasson érdeklődést, aktivitást, legyen kitartó munkavégzés során.		Kommunikáció: anyanyelv, olvasás-írás; beszédfejlesztés. Számolás-mérés: Térbeli

Ismeretek 1. Varrás eszközei 2. Ruhajavítási műveletek, gomb felvarrása, szakadás bevarrása 3. Kézi- és gépi varrás alapjai 4. Öltésfajták és alkalmazási területeik 5. Hímzés (pl.: keresztszemes, gobelin) 6. Varrással, hímzéssel készült ajándéktárgyak 7. Népviseletek 8. Nem kötelezően: a horgolás, kötés anyagának, eszközeinek megismerése	és időbeli tájékozódás. Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt életre.
Tevékenység - Tű, cérna használata. - Leszakadt gomb felvarrása, rojtos szél beszegése, akasztó felvarrása. - Látogatás egy varrodába. - Fércöltés, gépöltés. - Boszorkányöltés, pelenkaöltés alkalmazása. - Az eddig tanult öltésfajták gyakorlása és alkalmazása. - Hímzési előkészületek, megtervezése, öltésfajta kiválasztása. - Egyszerűbb darabok készítése segítséggel.	
Kulcsfogalmak/Fogalmak	A varrással kapcsolatos fogalmak bővítése, ismételése. Öltésfajták: kézi öltés/fűzőöltés, láncöltés, tisztázó/cikcakköltés, keresztöltés, szegő/pelenkaöltés, boszorkányöltés

Tematikai egység	6. Virágápolás	Órakeret: 32
Előzetes tudás	Növények tulajdonságainak, szükségleteinek ismerete, virágápolási alapkellékek.	
Tantárgyi fejlesztési célok	Cserepes virágot gondozni, átültetni, szobanövényeket esztétikusan elrendezni a lakás helyiségeiben.	
Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Fejlesztési feladat 1. Igény kialakítása a szobanövények tartására, megismerni szakszerű gondozásukat. 2. Igénye legyen az esztétikus, szép virágkompozíció elkészítésére.		Kommunikáció: anyanyelv, olvasás-írás; beszédfejlesztés. Számolás-mérés: Térbeli és időbeli tájékozódás.
Ismeretek 1. Irányítással cserepes virágok ültetése, gondozása. 2. Vágott virágok gondozása. 3. Virágfajták ismerete. 4. Virágvásárlás, illetudó viselkedés szabályai. 5. Virágkompozíciók.		
Tevékenység Virágültetés, palántázás, gondozás. Vágott virág vázába tétele, gondozása. Szobanövények, vágott virágokat, mezei virágok megkülönböztetése. Virágbolt látogatása. Virágkompozíció készítése száraz és élő növényekből - virágcsokor, koszorú, fali dekoráció, ajtódísz.		
Kulcsfogalmak/Fogalmak	agyag granulátum, ültetőfa, tápoldat, virágtető irtó szer, kompozíció, szárazvirág, asztaldísz, adventi koszorú, ragasztópisztoly	

Tematikai egység	7. Lakáskultúra	Órakeret: 30
Előzetes tudás	Lakás helyiségeinek, funkciójuknak ismerete.	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. Igény kialakítása az esztétikus, harmonikus lakókörnyezetre. 2. Saját elképzeléseket kifejezésre juttatni, megvalósítani a lakberendezés során.	
Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Fejlesztési feladat 1. A lakás, az iskola különböző helyiségeinek magabiztos felismerése és a berendezési tárgyak, kiegészítők csoportosítása helyük, funkciójuk szerint. 2. Megismerni a lakás praktikus díszítését, kiegészítőket; az elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazása.		Kommunikáció: nonverbális kommunikáció: környezetünk kialakítása, anyanyelv, olvasás-írás; beszédfejlesztés. Számolás-mérés: Térbeli és időbeli tájékozódás. Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt életre.
Ismeretek 1. A lakás helyiségei és berendezési tárgyai. 2. A lakás beosztása, alaprajza. 3. Lakberendezési kiegészítők. 4. Színek, bútorok, kiegészítők elhelyezésének szerepe a lakásban. 5. Makett, modell, babaház		
Tevékenység - A különböző helyiségek felsorolása és berendezési tárgyak, bútorok megkülönböztetése, válogatása. - A lakás lerajzolása és beosztása. - Kiegészítők megismerése. - Irányítással készítsen babaházat és rendezze be a már megismert berendezési tárgyakkal. - Tanulmányi séta (lakberendezési áruház, lakások), lakberendezési újságok tanulmányozása.		
Kulcsfogalmak/Fogalmak	zsúfolt, kényelmes, időtálló, harmonikus méretarányos	

KERT- ÉS PARKÁPOLÓ KÉSZSÉGFEJLESZTŐ KERETTANTERV

Célok

A kert és parkápoló tevékenységek végzése közben a tanítás-tanulás folyamatában megmutatkozó gyengébb vagy sérült funkciók korrigálása, kompenzálása, a szakma tanulásához, munkába álláshoz szükséges motiváció megeremtése.

A kompetenciák fejlesztésében megkülönböztetett figyelmet fordítani a személyes, a szociális, a kommunikációs és az életvezetési kompetenciákra; minden tananyagtartalmat a gyakorlati életben előforduló problémák, helyzetek megoldásához kapcsolva.

Olyan elméleti és gyakorlati ismeretanyagot nyújtani és megtanítani, amelyek nélkülözhetetlenek a kert és parkápolás munkafolyamatainak során az adott feladatok közvetlen elvégzéséhez.

A tevékenységközpontú tanulás-szervezés segítségével a tanulók segítése szocializációjukban, a munkavégzéshez szükséges kötöttségek, szabályok elsajátításában, a későbbi rehabilitáció, illetve védett munkahelyen történő munkavégzés képességének elősegítésében.

A tanulók figyelmének, érdeklődésének felkeltése saját és közvetlen környezetük igényes kialakítására.

Kialakítani bennük a rend iránti igény, a rend megteremtésének és fenntartásának, valamint megőrzésének képességét.

Szeressék a természetet, segítséggel tudják vonzóvá tenni környezetüket, szívesen tartózkodjanak, és dolgozzanak a jó levegőn, az időjárásnak megfelelő öltözködés felismerésével.

A kert és parkápoló munkák megismertetésével és gyakoroltatásával lehetőséget biztosítani a fiatalok számára a teljesebb élet, a társadalomba és a termelőmunkába való bekapcsolódáshoz.

Ismerjék a parkot, kertet, mint munkaterületet, ahol tevékenykedniük kell, tudjanak tájékozódni a munkaterületen, és tudjanak utasításokat nehézségi fok szerint végrehajtani.

Sajátítsák el, és irányítással, képességeikhez mérten minél önállóbban végezzék a házi kertek, közterületek, parkok gondozási, ápolási munkálatait.

A munkavégzés során legyenek képesek a megfelelően előkészített szerszámokat, eszközöket, gépeket rendeltetésszerűen használni, figyeljenek önmaguk és társaik testi épségére.

Legyenek képesek családban, szociális ellátásban, esetleg munkavállalóként egyszerű konyhakerti és parkápolási munkák végzésére (konyhakerti növények ültetésére, ápolására, betakarítására, egyszerű feldolgozására, egy- és kétnyári virágok kiültetésére fák, cserjék gondozására, fűnyírásra, sövénynyírásra).

Legyenek képesek kitartóan, huzamosabb ideig végezni a kijelölt munkát, vegyék észre a hibát és igyekezzenek azt korrigálni.

Sajátítsák el minimális szinten a másokkal való együttműködést a feladatok végzése során.

Feladatok

A képességek függvényében a szakma minél eredményesebb elsajátíttatása.

Egyszerű feladatok esetében önálló munkavégzés elősegítése utasítások alapján. Amennyiben erre nem képes, akkor segítséggel tudja megoldani feladatait.

Képességekhez igazodó, rendszeres gyakorlás biztosítása a mindennapi munkatevékenységekben.

Balesetvédelmi és munkavédelmi ismeretek nyújtása a munkafolyamatok végzése során.

A konyhakert és a gyümölcsöskert ápolási, gondozási tevékenységeinek megismertetése, gyakoroltatása.

Dísznövények és parkok ápolási, gondozási tevékenységeinek megismertetése, gyakoroltatása.

Vágott és cserepes növények gondozásának elsajátíttatása.

Csoporton belüli együttműködési lehetőségek nevelési hatásának felhasználása a szocializáció érdekében.

A készségfejlesztő kerettanterv szerepe a fejlesztési területekben

Az erkölcsi nevelés: A gyakorlati tevékenységek sikerélményt biztosítanak a fiataloknak. A „kézzel fogható” eredmények ösztönzőleg hatnak a kitartó munkavégzésre, mely során fejlődik a segítőkészség, önfegyelem, rendszeret, pontosságra való törekvés. A tanulóknak kialakul saját és társaik munkájának értékelése és megbecsülése.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés: A tanulók a képzés során megismerik a társadalom szerkezetét, a hétköznapi életben végzett kert és parkápolási tevékenységek és általában a munka társadalmi hasznosságát, a közös nemzeti értékteremtésben az egyének munkavégzési feladatát. Erősödik szűkebb környezetükkel és közösségükkel való együttműködés.

Ismerjék meg nemzeti értékeinket, szép tájainkat, parkjainkat. Fontos, hogy értékeljék a hazai termékeket, vásárlásoknál részesítsék azokat előnyben.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés: A mindennapi élet működéséről tudják, hogy annak kereteit választott képviselők alakítják. Gyakorlatban munkakeresés és más hivatalos ügyek intézése céljából tudjanak segítséget kérni a hivatalokban, szociális segítő szervezeteknél.

Az önismeret és társas kultúra fejlesztése: A parkápoló és kertészeti munkák végzése során a tanulók még jobban megismerik képességeiket, ezáltal hatékonyabban tudnak bekapcsolódni a közösség életébe és motiváltabbá válnak az önellátásra, munkafeladatok vállalására.

A családi életre nevelés: A család életének nagyon fontos része a munka, az önálló feladatvállalás, melyben mindenkinek szerepe van. Ezt erősítik az iskolában végzett tevékenységek. A gyakorlati munkavégzés beépül mindennapi életükbe.

A testi és lelki egészségre nevelés: A rendszeresen friss levegőn végzett fizikai munka jó hatással van a testi és a lelki fejlődésükre.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség: A közös munkatevékenységek erősítik a tanulóknál az egymásra való odafigyelést, ösztönzik őket a közös problémamegoldásra és egymás segítségére.

Fenntarthatóság, környezettudatosság: A képzés során a tanulók közvetlenül kapcsolódnak be környezetük alakításába, értékeinek megőrzésébe. Tapasztalatokat szereznek a környezetet megóvó szokásokról, lehetőség nyílik a környezetkímélő szemlélet és életvitel kialakítására, elsajátítására. (pl.: biogazdálkodás, komposztálás).

Pályaorientáció: A képzés során az egyéni képességek figyelembe vételével reális elérhető munkahelyek irányába orientálódnak. A tanuló felkészül az iskola elhagyására, a nyílt vagy védett munkahelyi, napközi otthoni tevékenységek ellátására. Megismeri a munkavállalói élet ritmusát, a kert és parkápolási munkafeladatok elvégzésének szükségességét, a munkahelyi vezető utasításainak fontosságát.

Gazdasági és pénzügyi nevelés: A tanuló megismeri a társadalmi munkamegosztás alapjait, a munkabér és más támogatások beosztásának fontosságát. A képzés hozzájárul pénzeszközök használatában való jártasság kialakításához, a bevétel és kiadások összefüggéseinek felismeréséhez. A munkavégzés során ismereteket szereznek arról is, hogy munkájukért havonta fizetést kapnak, amelyet a következő hónapig szükségszerű beosztani. Tovább formálódnak ismeretei a pénz értékéről, az anyag és energiatakarékossággal is összefüggően a beosztó családi költségvetés betartásáról.

Médiatudatosságra nevelés: A készségfejlesztő iskolai tanulók gyakorlattan használják az elektronikus információ hordozókat, képesek tevékenységeikhez, szórakozásaikhoz a megfelelő felhasználás alkalmazására. Korának és érdeklődésének megfelelő műsorok, oldalak megtekintésére, figyelésére ösztönözzük őket.

Tanulás tanítása: A képzés során a tanuló felkészül az iskolai oktatás alatt elsajátított kert és parkápolási munkafolyamatok, és a hozzá kapcsolódó ismeretei minél önállóbb gyakorlására, és felnőtt életkorban történő folyamatos megújítására, kialakul igénye az önművelésre. Megerősödik benne, hogy a környezet változásait figyelemmel kell kísérni. Felismeri, hogy érdeklődésének kielégítése folyamatosan új ismeretekhez juttatja, amelyek megkönnyítik számára az életben történő eligazodást. Kialakul felelősségérzete a rábízott kert és parkápolási és környezetrendezési feladatokkal kapcsolatban, körültekintően jár el tevékenységeiben.

A tantárgy szerepe a kulcskompetenciák fejlesztésében

Anyanyelvi kommunikáció: A készségfejlesztő kerettanterv segíti a társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs formák elsajátítását, a gyakorlati tevékenységek során az ok-okozati összefüggések felismerését, fejlődik a beszédértés és beszédprodukció, bővül a szókincs. Megismerik a munkahelyen használatos kommunikációs eszközöket és azok alkalomszerű használatát.

Idegen nyelvi kommunikáció: A tanulók értsék, hogy határainkon kívül más nyelven beszélnek. Más országokkal megvalósuló partnerkapcsolatok, iskolák közti csereprogramok során egyszerű köszönési formákat tudjanak alkalmazni.

Matematikai kompetencia: A tanulók matematikai ismereteiket, a logikai gondolkodást a gyakorlatba ágyazva alkalmazzák. Ismereteket szereznek a mértékegységek használatáról, bővül tudásuk az alapvető mértani fogalmakról (párhuzamos, vízszintes, négyzet, téglalap, stb.), fejlődik a téri- és időbeli tájékozódásuk, a problémamegoldó képességük.

Természettudományos és technikai kompetencia: A kerti és parkápoló gépek, eszközök gyakorlatban történő használata segíti azok tulajdonságainak, működésének megismerését, a folyamatok megértését és a kezelésükben való jártasság kialakulását.

Digitális kompetencia: A tanulók tudják használni az oktatás során alkalmazott digitális eszközöket ismeretszerzésre és szabadidős tevékenységek során.

Szociális és állampolgári kompetencia: Az önismeret mélyítése, a megfelelő viselkedési szokások kialakítása segíti a társadalmi beilleszkedést. A tanuló képessé válik a családban, közösségben betöltött szerepek és feladatok felismerésére, a munkamegosztásban való részvételre, igényeinek kifejezésére és megvalósítására, kötelességeinek elvégzésére.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia: A tanulók egyre magabiztosabbá válnak a mindennapi, valamint a kert és parkápolási tevékenységekben, a gyakorlati feladatok végzése során mélyebb önismeretre tesznek szert, ezáltal képessé válnak a munkamegosztásba történő hatékony bekapcsolódásra és a kitartó munkavégzésre.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség: A kerti- és különösen a park körüli munkák végzése során a tanulók felismerik a tisztaság és a rend fontosságát, ízlésviláguk fejlődik, a mindennapokba beépül a harmonikus környezet kialakítása, és fenntartása iránti igény.

A hatékony, önálló tanulás: Támogatjuk, és elősegítjük az információk szerzésének, megosztásának, rendszerezésének képességét és az önálló ismeretszerzéshez, tanuláshoz szükséges alapkészségek fejlesztését. Fontos, hogy tudjanak önállóan egyszerűbb feladatokat megoldani.

A kert és parkápoló készségfejlesztő kerettanterv oktatásának tárgyi feltételei

A létszámnak megfelelően kényelmes székekkel, munkaasztalokkal berendezett szaktanterem, növényház, raktár, konyha- és gyümölcsöskert, park, melegágy, vagy melegház szükséges.

A képzéshez szükséges anyagok, eszközök

Vetőmagok, szaporítóanyagok
Műtrágyák, növényvédő szerek
Ásó, gereblye, kapa, sorkihúzó
Kézikocsi, talicska, komposztrosta, komposztáló
Ültetőfa, öntözőkanna, zsineg
Vödör, lapát, vasvilla, lombseprű
Műanyag rekesz, metszőolló
Sorkihúzó, aprómagvető
Ültető lapát, ültetőfa
Kézi és motoros fűnyíró, fűszegély nyíró
Kézi és gépi sövénynyíró
Fűrész, fejsze
Virágcserepek, köztéri edények

Különböző méretű letrák

Munkaruha, sapka, bakancs
 Védőszemüveg, védőkesztyű
 Gázmaszk, pormaszk, gumicsizma
 Motoros kapa, kézi vetőgép
 A kert és a játszóterek berendezéseinek, műtárgyainak állagmegóvásához szükséges anyagok, eszközök
 Tereprendezéshez szükséges eszközök: kitűzők, mérőszalagok, szintezők

Szemléltető eszközök

Tankönyvek, kertészeti könyvek, kertészeti folyóiratok, kiadványok, filmek.
 A tevékenységekkel kapcsolatos fotók, folyamatábrák, képek a munkafázisokról és minta munkadarabok.
 IKT- eszközök (számítógép, televízió, táblagép, DVD- lejátszó, kamera,)

A tanterv teljesítéséhez javasolt óraterv

Évfolyamok	11-12.
Heti órakeret	12
2 éves órakeret	864
Ebből kötött	778
Szabadon tervezhető órakeret	86

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Témakör / Évfolyam	11-12	11	12
A kert és parkápoláshoz szükséges általános ismeretek			
1. Anyag-és eszközismeret	30	15	15
2. Éghajlati ismeretek, tanulmányi séta /szabadon tervezhető órakeret/	20	10	10
3. Talajtani ismeretek	20	10	10
Park és kertfenntartási ismeretek			
4. A parkot, kertet alkotó növények és szaporításuk	34	17	17
5. A parkot, kertet, díszkertet alkotó növények ápolása	40	20	20
Munka és környezetvédelmi ismeretek			
6. Baleset megelőzés az iskolában	20	10	10
7. Baleset megelőzés a gyakorlatokon	24	12	12

Témakör / Évfolyam	11-12	11	12
8. Teendők balesetek bekövetkezésekor	12	6	6
9. Környezetünk védelme	16	8	8
Szakmai gyakorlat			
10. Gyakorlati anyag- és eszközismeret	20	10	10
11. Park és kertfenntartási gyakorlatok	100	50	50
12. A parkokat, kerteket, díszkerteket alkotó növények ápolása gyakorlat.	408	204	204
13. A parkok, kertek műtárgyainak fenntartása	34	17	17
Szabadon tervezhető órakeret	86	43	43

Tematikai egység	1. Anyag- és eszközismeret	Órakeret: 30
Előzetes tudás	1. Balesetvédelmi ismeretek. - Ismerje a legfontosabb kerti szerszámokat. 2. Ismerje a kéziszerszámokat és azok használatát. Baleset védelmi ismeretek.	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. Szerezzen pontos ismereteket a kertben és a parkban használható kéziszerszámokról. Szakszerű és biztonságos szerszámhasználat 2. Ismerje meg a kéziszerszámok mellett a fűnyíró gépeket	
Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Fejlesztési feladat 1. Ismerje fel önállóan a kéziszerszámokat. 2. Ismerje meg rendeltetésüket, használatukat. 3. Sajátítsa el a velük történő balesetmentes munkavégzés szabályait. 4. A kéziszerszámok mellett a vető és ültető szerszámok megismerése. 5. A fűnyíró gépek típusai.		Környezet és egészségvédelem: Baleset védelmi ismeretek. Osztályfőnöki óra: Munkafegyelem, szabályok betartása. Kommunikáció: beszédértés, szókincsbővítés. Életvitelhez, és háztartásvezetéshez kapcsolódó ismeretanyagok.
Ismeretek 1. Kéziszerszámok 2. A kéziszerszámok megismerése. A velük történő balesetmentes munkavégzés szabályai (ásó, gereblye, kapa, ültetőfa, sorkihúzó, metszőolló stb.) 3. Kéziszerszámok használata 4. A kéziszerszámok megismerése, használatuk és karbantartásuk módjai - Vető- és ültető kéziszerszámok - Fűnyírók és azok használata		
Tevékenység - Szerszámok előkészítése, bemutatása - Szakszerű és biztonságos szerszámhasználat. - Egyszerűbb szerszámok ismerete és használata - Az összes eszköz előkészítése, bemutatása		

Kulcsfogalmak/Fogalmak	Kéziszerszámok, gépek. Ásó, kapa, gereblye, ültetőfa, sorkihúzó, talicska, lapát, villa, metszőolló, ágvágó olló. Vető és ültető gépek. Fűnyírók.
-------------------------------	---

Tematikai egység	2. Éghajlati ismeretek	Órakeret: 20
Előzetes tudás	1. Ismerje az időjárás elemeit. 2. Az éghajlat és az időjárás elemeinek ismerete.	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. Szerezzon új ismereteket az éghajlatról, az időjárásról és azok hatásáról a szabadban folytatott munkákra. 2. Ismerje meg az időjárás hatásait a kerti munkákra.	
Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Fejlesztési feladat 1. Ismerje meg az éghajlat és az időjárás elemeit. 2. Értse az időjárás hatását a kerti munkára és a növényekre. 3. Ismerje meg a hatásait a növényekre és a kinti munkára 4. Ismerje meg az éghajlat összetevőit. 5. Időjárási jelenségek különböző évszakokban. 6. Ismerje meg az időjárás hatását a szabadban élő növényekre és az emberekre		Számolás-mérés: időbeli tájékozódás, évszakok változása, éghajlat, időjárás, hőmérséklet, hőmérő. Környezet és egészségvédelem: az időjárás elemei, és hatásuk a környezetre. időbeli tájékozódás, az időjárás elemei Számolás-mérés: időbeli tájékozódás
Ismeretek 1. Éghajlat és időjárás. 2. Az éghajlat összetevői, az éghajlat és az időjárás befolyása a kerti munkákra. 3. A csapadék, a szél, a napsütés hatásai 4. Az éghajlat összetevői. 5. Időjárási jelenségek megismerése. 6. Az időjárás befolyása a kerti munkára.		
Tevékenység - Hőmérő, talajhőmérő, csapadékmérő előkészítése, mérések bemutatása, gyakorlása. - 2. Időjárás megfigyelése, az adott állapot rögzítése		
Kulcsfogalmak/Fogalmak	Csapadék, szél, napsütés, hőmérséklet. Ősz, tél, tavasz, nyár. Hónapok. Éghajlat, időjárás, csapadék, szél, napsütés, hőmérséklet.	

Tematikai egység	3. Talajtani ismeretek	Órakeret: 20
Előzetes tudás	1. Ismerje a legfontosabb talajtípusokat. 2. Ismerje a különböző talajtípusok jellemzőit.	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. Szerezzon ismereteket a különböző talajtípusokról, illetve szerepükről a kertészetben. 2. Ismerje meg a termőtalajt és a termőképességének fenntartási módjait.	
Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Fejlesztési feladat 1. Ismerje meg a termelésre legalkalmasabb talajtípust. 2. Önállóan felismerje a különböző talajtípusokat. 3. Ismerje meg a különböző talajtípusok hatásait a termelésre. 4. Értse meg talajművelésnek az ember életében betöltött szerepét. 5. A talaj termőképességének fenntartása, illetve fokozásának lehetőségei. 6. Szerves trágyázás jelentőségének megismerése. 7. Személyi, tárgyi feltételek biztosítása.		Környezet és egészségvédelem: ismeretek az élő, és élettelen környezetről, környezetvédelemről. A talaj élővilága, talajvédelem.

Ismeretek 1. A talaj szerepe a kertészetben. 2. A talaj legfontosabb típusai. (kötött talaj, szikes talaj, homoktalaj stb.). 3. A termelésre alkalmas talaj. 4. A talaj szerepe a kertészeti termelésben. 5. A talajművelés jelentősége, fontossága, módjai. 6. A talaj termőképességének fenntartása. 7. Környezet-kímélő trágyázás, szerves-és műtrágyázás. 8. A földterület művelésének feltételei.	
Tevékenység Talajtípusok előkészítése, bemutatása. Kísérletezés. Talaj vízáteresztő képességének tesztelése.	
Kulcsfogalmak/Fogalmak	Talajtípusok előkészítése, bemutatása. Kísérletezés. Talaj vízáteresztő képességének tesztelése.

Tematikai egység	4. A parkot és kertet alkotó növények és szaporításuk	Órakeret: 34
Előzetes tudás	1. Balesetvédelmi ismeretek. Rendelkezzon ismeretekkel a különböző növényekről. 2. Ismerje a különböző növényfajtasorokat.	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. Ismerje meg a haszon, dísz és vadonélő növényeket, szaporításuk jelentőségét, formáit. 2. Részletesen ismerje meg a különböző növényfajtasorokat és azok jellemzőit.	
Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Fejlesztési feladat 1. Tudjon különbséget tenni a különböző területek között. 2. Ismerje meg a különböző területek jelentőségét az ember életében. 3. Tudja megkülönböztetni a haszon és dísznövényeket. 4. Tudjon különbséget tenni a különböző növények között. 5. Ismerje meg a különböző szaporítási módokat és az azok közötti különbséget. 6. Szerezze meg a legalapvetőbb ismereteket a növények ápolásáról és védelméről. 7. Ismerje fel a különböző növényeket. 8. Az eltérő tulajdonságok felismerése. 9. Ismerje meg a különböző gyümölcsfákat Ismerje és alkalmazza a különböző növényfajtasorítási módokat. 10. Az időjárás, a talajhőmérséklet és az ültetés összefüggéseinek megismerése. 11. A növények eltérő igényeinek megismerése. 12. A biogazdálkodás eltérő feltételeinek bemutatása		Számolás-mérés: térbeli tájékozódás. Környezet és egészségvédelem: kertek és a parkok növényei az ember szerepe az élő természet megóvásában. Növények, időjárás, az évszakoknak megfelelően a kertben végzett munkák és a kerti munka feltételei.

Ismeretek

1. Kert, park, zöldterület fogalma.
2. Jelentőségük az ember életében, szerepe környezetünkben.
3. Dísz és haszonnövények
4. Egy és két nyári növények.
5. A virágágyakba kiültethető növények.

Kommunikáció:
szókincsbővítés.

6. Zöldség- és gyümölcsnövények szaporításának módjai. 7. Vetés, ültetés, palántázás. 8. Növényápolás, növényvédelem. 9. Növényismeret 10. Fás és lágyszárú növények, lombhullatók és örökzöldek. 11. Gyümölcsfák, gyümölcsösök. 12. Konyhakerti növények 13. Növények szaporítása, kiültetése, ápolása, gondozása. 14. Kiültetés feltételei, időpontja 15. Növények ápolása, gondozása. növényvédelem. 16. A pázsit, a gyep fogalma, szerepe a kertekben, parkokban 17. A biogazdálkodás jelentősége		
Tevékenység - Növény bemutatók a valóságban, táblákon, és digitálisan. - A szaporítási módok bemutatása.		
Kulcsfogalmak/Fogalmak	Kert, park, zöldterület, erdő, mező, rét, gyep. Lágyszárú és fás szárú növények. Dísz- és haszonnövények. Egy- és kétnyári növények. Vetés, ültetés, palántázás. Talaj hőmérséklet, biogazdálkodás. Gyümölcsfák. Lombhullató és örökzöld fák	

Tematikai egység	5. A parkot, kertet és díszkertet alkotó növények ápolása	Órakeret: 40
Előzetes tudás	1. Egyszerűbb kerti munkák ismerete. 2. A beltéri és kültéri dísnövények ismerete.	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. Ismerje meg a különböző évszakok kertben és parkban végzendő munkáit. 2. A környezetünket díszítő növények és tárgyak megismerése	
Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Fejlesztési feladat 1. Ismerje meg a legalapvetőbb munkákat. 2. Ismerje meg a gyeptelepítés feltételeit és módját. 3. Ismerje meg a dísnövények ápolásának, gondozásának módjait. 4. Szerezzen ismereteket a díszcserjékről. 5. Szerezzen ismereteket az összetettebb munkák folyamatairól. 6. A fenntartási munkák megismerése. 7. Örökzöldekkel kapcsolatos különleges feladatok. 8. A virágtartók telepítésével kapcsolatos feladatok megismerése. 9. Sziklakertekkel kapcsolatos feladatok megismerése. 10. Kerti tavakkal kapcsolatos feladatok megismerése.		Osztályfőnöki óra: elkészülés a felnőtt életre. Környezet és egészségvédelem: az ember szerepe környezete szépítésében, az egészséges környezet kialakításában, munkák a kertben és a parkban.

Ismeretek 1. Parkok ápolása, gondozása. 2. Gyep telepítése, ápolása, gondozása. 3. Dísnövények ültetése, ápolása, gondozása. 4. Díszcserjék ültetése, ápolása, gondozása. 5. Talajtakarók (évelők, lágyszárúak, cserjék) gondozása. 6. Kerti növények ültetése, ápolása, gondozása. 7. Rózsafelületek ápolása, gondozása. 8. Díszfák, cserjék fenntartása. 9. Örökzöldek gondozása. 10. Virágtartók, edényes növények előkészítése, telepítése, gondozása. 11. Sziklakertek létesítése, gondozása. 12. Kerti tavak létesítése, gondozása.	beltéri és dísnövények ápolása. Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt életre. Környezet és egészségvédelem: örökzöldek, a belső tereket díszítő növények, szobanövények.
--	--

13. Konyhakerti növények ápolása.	
14. Gyümölcsfák, gyümölcsöskertek ápolása, gondozása	
Tevékenység Kerti munkák bemutatása, gyakorlása. Az összes növény bemutatása.	
Kulcsfogalmak/Fogalmak	Ápolás, gondozás, telepítés. Díszcserjék és fák. Örökzöldek. Virágtartó, sziklakert, kerti tó

Tematikai egység	6. Baleset megelőzés az iskolában	Órakeret: 20
Előzetes tudás	1.Általános ismeretek a baleset megelőzésről. 2.Az általános balesetvédelmi szabályok ismerete.	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. Szerezzon ismereteket a kert és parkápolás balesetvédelmi szabályairól. 2. Ismerje meg és alkalmazza a speciális szabályokat.	
Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Fejlesztési feladat 1. Értse meg a szabályok szükségességét, és azok betartásának fontosságát. 2. Ismerje meg a tűzvédelmi szabályokat és azok jelentőségét. 3. Értse meg a munkába állás követelményeit. 4. Tudjon különbséget tenni a munkaruha és a védőruha között. 5. A balesetveszélyes helyzetek felismerése, elkerülése. 6. A szabályok betartásának fontossága saját és társaik érdekében. munkafegyelem. 7. Az előírt feltételek teljesítése munkavégzés előtt. 8. Az előírt öltözet viselése, előnyeinek felismerése. 9. A balesetveszélyes helyzetek felismerése és elkerülése.		Osztályfőnöki óra: tűz és balesetvédelmi oktatás: ismeretek szerzése, szabályok betartása, Olvasás-írás: információszerzés. Osztályfőnöki óra: Önismeret, munkavállalói ismeretek, társas kapcsolatok. Munkavégzéshez kapcsolódó ismeretek
Ismeretek 1. Az osztály-és munkaterem használatának rendje. 2. Munka és balesetvédelmi szabályok. 3. Tűzvédelmi szabályok. 4. Munkába állás feltételei. 5.Munkaruha, védőruha. 6.Balesetek megelőzése. 7.Baleset megelőzés a gyakorlatban.		
Tevékenység - Felszerelések bemutatása. - Balesetvédelmi bemutatók megtekintése.		
Kulcsfogalmak/Fogalmak		Baleset, sérülés. Munkaruha, védőruha. Tűzvédelem, áramütés.

Tematikai egység	7. Baleset megelőzés a gyakorlatokon	Órakeret: 24
Előzetes tudás	1. Segítségkérés lehetőségei. 2. A balesetvédelmi szabályok ismerete.	

Tantárgyi fejlesztési célok	1. Rendelkezzen olyan ismeretekkel, amelyekkel megelőzheti a baleseteket. 2. A szabályok ismerete mellett a gyakorlati betartására való igény kialakítása.
------------------------------------	---

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Fejlesztési feladat 1. Ismerje meg és legyen képes betartani a szabályokat, előírásokat, elvárásokat. 2. Szerezzen ismereteket az időjárás viszontagságairól és azok káros hatásának csökkentéséről. 3. Értse meg a helyes munkaidő beosztás jelentőségét. 4.Értse meg a higiénias rendszabályok fontosságát. A gyakorlatban törekedjen a betartására. 5. Gyakorlati bemutatón szerezzen ismereteket a tűzvédelemről. 6. A szerszámok vizsgálatának és rendeltetészerű használatának a kialakítása. 7. Az időjáráshoz való alkalmazkodás módjai, lehetőségei. 8. A célszerű arányok jelentőségének megértetése. 9. A veszélyes anyagok biztonságos kezelésének, tárolásának megértetése. 10. Az egészséges életre való felkészítés. 11. Tűzvédelmi szabályok betartásának a megértetése.		Számolás-mérés: időbeli tájékozódás, időbeosztás, napirend, órahasználat. Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt életre, segélyhívószámok ismerete, segítségkérés gyakorlása. Környezet és egészségvédelem: személyi higiénés szabályok betartása. Az időjárás és hatása. Etika: másokra figyelés, ítélőképesség fejlesztése.
Ismeretek 1. Szabályok betartásának fontossága. 2. Kulturált, fegyelmezett viselkedés a kertben (fólia, üvegház). 3. Időjárás hatásai a munkavégzőkre, (napszúrás, felégés, allergia). 4. A fizikai állóképesség figyelembe vétele. 5. Munka és pihenés beosztása. 6. A leggyakoribb foglalkozási mérgezések megelőzése (személyi higiéné). Higiénias szabályok. 7. Tűzvédelem a gyakorlatban. 8. A munkavégzéshez a legmegfelelőbb szerszámok kiválogatása, rendeltetésnek megfelelő használata, fegyelmezett munkavégzés az egészségvédelem: utasítások pontos betartása. 9. Felkészülés az időjárás viszontagságaira, (napszúrás, felégés, allergia stb.). 10. Munka és pihenés helyes aránya. 11. Mérgezések, fertőzések veszélyei.		
Tevékenység - Balesetveszélyes helyzetek bemutatása. Balesetvédelmi feladatok gyakorlása.		
Kulcsfogalmak/Fogalmak	Munkaidő, pihenőidő, higiénia. Segélyhívószámok. Mérgező és veszélyes anyagok.	

Tematikai egység	8. Teendők balesetek bekövetkezésekor	Órakeret: 12
Előzetes tudás	Segélyhívószámok. Ismeretek a balesetek bekövetkezése után nyújtandó segítségről, segítségkérésről.	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. Ismerje meg a segítségnyújtás alapvető lehetőségeit. 2. Teendők balesetek után. Biztosan tudja, hogy honnan lehet segítséget kérni.	
Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok

Fejlesztési feladat 1. Tudja, hogy baj esetén kihez és hová fordulhat. 2. Legyen képes segítséget nyújtani a balesetet szenvedőnek, illetve tudjon segítséget hívni.	Kommunikáció: probléma megfogalmazása. Beszéderítés
---	--

3. Ismerje meg az áramtalanítás fontosságát. 4. Tudja megkezdeni a tűzoltást. 5. Ismerje meg a segítségnyújtás egyszerűbb módjait. 6. Segítségkérés a megfelelő helyről. 7. Ismerje meg az áramtalanítás módjait. 8. Ismerje meg a tűzoltás módjait.	beszédtechnika fejlesztés szókincsbővítés Számolás-mérés: telefonszámok. Térképen, alaprajzon való tájékozódó képesség, piktogramok. Osztályfőnöki óra: Balesetek és teendők. segítségnyújtás és hívás a gyakorlatban.
Ismeretek 1. Az elsősegélynyújtás egyszerűbb módjai 2. Balesetek jelzése. Azonnali jelzés baleset bekövetkezésekor a munkahelyi vezetőnek. 3. Segítségnyújtás. 4. Teendők áramütés esetén. 5. Teendők tűz esetén. 6. Az elsősegélynyújtás egyszerűbb módjai	
Tevékenység Segítségnyújtás és segítségkérés gyakorlása	
Kulcsfogalmak/Fogalmak	A központi segélyhívószám: 112. Tűzeset, baleset, sérülés. Elsősegélynyújtás, elsősegélynyújtó hely. Áramtalanítás. A tűzoltás módjai. Segítségkérés. Segélyhívás. Segítségnyújtás, elsősegély. Tűzoltó készülékek. Segélyhívószám.

Tematikai egység	9 Környezetünk védelme	Órakeret: 16
Előzetes tudás	1. Ismerje a szelektív hulladékgyűjtést, illetve a környezetének takarításának jelentőségét, eszközeit. 2. A környezetvédelem jelentősége.	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. Értse meg a környezetvédelem lényegét és fontosságát. 2. Ismerje és értse a környezet és a természetvédelem jelentőségét, feladatait.	
Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Fejlesztési feladat 1. Értse meg az ember és a természet kapcsolatát. 2. Ismerje meg a komposztálás lehetőségét. 3. Szerezzen ismeretek a környezet és a természetvédelemről. Értse meg szerepét a tevékenységben. 4. Szerezzen ismereteket a környezetbarát növényvédelemről 5. Értse az ember szerepét a környezetben. 6. Ismerje meg a tiszta környezet szerepét az egészséges életmódban. 7. Alkalmazza a szelektív hulladékgyűjtést. 8. Értse az ember szerepét a természetvédelemben. 9. Értse és alkalmazza a környezettudatos gazdálkodást.		Osztályfőnöki óra: a környezetvédelem jelentősége az ember életében. Környezet és egészségvédelem: A környezet és az emberek kapcsolata. Egészség és betegség. A tiszta környezet szerepe az egészség megőrzésben. Környezetvédelmi ismeretek, a szelektív hulladékgyűjtés. Szelektív hulladékgyűjtés közben szerzett ismeretek. Kommunikáció: vegyszerek jelzései.
Ismeretek 1. Az ember és a környezet kapcsolata, kölcsönhatások. 2. Komposztálás, jelentősége. 3. A környezetvédelem jelentősége. 4. A természetvédelem jelentősége. 5. Vegyszer nélküli növényvédelem lehetőségei a természet egyensúlyának fenntartásában. 6. Környezet-védelem szerepe az egészséges életben. 7. Hulladékok, veszélyes anyagok kezelése. 8. Természet-védelem jelentősége. 9. Vegyszer nélküli növényvédelem jelentősége a természet egyensúlyának		

fenntartása érdekében		
Tevékenység - A környezet szépségeinek bemutatása. - Szelektív hulladékgyűjtés - Környezetvédelmi feladatok gyakorlása.		
Kulcsfogalmak/Fogalmak	Környezet, természet, védelmük. Komposztálás. Biogazdálkodás. Szelektív hulladék. Környezet és természetvédelem. Hulladékok, veszélyes anyagok, mérgek. Biogazdálkodás.	

Tematikai egység	10. Gyakorlati anyag-és eszközismeret	Órakeret: 20
Előzetes tudás	1. Ismerje a szerszámokat, kéziszerszámokat és tudja, hogy hogyan kell őket használni. Baleset védelmi ismeretek.	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. Tudatos és célszerű szerszámhasználat begyakoroltatása. 2. A kéziszerszámok ismerete mellett a fűnyíró különböző típusainak használata.	
Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Fejlesztési feladat 1. Ismerje meg és gyakorolja be a kéziszerszámok használatát. 2. Ismerje meg a sorkihúzó jelentőségét. 3. Ismerje meg a komposztálás eszközeit és a felhasználható anyagokat. 4. Gyakorolja be a szerszámok és gépek használatát. 5. Gyakorolja be az évszaknak megfelelő munkákat. 6. Gyakorolja be a komposztálással kapcsolatos feladatokat. 7. Az időjárási megfigyelések rögzítése és összehasonlítása.		Osztályfőnöki óra: önismeret, munkavállalói ismeretek, aktív részvétel. A tantárgy elméleti oktatásának ismeretei. Balesetvédelem a gyakorlaton. Számolás-mérés: időbeli tájékozódó képesség fejlesztése, évszakok váltakozásához kapcsolódó időjárási elemek. Szakmai elméleti és gyakorlati előkészítés során szerzett ismeretek: Kéziszerszámok és azok használata.
Ismeretek 1. Kéziszerszámok használata. 2. Sorkihúzó használata. 3. Komposztálás eszközei, és azok használata. 4. Szerszámok, gépek használata. 5. Az évszaknak megfelelő munkák tárgyi feltételeinek megteremtése. 6. Komposztálás. (szerves hulladékok).). 7. Időjárás megfigyelése.		
Tevékenység - Munka a kertben. - Eszközök és azok használatának bemutatása. - Az eszközök rendeltetésszerű használatának bemutatása. - Előkészületek az őszi munkákhoz. - Kapálás, gyomlálás, ásás, gereblyezés.		
Kulcsfogalmak/Fogalmak		1. Ásás, kapálás, gereblyezés, metszés. 2. Kéziszerszámok, gépek, évszakok, komposztálás.

Tematikai egység	11. Park és kertfenntartási gyakorlatok	Órakeret: 100
Előzetes tudás	1. Ismerje az egyszerűbb szerszámokkal végzendő munkát. Baleset védelmi ismeretek. 2. Növényismeret.	

Tantárgyi fejlesztési célok	1. Gyakorolja be a kertekben és parkokban végzendő munkát. 2. Ismerje meg és alkalmazza a talajművelés és a növényzaporítás különböző módjait.
------------------------------------	---

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Fejlesztési feladat 1. Az elméletben tanultak alkalmazása a gyakorlatban. 2.A kertben és a parkban történő munkákra való felkészítés. 3. Ismerje meg és használja a különböző trágya típusokat. 4. A gyakorlatban alkalmazza az ültetéssel és vetéssel kapcsolatos feladatokat. 5. Ismerje meg a köztéri díszítő műtárgyakat, és gyakorlatban alakítsa ki. 6. Komposztálás hulladék anyagokból. 7. Ismerje meg a talajművelés eltérő feladatait különböző évszakokban. 8. Ismerje meg az ágyások kialakításának célszerű menetrendjét. 9. A szaporítás módjainak bemutatása és azok begyakorlása. 10. A telepítések célszerű idejének és munkafolyamatának megismerése. 11. Az ültető gödrök méreteinek megismerése. 12. Az ültetés célszerű kivitelezésének begyakorlása. 13. A fűvesítés feltételeinek megteremtése, a fűvesítés gyakorlása		Számolás-mérés: időbeli és térbeli tájékozódás. Környezet és egészségvédelem: élő és élettelen környezet elemei. Szakmai elméleti és gyakorlati előkészítő ismeretek: Munkavégzés a kertben. Szakmai gyakorlati és elméleti előkészítő tevékenységekhez kapcsolódó ismeretek munkavégzés közben a kertben és a parkban.
Ismeretek 1. Parkok, kertek (konyhai és dísz) anyagai, azok használata 2. Kertek, parkok, zöldterületek ápolása, gondozása 3. Őszi talaj előkészítés 4. Trágyázás 5. Ágyások kialakítása. 6. Ültetés, palántázás. 7. Köztéri edények előkészítése, telepítése, gondozása. 8. Komposztálás. 9. Talaj előkészítés ősszel és tavasszal. 10. Ágyások kialakítása, őszi és tavaszi vetés, ültetés. 11. Szaporító ládák készítése, használata. 12. Sövények, cserjék, fák telepítése. 13. Ültető gödrök készítése. 14. Ültetés. 15. Gyeptelepítés.		
Tevékenység Az anyagok előkészítése, bemutatása. Munkavégzés a kertben. A parkok kiegészítő anyagainak használata. Talaj-előkészítés, alaptrágyázás, szerves- és műtrágyák kijuttatása, bedolgozása ásással, motoros kapával. A talaj lezárása hengerezéssel. Ágyások kialakítása, előkészítése őszi és tavaszi vetésre, ültetésre. Virágmagok vetése szaporító ládába és helybe. Sövények, cserjék telepítése szabadgyökerű, földlabdás, konténeres növények ültetésével. Különböző rózsatípusok önállóan, vagy segítséggel történő ültetése, ültetés utáni munkái. Gyümölcsfák és gyümölcsösök ápolása, gondozása. Ültető gödör ásása szabadgyökerű és konténeres díszfák ültetéséhez. Ültetés végrehajtása, ültetés utáni munkák. Gyeptelepítés.		
Kulcsfogalmak/Fogalmak	Talaj előkészítés, ágyások kialakítása, ültetés, vetés, palántázás, komposztálás. Talaj előkészítés, ágyások, szaporító láda, telepítés, ültetés, fűvesítés.	

Tematikai egység	12. A parkokat, kerteket, díszkerteket alkotó növények ápolása gyakorlat.	Órakeret: 408
Előzetes tudás	1. Beltéri és dísznövények ápolása. 2. Növények és azok életfeltételei. Balesetvédelmi ismeretek.	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. Gyakorolja be a kert és a park növényeinek ápolását. 2. A gyakorlatban alkalmazni tudja a növények ápolásáról tanultakat.	
Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Fejlesztési feladat 1. A különböző feladatok begyakorlása. 2. Munkavégzés segítséggel és önállóan. 3. A kéziszerszámok és gépek használatának begyakorlása. 4. Az élő növényekkel kapcsolatos feladatok begyakorlása. 5. A gondozott területekről a nem kívánatos növények eltávolításának begyakorlása. 6. A sövényekkel, cserjékkel, fákkal kapcsolatos feladatok begyakorlása. 7. A kiszáradt, sérült fák eltávolításának begyakorlása. 8. A pázsitfűvel kapcsolatos feladatok begyakorlása.		Számolás-mérés: időbeli, térbeli tájékozódás. Szakmai elméleti és gyakorlati előkészítő ismeretek: Munkavégzés az épületben, a kertben, és a parkban. Osztályfőnöki óra: Felnőtt életre felkészítés: környezetszépítés, gondozás. Életviteli és munkatevékenységekhez kapcsolódóan: Kert és parkgondozás. Etika: a társadalom elvárásainak megfelelő viselkedés.
Ismeretek 1. Pázsit és gyepek ápolása, gondozása. 2. Felújításuk. 3. Sövények ápolása, gondozása. 4. Dísznövények ápolása, gondozása. 5. Belsőterek növényeinek ápolása, gondozása. 6. Kert ápolása, gondozása. 7. Termések betakarítása, tárolása. 8. Szerszámok, gépek folyamatos használata. 9. Élő növények telepítése, gondozása, felújítása. 10. Gyomtalanítás. 11. Sövények, cserjék, fák gondozása, fenntartása, fiatalítása. 12. Kiszáradt fák eltávolítása. 13. Gyepek gondozása.		
Tevékenység - A gyakorlati feladatok bemutatása. - Kert és parkgondozás - Fűnyíró gépek üzemeltetése, karbantartása, beállítása adott tarlómagassághoz - Élőágyak felújítása, áttelepítése. Élő növények felszedése, töosztása, talaj-előkészítés, tápanyag-utánpótlás, talajfertőtlenítés, tarackirtás, ültetés, beöntözés. - Sövények, díszcserjék fenntartási munkái: metszés, nyírás, öntözés, tápanyag-visszapótlás, talajlazítás, növényvédelem. - Konyhakerti növények ápolása, gondozása, terméseik betakarítása, tárolása - Fiatal és idős díszfák fenntartási munkái: fenntartó metszés, ifjító metszés, termőre metszés, öntözés, növényvédelem. A kiszáradt fák kivágása döntéssel, darabolással. - Gyümölcsfák ültetése, metszése, termésének betakarítása, tárolása. - Munka a kertben. A tevékenységek gyakorlása az időjárásnak megfelelően.		
Kulcsfogalmak/Fogalmak	Ápolás, gondozás, betakarítás, kiszáradt, sérült növények	

Tematikai egység	13. Parkok, kertek műtárgyainak fenntartása	Órakeret: 34
Előzetes tudás	Ismerje a játszótereket és azok eszközeit	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. Ismerje meg a környezetünkben lévő műtárgyakat és azok gondozását. 2. A játszóterek ápolása, gondozása, karbantartása iránti igény felkeltése, speciális tevékenységek, feladatok megismerése.	
Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Fejlesztési feladat 1. Tudja, hogy hogyan kell a játszótereket gondozni. 2. A vízi létesítményeket ismerje meg és szerezzen információkat azok ápolásáról. 3. Tudja, hogy hideg idő estén el kell zárni a kinti csapokat és be kell takarni. 4. A játszótér gondozásával, állagmegóvásával kapcsolatos feladatok begyakorlása. 5. Ismerje fel a sérült, balesetveszélyes részeket. Azok elhárításában vegyen részt. 6. Vegyen részt a vízi létesítmények (szökőkutak, mesterséges tavak) létrehozásában, és az azokba történő növénytelepítésben és gondozásukban. 7. A hideg idő beköszöntével a vezetékek, csapok fagymentesítésében vegyen részt.		Szabadidős, napközis tevékenység: Játszóterek használata, tanulmányi séták, kirándulások során szerzett ismeretek. Etika: a társadalom elvárásainak megfelelő viselkedés. Számolás-mérés: időbeli tájékozódás, időjárás, és annak hatásai a környezetben.
Ismeretek 1. Játszóterek gondozása, állagmegóvása 2. Vízi létesítmények telepítése, ápolása, gondozása. 3. Fagymentesítés. 4. A sérült részek javítása, eltávolítása		Környezet és egészségvédelem: környezetvédelmi feladatok.
Tevékenység - Játszóterek gondozása az intézményben és a környéken - A környezetünkben lévő játszóterek folyamatos gondozása állagmegóvása felületkezeléssel (festés). - Sérült, balesetveszélyes játékok eltávolítása. A vízi létesítmények (mesterséges tavak, szökőkutak) betelepítése növényekkel. A vízi létesítmények fagymentesítése		Osztályfőnöki óra: szabadidő kulturált eltöltése, társadalmi munkamegosztásban való részvétel, közösségi tevékenység.
Kulcsfogalmak/Fogalmak	Játszótér, játékok. Díszítő, halastó. Állagmegóvás, javítás. Fagymentesítés	

KISEGÍTŐ TAKARÍTÓ KÉSZSÉGFEJLESZTŐ KERETTANTERV

Célok

- A tanulók munkavégzéshez kapcsolódó pozitív attitűdjének fejlesztése, és a felnőttkori munkavégzésre, a családi munkamegosztásban való részvételre való igényük kialakítása.
- Mindennapos élethelyzetekben megjelenő takarítói munka jellegű gyakorlati tevékenységek végzése, ismeretek nyújtása, és gyakorlási lehetőség biztosítása.
- A már tanult takarítási tevékenységek felelevenítése, újak bemutatása, megtanítása, gyakorlása az ehhez szükséges készségek elsajátítása és önálló – részben önálló alkalmazása.
- A tanuló legyen képes különböző egyszerű takarítási munkák betanulására, önálló, folyamatos munkavégzésre, önellenőrzésre.

- Ismerje a területet, (ahol tevékenykedik) tudjon tájékozódni a munkaterületen.

- Képes legyen huzamosabb ideig végezni a kijelölt munkát, a szükséges öltözék és eszközök kiválasztásával, használatával.
- Megfelelően használja a munkavégzéshez szükséges eszközöket.
- Tudjon utasításokat végrehajtani.
- Legyen képes elfogadni és betartani a munkahelyi elvárásokat, szabályokat.
- Alakuljon ki megfelelő munkatartása, munkafegyelme.
- Megfelelően tudjon alkalmazkodni a különféle munkahelyi légkörökhöz, munkahelyi elvárásokhoz.
- Legyen képes együttműködni.
- Tudjon elfogadni kritikát, igyekezzen hibáit kijavítani.

Feladatok

- A takarítói munkatevékenységek során használt eszközök és tisztítószeres megismertetése.
- A takarító eszközök, és gépek hatékony, rendeltetésszerű használatának elsajátíttatása.
- A tisztítószeres fajtáinak megismertetése, körültekintő, balesetvédelmi előírásoknak megfelelő használatuk elsajátíttatása.
- A szelektív hulladékgyűjtés alapjainak bemutatása, elsajátíttatása.
- Ruhagondozási műveletek – mosás, vasalás, varrás – gyakorlása és elsajátítása, a textíliáknál tanult előzetes ismeretek alkalmazása, piktogramok helyes értelmezésének megtanulása.
- Vágott és cserepes növények gondozásának elsajátítása. Virágápolási, udvartakarítási ismeretek nyújtása, gyakorlási lehetőségek biztosítása.
- Lakáskultúrával kapcsolatos ismeretek bővítése, ápolat, tiszta, rendezett környezet iránti igény kialakítása.
- Munka és balesetvédelmi, egészség- és környezetvédelmi ismeretek nyújtása a munkafolyamatok végzése során.
- Képességekhez igazodó, rendszeres gyakorlás biztosítása a részmunkaterületeken, a mindennapi munkatevékenységekben.
- Leendő saját munkaterületek/külső munkahelyek területeinek meghatározott időnkénti nagytakarítása.

A készségfejlesztő kerettanterv szerepe a fejlesztési területekben

Erkölcsei nevelés: Az értelmi fogyatékos tanuló a készségfejlesztő iskolában megismeri a munkavégzés és munkahely magatartási normáit, a műhelyekben, munkaterületen követendő, önmaga és társai testi épségéért felelős, viselkedési szabályokat. Emberi és munkatársi kapcsolataiban kiemelten együttműködő, a munkahelyi struktúrában elfoglalt helyének megfelelő kapcsolattartási és felelősségi szinteken magabiztosan mozog.

Nemzeti azonosságtudat és hazafias nevelés: A tanuló a képzés során megismeri önmagát, ismereteket szerez a társadalmi munkamegosztásról, főnök-beosztott viszonyról a hétköznapi életben végzett munkatevékenységek társadalmi hasznosságáról. A közös nemzeti értékteremtésben az egyének szerepvállalását, munkavégzési feladatát gyakorolja. Erősödik szűkebb környezetével és közösségével való együttműködés. Aktívan részt vesz társadalmi rendezvényeken és külsőségeiben is megjeleníti a társadalmi ünnepek, megemlékezések szimbólumait.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés: A tanuló felkészül a felnőtt élettel összefüggő állampolgári és demokratikus jogok és köteleességek gyakorlására, megismeri a támogatott döntéshozatal lehetőségét. Iskolai keretek között felkészül a döntések meghozatalában való felelősségre, igyekszik saját jogainak és érdekeinek megfelelő keretek között érvényt szerezni.

Önismeret és társas kapcsolati kultúra: A képzés lehetőséget nyújt a felnőtt életben betöltendő feladatokkal kapcsolatos reális énkép és önismeret kialakulására, a vágyak és lehetőségek

összehangolására. Az emberi kapcsolatok új elemekkel, a munkatársi, munkahelyi kapcsolatokkal bővülnek, amelyben kiemelt szerepet játszik a társakra való odafigyelés, a körültekintő magatartás.

Testi és lelki életre nevelés: A készségfejlesztő iskolai képzés közismereti tantárgyai között túlsúlyban lévő testnevelés kiemelten fontos szerepet játszik a helyes életmódra nevelésben, a felnőttként követendő életvitel megalapozásában. A kisegítő takarító képzés során is folyamatosan szem előtt kell tartani a megfelelő állóképesség kialakulásához szükséges erőnlét biztosítását, a munkafolyamatok során esetlegesen kialakuló tartási és mozgásos rendellenességek megelőzését. A tanuló megismeri a testi erőnlét, az egészség és a lelki egyensúly közötti összefüggéseket, tőle telhető módon és mértékben igyekszik a károsító, veszélyeztető hatásokat elkerülni.

Családi életre nevelés: A középfokú oktatás időszakában a tanuló megismeri a felnőtt életében megtapasztalható családi kapcsolatokat, felkészül a családban elfoglalt helyének és képességeinek megfelelő részvételre a családi munkamegosztásban. Megismeri a hétköznapi élethelyzetek lehetőségeit családban, lakóotthonban, bővülnek ismeretei az együttéléssel, családi kapcsolatokkal járó konfliktusok kialakulásáról és a megoldások lehetőségéről.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség: A tanuló ismeretei bővülnek a közösségek tagjainak különbözőségéről, igényli az önkéntes segítségnyújtást a rászorulóknak, átéli a személyes fontosság érzését. Kialakul felelősségérzete a rábízott feladatokkal kapcsolatban, körültekintően jár el tevékenységeiben.

Fenntarthatóság, környezettudatosság: A kisegítő takarítói képzés során tovább erősödik a tanulóban a környezete megóvására való igény, megismeri és elkerüli a környezetet károsító tevékenységeket. Odafigyel hétköznapijaiban a környezetvédelmi előírásokra, az anyagokkal, energiával történő takarékosagra, igényeit a szükségletekhez és lehetőségeihez hangolja.

Pályaorientáció: A tanuló felkészül az iskolai képzés elhagyására, a nyílt vagy védett munkahelyi, napközi otthoni tevékenységek ellátására. Megismeri a munkavállalói élet ritmusát, a munkafeladatok elvégzésének szükségességét, a munkahelyi vezető utasításainak fontosságát. A képzés során választott munkatevékenységében örömet leli.

Gazdasági és pénzügyi nevelés: A tanuló megismeri a társadalmi munkamegosztás alapjait, a munkabér és más támogatások beosztásának fontosságát, a gazdálkodással összefüggő ügyintézésnek formáit. Tovább formálódnak ismeretei a pénz értékéről, a beosztó családi költségvetés betartásáról.

Médiatudatosságra nevelés: A készségfejlesztő iskolai tanulók gyakorlattan használják az elektronikus információhordozókat, képesek tevékenységeikhez, szórakozásaikhoz a megfelelő felhasználás alkalmazására.

Tanulás tanítása: A képzés során a tanuló felkészül az iskolai oktatás alatt elsajátított ismereteinek felnőtt életkorban történő folyamatos megújítására. Megerősödik benne, hogy a környezet változásait figyelemmel kell kísérni. Felismeri, hogy érdeklődésének kielégítése folyamatosan új ismeretekhez juttatja, amelyek megkönnyítik számára az életben történő eligazodást.

A tantárgy szerepe a kulcskompetenciák fejlesztésében

Anyanyelvi kommunikáció: A készségfejlesztő iskolai kisegítő takarító készségfejlesztő kerettanterv ismeretanyaga támogatja a felnőtt élet során a munkavállaláshoz, a felnőtt társas kapcsolatokhoz és a társadalmi szerepvállaláshoz szükséges kommunikációs formák rögzülését, a közösséggel és környezettel kapcsolatos véleményalkotást. Tovább fejlődik a beszédértés és egyre pontosabbá, változatosabbá válik a beszédprodukció, bővül a munkavállaláshoz kapcsolható szókincsük.

Matematikai kompetencia: A kisegítő takarító képzés során az oktatásban elsajátított logikai, matematikai ismereteket a gyakorlatban alkalmazza. A problémamegoldás területén egyre nagyobb

önállóságra tesz szert, kognitív képességeinek megerősítése történik. Készség szintjévé válik a hétköznapi életben és a munkatevékenységekben fontos szerepet játszó mértékegységek használata, a tértér tájékozódás, az idő, és a pénz szükség szerű beosztása.

Természettudományos és technikai kompetencia: A tanuló ismeri a hétköznapi életben előforduló legfontosabb természeti jelenségeket és a leggyakoribb technikai és munkaeszközök, háztartási gépek szerepét, működését. Az elvárható óvatossággal mozog környezetében, képes a változásokat megfigyelni és megmutatni vagy megfogalmazni. Tisztában van a legfontosabb egészségvédelemmel, balesetvédelemmel, környezetvédelemmel összefüggő ismeretekkel, ezeket helyesen alkalmazza.

Digitális kompetencia: A képzés során alkalmazza ismeretszerzésre, és kikapcsolódásra az infokommunikációs eszközöket; magabiztosan kezeli a háztartásban, a munkához, a szórakozáshoz használt és a hétköznapi életben előforduló elektronikus eszközöket.

Szociális és állampolgári kompetencia: A tanuló önismerete fejlődik, gyakorolja az állampolgári szerepet. Képesse válik családi munkamegosztásban, és munkahelyén a felnőtt szerep betöltésére, közösségi környezetben igényeinek, jogainak érvényesítésére, kötelezettségeinek teljesítésére.

Kezdeményező képesség és vállalkozói kompetencia: A tanuló kiismeri magát a társadalmi kapcsolatrendszer elemi szintjén, képes egyre önállóbb interakciók kezdeményezésére a takarítói gyakorlatok végzése során a külső gyakorló helyeken is. Megismeri képességének terét, elfogadja, összehangolja igényeit, vágyait és lehetőségeit, el tudja képzelni jövőbeli munkáját is.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség: Kialakul a tanulóban környezetének és megjelenésének igényessége, tudatosan önálló ízlésvilága, mindennapjaiba beépül az esztétikum és harmónia.

A hatékony, önálló tanulás: A kisegítő takarító készségfejlesztő kerettanterv ismeretanyagának elsajátítása, gyakorlása során a tanuló minden elsajátított munkafolyamat, eszköz és módszer igénybe vételével felkészül a felnőtt élet mindennapjaiban szükséges alkalmazkodásra és önfejlesztésre. Folyamatosan igényli az új lehetőségek megismerését, önként vállal takarítói feladatokat is. Érdeklődik természeti és társadalmi környezete iránt, részt vesz közösségi feladatok megvalósításában.

Értékelés, elvárások a tanulóktól

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végére

- alakuljon ki a munkavégzéshez kapcsolódó pozitív attitűd, a felnőttkori munkavégzésre és a családi munkamegosztásban történő részvételre való igény,
- ismerje meg a munkahely és a munkavégzés magatartási normáit, munkatársi kapcsolataiban váljon együttműködővé,
- figyeljen oda az anyagokkal, energiával történő takarékosagra, igényeiket a szükségletekhez és a lehetőségekhez hangolja,
- ismerje meg a társadalmi munkamegosztás alapjait,
- erősödjének a munkavállaláshoz, a felnőtt társas kapcsolatokhoz szükséges kommunikációs formák,
- legyen képes a családi munkamegosztásban részt venni,
- készség szintjévé váljon a mértékegységek használata, a tér tér tájékozódás, az idő, a pénz szükség szerű beosztása,
- legyen tisztában a legfontosabb egészségvédelemmel és a balesetvédelemmel összefüggő ismeretekkel, ezeket helyesen alkalmazza,
- alakuljon ki a tanulóknál a környezetének és saját megjelenésének igényessége.

A legfontosabb tudáselemek a második év végére

- A tanuló ismeri az eszközök, háztartási gépek és berendezések nevét, funkcióját, balesetmentes használatát. A feladat megoldásához kiválasztja a legmegfelelőbbet.
- Ismeri a használt anyagokat. Tudja tárolásuk helyét és helyes tárolásuk módját, különös figyelemmel a vegyszerekre.
- Ismeri a piktogramokat. Segítségükkel eligazodik a használatról.
- Önállóan, vagy segítséggel (rajzos illetve szöveges útmutató) a tanult munkafolyamatot elvégzi.

Eszköz- és anyagszükséglet

Eszközigény

Személyenként:

- munkaköpeny, gumikesztyű, 3 féle söprű (cirok, vessző, lomb,) partvis, lapát, felmosó szett (vödör, felmosó rúd, felmosó fej), felmosó kocsi, szivacs, törlőkendő (száraz, nedves), kisméretű vödör vagy lavór, ablak lehúzó
- varró cérnák, tűk, gyűszű, olló
- locsolókanna, ásó, kapa, gereblye, hólapát

Csoport szinten:

- teleszkópos portörő, pókhálózó, gyökérkefe, poroló, mosogató szivacs, dörzsszivacs, üvegmosó, létra, WC kefe, WC pumpa, porszívó, takarító gép, mosogatógép
- lavór/teknő/kád, mosógép (hagyományos, automata), centrifuga, ruhacsipesz, teregető- és vasaló állvány, vasaló
- gombok, különböző színű varró- és hímző fonalak
- fűnyíró, ágvágo, cipőtisztító készlet
- díszítő tevékenységhez szükséges eszközök (szövőtüske, előrajzolt terítő/ párna, stb.)

Anyagigény

A kerettantervben felsorolt takarító/ tisztító szerek folyamatos biztosítása lehetőleg változatos formában.

A tanterv teljesítéséhez javasolt óraterv

Évfolyamok	11. – 12.
Heti órakeret	12
2 éves órakeret	864
Ebből kötött	778
Szabadon tervezhető órakeret	86

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Témakör / Évfolyam	11. – 12.	11.	12.
1. Takarítás	528	264	264
2. Mosás-vasalás	60	30	30
3. Ágyazás-ágynemű csere	36	36	-

Témakör / Évfolyam	11. – 12.	11.	12.
4. Gombvarrás, ruhajavítás	36	-	36
5. Díszítés	48	24	24
6. /Kitekintés/ Virágápolás, udvartakarítás	35	35	-
7. /Kitekintés/ Kertgondozás, cipőápolás	35	-	35
Szabadon tervezhető órakeret	86	43	43

Tematikai egység	1. Takarítás	Órakeret: 528
Előzetes tudás	1. Ismerje a takarítóeszközöket és azok rendeltetését; a háztartásban általában használatos takarító szereket; élet- és munkaterületeit; a tisztaság fontosságát! 2. Ismeri és használja a kézi takarítóeszközöket és a különböző munkaterületek tisztító szereinek nagy részét, a takarítás lépéseit a különböző élet- és munkaterületein napi és heti folyamatában is. Belátja a tisztaság fontosságát!	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. A már tanult takarítási tevékenységek felelevenítése, újak bemutatása, megtanítása, gyakorlása, az ehhez szükséges készségek elsajátítása és önálló, illetve részben önálló alkalmazása. 2. Kézi eszközök, tisztítószeresek adott munkához rendelése. 3. Takarítási eszközök, használati technikák elsajátítása. Munkafolyamatok szempontjainak (piszkostól a tisztaig; távolítól a közeliig) betartása. 4. Kritikai érzék (ön/társak munka végzésének értékelése) fejlesztése. 5. Önállóan, illetve közösségben történő kitartó, minőségi munkavégzéshez szükséges szociális és egyéb készségek,	
Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Fejlesztési feladat - Napi, heti takarítás lépéseinek ismerete, kivitelezése. - Munkafolyamatok helyes sorrendjének betartása a takarítás minden színterén. - Adott munka végzéséhez szükséges eszköz kiválasztása, az eszköz helyes technikával történő alkalmazása. - Megfelelő tisztítószer kiválasztása, helyes adagolása. - Balesetvédelem. - Nagytakarítás lépéseinek ismerete, kivitelezése - Új eszközök használatának bevonása a tanult takarítási tevékenységekbe - Tisztítószerokről szerzett ismeretek bővítése - Munkafolyamatok finomítása, idő csökkentése, minőség javítása		Osztályfőnöki óra: társadalmi ismeretek és gyakorlatok, társas kapcsolatok, viselkedési normák alkalmazása a mindennapi életben, főnök-beosztott- munkatárs Környezet- és egészségvédelem: egészség- munka-és környezet védelem,

Ismeretek - Napi takarítás: szellőztetés-rendrakás (konyhában mosogatás, öblítés, szárítás, edények elpakolása), söprés, felmosás, portörletés (száraz), használt takarító eszközök és szerek kitisztítása, elrakása. - Heti takarítás: szellőztetés, rendrakás, söprés, ablakpucolás, szőnyegtisztítás, fertőtlenítés (WC, fürdő)- portörletés (nedves, száraz)- használt takarító eszközök és szerek kitisztítása, elrakása. - Konyha: mosogatás, törölgetés, edények elhelyezése szekrényben, tűzhely, csempe rendbe tétele- söprés, felmosás. - Fürdőszoba, WC: söprés, WC kagyló, kád, mosdó súrolása, fertőtlenítése, csempe, piperepolc, tükör tisztítása, felmosás. - Szoba, előszoba: rendrakás-bútorok felrakása, söprés portalanítás, felmosás. - Leendő saját munkaterületek (pl. iroda, lépcsőház stb.) külső munkahelyek területei: a tanult részmunkaterületek szerint: a. Söprés: partvis, ciroksöprű. b. Felmosás: felmosórúd, felmosófej, felmosó vödör. c. Portörletés: antisztatikus törölő rongy, teleszkópos portörölő, pókhálózó. d. Ablaktisztítás: ablak lehúzó, szivacs. e. Szőnyegtisztítás: gyökérkefe, poroló. f. Fertőtlenítés: WC kefe, gumikesztyű, szivacs. g. Mosogatás: mosogató-, dörzsi szivacs, üvegmosó. - A piktogramok segítségével: általános tisztítószer, ablaktisztító; Felismerés, gyakorlati ismeret után. szőnyegtisztító folyadék, súrolópor, krém, mosogatószer. - Környezetbarát tisztítószer (pl. ecet, szóda, bikarbóna stb.) - Nagytakarítás: szellőztetés-rendrakás (konyhában mosogatás, öblítés, szárítás, edények elpakolása), lefolyótisztítás, szükség esetén savazás (WC, mosdó), függönyök levétele (mosása, szükség esetén vasalása), bútorok elhúzása, felrakása, szőnyegek portalanítása, kitisztítása, szellőztetése, ablakok, tükör tisztítása, pókhálózás, porszívózás, bútorok portalanítása, ápolása, bútor kárpit tisztítása, felmosás, padlóápolás, függönyök visszacsíptetése, szőnyeg, bútorok visszahelyezése, használt takarító eszközök és szerek kitisztítása, elrakása - Leendő saját munkaterületek, külső munkahelyek területeinek meghatározott időnkénti nagytakarítása - A tanult részmunkaterületek takarításának folyamatos gyakorlása a tanultak szerint - Porszívó, takarítógép, felmosó kocsi, létra (magasban végzett tevékenységekhez), WC-pumpa, mosogatógép - Tisztítószerek körének bővítése - A piktogramok segítségével: bútorápoló, padlótisztító, lefolyó tisztító, sósav, kárpittisztító, gépi mosogatószer Tevékenység - Szellőztetés - mint a munkafolyamat kezdő lépése -, figyelve a huzat elkerülésére. - Ruhák szakszerű hajtogatása, egymásra rakása, helye. - Nehezebb mozdulatok külön gyakorlása mint pl. csavarás. - Ablaktisztítás, szőnyeg tisztításának gyakorlása. - A takarítás elméleti sorrendjének követésével történő kivitelezés. - Folyamatosan a napi takarítás elvégzése. - A tanultak önálló gyakorlása, nehezebb feladatoknál állandó segítségnyújtás.	friss levegő, poros levegő, természetes tisztító szerek, takarékos tisztítószer használat Számolás- mérés: mérési gyakorlatok, időbeli tájékozódás, napok, hetek, napi rutin Háztartásban, életvitel: konyhatechnika, konyhai munkák Környezet és egészségvédelem: egészség- munka- és környezetvédelem, szervezetünk és igényei, érzékszerveink védelme Osztályfőnöki óra: társadalmi ismeretek, vásárlási ismeretek, vásárlás tervezése, gyakorlása, szükséglet- vágy, rendelkezésre álló pénz, lista, árak Háztartásban, életvitel: takarítás, takarítóeszközök tisztítószerek Számolás-mérés: mérési gyakorlatok, mérés, mértékegységek Környezet és egészségvédelem: egészség, munka- és környezetvédelem, munkavállalás, balesetveszély a takarítás során: - áramütés - elcsúszás - létráról leesés - vágott sérülés - vegyszer - ártalom Számolás-mérés: mérési gyakorlatok, heti rend, napirend, mérési gyakorlatok, hét-nap- óra-perc, időmérés Környezet és egészségvédelem: egészség-, munka-, és
---	---

- Önálló munka adott helyen. - Önellőrzés, társak munkájának értékelése. - A munkafolyamat rendszeres gyakoroltatása eredményeként az elvégzésre fordítandó idő csökkentése. - A lakásban használatos eszközök kiválasztása. - Szőnyegtisztító kefe, WC kefe, ablak lehúzó, söprű, felmosó helyes fogása, nagy mozgás helyesen történő elsajátítása, gyakorlása (hátrafelé mozgással, gördülékenyen, lendületesen). - A takarítás befejezése után az eszközök tisztítása, elrakása. - Az eszközök balesetmentes és egészség megóvó használatának gyakorlása (csúszós felület, áram, vegyszer, védőruha). - Víz cserélésének fontossága (mikor piszkos?) - Tisztítószer kiválasztásának és adagolásának gyakorlása (képesség szerint adagoló kupak vagy ml szerint). - Takarékoság és környezetvédelmi szempontok figyelembe vételének gyakorlása (vásárláskor ár-érték mérlegelése, víz, tisztítószer adagolása, hulladékok szelektív válogatása stb.). - Komplex takarítási folyamat, az előző évben tanultak ötvöztetése, a takarítás elméleti sorrendjének követésével történő kivitelezés. - Folyamatosan a napi takarítás elvégzése. - Tanultak önálló gyakorlása, nehezebb feladatoknál segítségnyújtás kérése. - Önálló munka adott helyen. - Önellőrzés, társak munkájának értékelése. - A lakásban használatos eszközök kiválasztása, gépi eszközök bevonása a tevékenységbe, létra használatának gyakorlása (fontos a tanult szabályok betartása, fegyelmezett feladatmegoldás, saját fizikai jellemzők ismerete, mint epilepszia, tériszony, stb.). - Porszívó, takarítógép összeállítása, mozgatása, üzembe helyezése, használata, szét- és összeszerelése, tisztítása. - Az eszközök balesetmentes és egészség megóvó használatának gyakorlása. - Tisztítószer kiválasztásának és adagolásának gyakorlása (képesség szerint adagoló kupak, vagy ml szerint). - Takarékoság és környezetvédelmi szempontok figyelembe vételének gyakorlása (vásárláskor ár-érték mérlegelése, víz, tisztítószer adagolása, hulladékok szelektív válogatása, stb.). - Méreg elleni védelem, használatának egészség megóvó szabályai. - A takarítás rutinszerű végzése. - A tanult feladatok önálló elvégzése. - A szükséges eszközök, tisztítószerek önálló kiválasztása, a szükséges idő rövidítése. - A minőségi munkára törekvés a teljes takarítási folyamat alatt.	környezetvédelem, munkavállalás, zárt cipő és munkaköpeny használata, vegyszer, áramütés Osztályfőnöki óra: társas kapcsolatok, munkavállalás, munkahelyi kötelességek, munkahelyi jogok, segítő-és érdekvédelmi szervezetek, nyomtatvány kitöltése, aláírása Számolás-mérés: mérési gyakorlatok, mérés, mértékegység
Kulcsfogalmak/ fogalmak	piktogram, vegyszer, szelektív hulladékgyűjtés, veszélyes hulladék, környezetbarát, védőruha méreg, minőség értékelés, rutin, fizikai jellemzők

Tematikai egység	2. Mosás-vasalás	Órakeret: 60
Előzetes tudás	- Ismerje a mosáshoz, vasaláshoz szükséges eszközök rendeltetését, működtetésük veszélyeit; a textíliák tisztaságának fontosságát! - Ismeri a mosás, vasalás lépéseit, tud kézzel és hagyományos mosógéppel mosni. - Ismeri a mosás-vasalás eszközeit, tud mosószert választani és adagolni. - Egyszerű formájú, durva textíliákat tud vasalni, elsajátította a hajtogatás technikáját, ismeri a ruhák helyét a szekrényben. - Betartja a baleset- és egészségvédelmi előírásokat.	
Tantárgyi fejlesztési célok	- Kézi mosás előkészítése, technikája és lépései; hagyományos mosógép, centrifuga alkalmazása; öblítés, teregetés szakszerűsége; mosó- és öblítőszer kiválasztása, adagolása; vasalás előkészítése, egyszerű formájú, "durva" textíliák vasalási technikájának és lépéseinek elsajátítása; egyszerű vasalt ruhák hajtogatása, elhelyezése a szekrényben. - Tudja megkülönböztetni a textíliákat minőségük szerint és ismerje azok tulajdonságait! - Magasabb szintű mosás - programozási ismeretekkel és mosógép védelemmel. - Önálló döntés meghozatala a vasaló beállításával kapcsolatban. - Finom textíliák vasalásával ügyesség, precizitás, pontosság fejlesztése, ok-okozati összefüggések felismertetése. - Bonyolultabb hajtogatási műveletek megtanulása. - Környezetének és ruházatának tisztán és rendben tartása váljon belső igényévé!	
Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Fejlesztési feladat - Munkafolyamatok helyes sorrendjének betartása. - Adott munka végzéséhez szükséges eszköz kiválasztása, az eszköz helyes technikával történő alkalmazása. - Megfelelő tisztítószer kiválasztása, adagolása. - Baleset- és egészségvédelem. - Anyagismeret alapfokon. - Automata mosógéppel mosás. - Vasalási technika fejlesztése, önállóság növelésével. - Hajtogatás továbbfejlesztése. -		Kommunikáció: piktogramok értelmezése Számolás-mérés: mérési gyakorlatok, űrmérték Számolás-mérés: mérési gyakorlatok, tömegmérés, űrtartalom mérés és

Ismeretek - Ruhadarabok szétválogatása, kézi mosás/ hagyományos mosógéppel történő mosás, öblítés (3-szor), csavarás /centrifugálás-állvány (teregető) felállítása, teregetés, hajtogatás,állvány (vasaló) felállítása,vasaló beállítása, vasalás, hajtogatás,elhelyezés szekrényben,eszközök elpakolása. - Lavór/teknő/kád, védőkesztyű (szükség esetén), mosógép, centrifuga, teregető- és vasaló állvány, ruhacsipesz, vasaló. - Kézi, gépi, folyékony mosószer, mosópor (esetleg folttisztító), öblítő szer, vasalást könnyítő folyadék. - Természetes anyag/kevert szál/műszál: - eltérő mosási hőfok (programváltás), - eltérő szárítási technika (vállfán, fektetve), - eltérő vasalási hőfok, - eltérő tárolás (vállfán). - Anyagminőség szerinti programválasztás (programok, mosó- és öblítő szer helyének ismerete). - Mosógép védelme. - Megfelelő anyaghoz megfelelő hőfok beállítása, szükség szerinti változtatása. - Bonyolultabb formájú ruhadarabok mozgatásának, simításának fortélyai. - Gombolás, ruhalábak, ruhaujjak elhelyezése hajtogatáskor, vállfa alkalmazása.	mértékegységeik Környezet és egészségvédelem: egészség-, munka- és környezetvédelem, Osztályfőnöki óra: munkavállalás, balesetvédelem, baleset megelőzés, elsősegélynyújtás
Tevékenység - színes/fehér ruhák szétválogatása, - folttisztító használatának gyakorlása, - dörzsölő és csavaró mozdulat helyes elsajátítása, gyakorlása, - 3-szori öblítés (2 meleg,1 hideg vízben), - mosó-, öblítőszer adagolása (mérőpohár/kupak/ml) képesség szerint, - mosógép feltöltése, vízcsere szükség szerint (vízhőmérsékletének tisztázása), - hagyományos mosógépbe helyezés (mennyiség becsléssel), - mosás (világos majd sötét/fehér majd színes ruhák), - állványok felállításának gyakorlása, - teregetés kötélre és állványra, - vasaló beüzemelése, hőfokszabályzó fixre állítása, vasaló mozdulat elsajátítása, gyakorlása egyszerű formájú textíliákon (pl. atléta, póló, ágynemű), - textíliák összehajtása, elhelyezése a szekrényben, - eszközök kitisztítása, eltörlése, elpakolása (vasaló hidegen), - anyagválogatás szín és minőség szerint, - programok rendelése a megfelelő anyagokhoz, - ruha betöltése, súlybecslése (ellenőrzésként mérése), - mosó - és öblítő szer kimérése (töltet mérete és vízkeménység alapján), betöltése, - program beállítása, indítása, - tiszta ruhák kirázása, gyapjúk fektetve, ingek vállfán, - szárító/vasaló állvány állítása, teregetés, - száraz ruhák összehajtása vasaláshoz, - ingek, nadrágok, esetleg függöny vasalása hőfok szabályzó beállításával megbeszélés után, majd önállóan, - hajtogatásuk gyakorlása, elhelyezés a szekrényben polcon, vállfán, eszközök kitisztítása, eltörlése, elpakolása (vasaló hidegen)	

Kulcsfogalmak/ fogalmak	hőfokszabályzó, folttisztító, vasalás könnyítő, teljes áramtalanítás, program, gyapjú, műszál, selyem, pamut, víz- lágyító, kemény víz.
--------------------------------	---

Tematikai egység	3. Ágyazás, ágynemű csere	Órakeret: 36
Előzetes tudás	Az ágynemű szellőztetése. Beágyazás. Az ágy letakarása. Megágyazás.	
Tantárgyi fejlesztési célok	Az ágynemű csere komplex folyamata. A szennyes ágynemű lehúzása, a tiszta ágynemű felhúzása, az ágyneműhúzás technikájának elsajátítása, alkalmazása. Az ágyazás részmozzanatainak csiszolása (lepedő, ágytakaró helyes összehajtása, felterítése).	
Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Fejlesztési feladat - Az ágyazás kivitelezésének gyakorlása. A lepedő és ágytakaró esztétikus felhelyezése váljon belső igénnyé! - Ágyneműt le-és felhúzása. A kisebb darabokhoz hasonló technikával történő bujtatás, figyelve a sarkok helyére.		Környezet és egészségvédelem: egészség- munka-és környezetvédelem, szervezetünk és igényei, az egészséges alvás környezeti feltételei
Ismeretek - Kispárna, nagypárna biztonságos felhúzása után a nagyobb darab először segítséggel, majd a lehető legnagyobb önállósággal történő végzése. - Ágytakaró, lepedő ágyszélekkel párhuzamosan történő felhelyezése.		
Tevékenység - Szellőztetés. - Megágyazás, beágyazás folyamata. - Ágynemű le és felhúzása, hajtogatása. - Ágytakaró fel és leszedése, hajtogatása.		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	ágyszél, párhuzamos, sarok	

Tematikai egység	4. Gombvarrás, ruhajavítás	Órakeret: 36
Előzetes tudás	kétlyukú gomb varrása, előöltés le-felőltéssel	
Tantárgyi fejlesztési célok	Négylukú gomb varrása. Ruhajavításhoz használt öltések (fércöltés, gépi varrás kézen) megismerése, gyakorlása.	
Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Fejlesztési feladat - Gombvarrás. - A varrásán elveszett anyag javítása. - Díszítőöltések valamelyikének (képességtől függően) felhasználása a textileknél (száröltés, láncöltés, lapos öltés, keresztzemes öltés).		Osztályfőnöki óra: szociális és társadalmi gyakorlatok, takarékos háztartás, a szabadidő hasznos eltöltése

Ismeretek - Kétlyukú és négylyukú gomb varrása. - Kisméretű gombok varrása. - Fonal- gomb-textil színharmóniája. - Saját ruhanemű javítása varrással. - 1-2 díszítőöltés. - Tű befűzése, csomó kötése.		
Tevékenység - Megfelelő eszközök kiválasztása, gyűszű használatának gyakorlása. - Fonal tűbe fűzése, csomózása. - Esztétikus varrás a textil fonákján. - A varrás eldolgozása. - Különböző típusú és formájú gombok varrása. - Díszítőöltésekkel ajándéktárgyak dekorálása (tűpárna, könyvjelző).		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	gyűszű, gépselyem, hímzőfonal	

Tematikai egység	5. Díszítés (hétköznapi)	Órakeret: 48
Előzetes tudás	- Lakás takarításának folyamata. Virágápolás, egyszerű formájú textíliák vasalása. Egyszerű anyag-megmunkálási technikák (pl. termékek felhasználásával), festés, rajzolás. Szövés tűskéken. - Nagytakarítás folyamata. - Egyszerű anyag-megmunkálási technikák (pl. termékek felhasználásával), süttött díszek. - 4. Díszítőöltésekkel történő varrás.	
Tantárgyi fejlesztési célok	- A közvetlen környezet otthonossá tétele. - Tudja, hogy a szépség alapja a tisztaság! - Legyen igénye életterének esztétikus kialakítására! - 2. Közvetlen lakókörnyezetét készítse fel az aktuális ünnepre! - Ismerje az adott ünnep jelképeit, hagyományait és használja ezeket otthona díszítésében!	
Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Fejlesztési feladat - Ismerje azokat a módokat, kellékeket, melyektől a lakás egyedi, barátságossá tehető! - A praktikus, nélkülözhetetlen bútorok mellett használjon díszítő funkcióval is rendelkező virágokat, szőnyeget, textileket, képeket! - Törekedjen a harmónia megteremtésére! - Merje díszíteni környezetét saját munkáival is! - Legyen tisztában azzal, hogy minden ünnephez másfajta kellékek illenek. - Ünnepi asztal megtervezése, ajtó/ablak/asztaldísz elkészítése. - Tudja, hogy az ünnepre fel kell készülni. - Tudja idejét beosztani.		Osztályfőnöki óra: Társadalmi ismeretek: ünnepek, családi ünnepek Háztartástan, életvitel: konyhatechnika, ünnepi terítés

Ismeretek - Tisztaság: mindennapos takarítás; függönyök, terítők tisztán, vasaltan; virágok rendszeresen gondozva. - Színek: színárnyalatok, egymást kiegészítő színek (sárga-kék; vörös-kékeszöld; bíbor-zöld). - Stílus: bármi megengedett, ami széperzékének megfelel. - Nagytakarítás ünnep előtt. - Ünnepi asztal harmóniája (abrosz, szalvéták, asztaldísz). - Sütött díszek elkészítése.	
Tevékenység - Lakásbelső nézegetése újságban, interneten. - Saját munkák készítése az ismert technikákkal (kép a falra, szőnyeg a padlóra, díspárna, terítő). - Ünnepi terítékek nézegetése, tapasztalatok gyűjtése újságokból, internetről. - Egyedi díszek saját kézzel (pl. terítőre hímzés, asztal /ajtó/ablakdísz, torta, mézes sütése).	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	dekorálás, ízléses, harmónia, technika, születésnap, húsvét, advent, karácsony, szilveszter

Tematikai egység	6. Virágápolás, udvartakarítás	Órakeret: 35
Előzetes tudás	talajlazítás, átültetés, levélápolás (le mosás, permetezés), udvarsöprés, hó eltakarítás	
Tantárgyi fejlesztési célok	- Az eddig tanult ápolási módok gyakorlása kiegészítve a szobanövények szaporításával, tápoldatozásával. - Az udvar rendszeres takarításának szükségessége az évszaknak megfelelően.	
Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Fejlesztési feladat - Szaporítási módok megismerése, szakszerű végrehajtása. - Egyéb ápolási munkák és végrehajtásuk időbeli összefüggése (pl. locsolás szükségessége növény igényétől, évszaktól függően 2 naponta, hetente, tápoldatozás tavasztól ősziig 2 hetente, talajlazítás, száraz levél eltávolítása szükség szerint). - Udvari munkák komplex végzése (szemét, ághulladék szelektált összegyűjtése; söprés, lombseprés; hó eltakarítás, jégoldás).		Számolás-mérés: mérési gyakorlatok, az óra, eltelt idő Környezet és egészségvédelem: egészség- munka-és környezetvédelem, munkavállalás, a növények sokoldalú hasznossága az ember életében, az eszközök balesetmentes használata, elsősegélynyújtás
Ismeretek - Egyszerű növény szaporítási módok: töosztás, hajtás, bújtatás. - Vesszőseprű, lombseprű, hólapát alkalmazása (ágvágó, komposztaprító funkciójának megismerése). - Jégmentesítés homokkal, hamuval.		
Tevékenység - Folyamatában, ill. aktualitás szerint végzi, a gyakorlat során sajátítja el az elméleti ismereteket.		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	komposzt – komposztáló - komposztaprító, vesszőseprű, hólapát, környezetbarát jégoldás	

Tematikai egység	7. Kitekintés/ Kertgondozás, cipőápolás	Órakeret: 35
Előzetes tudás	- Szobanövények ápolása, szaporítása. - Udvar gondozása és eszközeinek használata. - Egyszerű cipőápolási munkák.	
Tantárgyi fejlesztési célok	- Ismerje a pihenőkert karbantartásának évszakonként ismétlődő feladatait. - Ismerje és használja a munkavégzéshez a megfelelő eszközöket, azokat balesetmentesen használja. - A veteményesben alkalmazza az eddigi ismereteit a növények ápolásához, gondozásához. - Kerti, utcai és benti cipők megfelelő ápolása. Takarékosagra, környezetvédelemre nevelés.	
Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Fejlesztési feladat - Évszaknak megfelelő növényápolás a pihenőkertben. - Növények termesztése, gondozása a veteményesben. - Különböző lábbelik tisztítása, ápolása.		Környezet és egészségvédelem: környezetvédelem, az ember és az élővilág kapcsolata, környezetünk tisztasága, a madarak haszna, szelektív hulladékgyűjtés Osztályfőnöki óra: Társadalmi ismeretek és gyakorlatok, vásárlás, előkészület a felnőtt életre, a család takarékos gazdálkodása, a munkák megosztása a családban
Ismeretek - A szobai és a kerti növényápolás párhuzama (talajlazítás-ásás, gereblyézés; tápoldatozás-trágyázás), a növény szaporítás egyéb módjai (vetés, palántázás), a növényápolási teendők kibővítése (gyomlálás, kapálás, kötözés, fűnyírás). - Lábbelik tisztítása. - Utcai cipők portalanítása, krémezése, fényesítése, kerti gumicsizma lemosása, benti lábbelik nedves, majd száraz törlése.		
Tevékenység - Folyamatában, ill. aktualitás szerint végzi, a gyakorlat során sajátítja el az elméleti ismereteket		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	trágya, permetlé, kártevőirtás	

PAPÍRTERMÉK-KÉSZÍTŐ KÉSZSÉGFEJLESZTŐ KERETTANTERV

Célok

A tanuló sajátítsa el a papírtermék készítő tevékenységekhez szükséges készségeket az egyéni képességek szerinti differenciálással.

A tanuló sajátítsa el a munkavállalói alapismereteket a készségfejlesztő kerettanterv

A gyakorlatok során a tanuló ismerkedjen meg munkaerő-piaci lehetőségekkel.

A készségfejlesztő kerettanterv megalapoz a tanulóknál olyan, hasznosítható szakmai tudást, amellyel a munkaerőpiacon sikeressé válhatnak, amely elősegíti társadalmi integrációjukat.

Feladatok

Feltárni és segíteni az épen maradt részképességeket, támogatni az érdeklődés és tehetség alapján kialakuló tanulói tevékenységeket.

Alapfokú papírtermék készítő ismeretek elsajátítása, a praktikus tevékenységek elvégzéséhez.

A tanuló legyen képes az egyszerűbb papírtermék készítő munkafolyamatok lehetőség szerinti önálló kivitelezésére.

A papírtermék készítő tevékenységek során megismert eszközök adekvát használatának elmélyítése.

A papírtermék készítő műhelyben a technológiai sorrendek, eszközök, gépek rendeltetésszerű használata, a szakkifejezések megismerése.

A készségfejlesztő kerettanterv szerepe a fejlesztési területekben

Az erkölcsi nevelés: Az erkölcsi nevelés területén kialakul a szabálykövető magatartás; a mindennapi gyakorlatban az érzelmek, az értelem és a cselekvés összefüggésének tudatosulásával, az erkölcsi meggyőződés és az erkölcsi alapon történő cselekvés kívánatos összhangja valósul meg. A folyamat végén a tanuló képessé válik cselekedetei következményeinek belátására, a mások iránti felelősség és felelősségvállalás érzékelésére. Kibontakozik a közösségi élettel kapcsolatos igazságérzete, társaival és az őt körülvevő személyekkel szembeni elfogadása, segítőkészsége. Magatartásában fejlődik az önfegyelmek, a másokat megillető tisztelet megadása és tevékenységeiben a kívánatos mértéktartás. Feladatai és munkatevékenységei során megerősödik kötelességtudata.

Az önismeret és társas kultúra fejlesztése: Önismeret és társas kultúra fejlesztése területén a tanulóban alakuljon ki a felnőtt élettől várt reális énképe, a papírtermék készítő tevékenységek közben ismerje meg és tudja kontrollálni a viselkedését. A társas kapcsolatok tudatosan megfigyelt visszajelzései alapján fejlődjön tovább önértékelése, önbizalma. Alakuljon ki a társakkal, ismerős és ismeretlen környezettel szembeni bizalom és bizalmatlanság megfelelő egyensúlya. Papírtermék készítő eszközismeretének meglétével a tevékenységek végzésénél ügyeljen saját és társai épségére

A családi életre nevelés: Elsajátítja a családi életben is segítséget nyújtó praktikákat a gyakorlati oktatás során.

A testi és lelki egészségre nevelés: A testi és lelki egészségre nevelés területén támogatja a tanuló tudatos törekvését az egészséges életmódra, a testi és lelki egyensúly megőrzésére. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megővására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Felkészül a tanuló az önállóságra, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésére, a megfelelő és elvárt óvatosságra a testi épség megővása és a sérülések elkerülése érdekében. A gyakorlati tevékenységek során alkalmazott vegyi anyagok (festék, ragasztó) megfelelő kezelése, az egészség megőrzésére törekvés természetessé válik.

A mindennapos testedzéssel megalapozza a munkavégzéshez elengedhetetlen fizikai állóképességet.

Fenntarthatóság, környezettudatosság: Fejlődik az önálló élettel kapcsolatosan az egészséges és esztétikus környezet és élettér kialakításának és megővésének igénye. Képessé válik takarékosan használni a papírtermék készítő tevékenységek során alkalmazott anyagokat. Kialakul a tudatos fogyasztói alapismeret. Megismeri és alkalmazza a tudatos szelektív hulladékgyűjtés szabályait. Rögzül benne az újrahasznosítás alapismerete, adekvát alkalmazása. Az újrahasznosítás szabályait követve tud új termékeket előállítani.

Gazdasági és pénzügyi nevelés: A gazdasági és pénzügyi nevelés folyamatában kiemelt szerepet kap a tanuló saját felelőssége a javakkal való ésszerű gazdálkodásban, a pénz világában és a fogyasztás területén.

A tantárgy szerepe a kulcskompetenciák fejlesztésében

Anyanyelvi kommunikáció: A tanuló az anyanyelvi kommunikáció kompetenciaterületen elsajátítja a papírtermék készítés során használatos szakkifejezéseket. Megismeri az újrahasznosítás és a vegyi anyagok piktogramjainak jelentését. Elsajátítja a munkahelyi kapcsolatokhoz szükséges kommunikációs formákat a gyakorlati tevékenységek során. Alkalmazza az interperszonális kapcsolataiban a tiszteletudó, társas kommunikáció szabályait. Ismeri a munkavállalói alapokhoz szükséges, munkahelyen alkalmazott és használt szabálykövető, normákat betartó önkifejezési formákat. Elfogadja és képessé válik utasítások szerinti feladatok elvégzésére.

Matematikai kompetencia: Matematikai kompetenciaterületen a készségfejlesztő kerettanterv a mindennapi élethelyzetekben szükséges kognitív funkciók fejlesztésére fókuszál. Fontos szerepet kap a tér- és időbeli viszonyok megerősítése, a mértékegységek egyre biztosabb használatának kialakítása, a pénzkezelés és a gyakorlati ismeretek matematikai kompetenciát igénylő területeihez szükséges számítások, mérések elsajátítása. A tanuló a készségfejlesztő kerettanterv elsajátítása során egyre biztosabban felismer egyszerű ok-okozati összefüggéseket, logikai kapcsolatokat és törekszik ezek megfogalmazására. Képességeihez mérten fejlődik mennyiségfogalma, az adott mennyiségeket felismeri és alkalmazza a gyakorlati tevékenységek során. A készségfejlesztő kerettanterv a matematikai kompetenciaterületen erősíti a csoportalkotási képességeket, az alapanyagokat színek, anyagminőség szerint, a kész termékeket méret és formák szerinti csoportosítja.

Természettudományos és technikai kompetencia: A kompetenciaterület megismertet olyan módszereket és technológiai folyamatokat, amelyek az emberi tevékenységekre és a természetre hatással vannak. A tanulók megértése erősödik az anyagok alakíthatóságával kapcsolatban mind az anyagok tulajdonságainak, mind pedig az eszközök tulajdonságainak ismeretében. A készségfejlesztő kerettantervhez kapcsolódó természettudományos és technikai ismeretek birtokában mozgósítani tudják műveltségüket a munkában és a hétköznapi életben: amikor új technológiákat, eszközöket, berendezéseket ismernek meg és működtetnek.

Szociális és állampolgári kompetencia: A szociális és állampolgári kompetencia segíti a tanulót abban, hogy megtalálja helyét, feladatát a családi és a társadalmi munkamegosztásban. A tanuló képessé válik a családi munkamegosztásban, otthoni környezetben lakóhelyének dekorációs és használati tárgyakkal való szebbé tételére, ezáltal hasznosítja a papírtermék készítő készségfejlesztő kerettanterv által nyújtott kompetenciákat. Gyakorolja a közösségi viselkedést az iskolai és tanműhelyi környezet lehetőségeit és elvárásait figyelembe véve.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia: A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia területén a tanuló felismeri reális lehetőségeit, képességeinek határait, megtanulja kitűzött céljai elérése érdekében, megfelelő formában kérni és elfogadni mások segítségét. Felismeri a korának megfelelő élethelyzetekben a számára kedvező lehetőségeket és él azokkal, tájékozódik a pénz világában.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség: A készségfejlesztő kerettanterv támogatja, hogy a tanuló tevékenysége során tudatosan alakítsa ki a megfelelő környezetet, ügyeljen az esztétikumra és a praktikusságra. A nyitottság, az érdeklődés, a fogékonyság fejleszti a kreativitást és az azt támogató készséget, hogy a művészi önkifejezés és a kulturális életben való részvétel révén gazdagodjon az állampolgárok önismerete, emberi kapcsolatrendszere és eligazodó készsége a világban.

Eszközigeny

A munkavégzés szerszámai:

Vágó, daraboló szerszámok
Hajlító, nyomó, hajlítást segítő szerszámok
Vágó és hajlító, illetve vágást és hajlítást jelölő, valamint összeállító sablonok.
Ragasztó szerszámok és eszközök
Összeállítást, ragasztást segítő nyomató szerszámok.
Rajzoló, jelölő, mérő eszközök.

A munkavégzéshez szükséges anyagok:

Különbféle típusú a célnak megfelelő papíryanagok és kiegészítő anyagok (eszközök pl. kapsok, betétek stb.).
Ragasztó anyagok
Csomagoló anyagok az adjusztáláshoz
Kézi nyomdai eszközök, címkék.

Az oktatást segítő szemléltető eszközök:

írásvetítő, illetve egyéb kivetítést lehetővé tevő eszközök (például diavetítő, vagy számítógép képernyővel stb.)
kivetíthető információhordozók a papír, a papírgyártás, a papírfeldolgozás, illetve a munkavégzés algoritmizálásának szemléltetésére.
rajzos – írásos munka-algoritmus táblák.
tanári adminisztrációt, anyag és eszköznyilvántartást segítő eszközök.
hagyományos taneszközök (tábla, kréta stb.)
hangtechnikai eszköz (pl.: magnó, rádió stb.)

Egyéni védőeszközök, védő felszerelések:

- munkaköpeny
- védő (gumi) kesztyű (egyes ragasztásokhoz)

A tanterv teljesítéséhez javasolt óraterv

Évfolyamok	11-12.
Heti órakeret	12
2 éves órakeret	864
Ebből kötött	778
Szabadon tervezhető órakeret	86

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Témakör / Évfolyam	11-12.	11.	12.
1. Átfogó, alapozó, általános ismeretek	120	60	60
2. Eszköz és tárgyismeret	180	90	90
3. Ismeretek a gyártás technológiáról	142	71	71
4. Balesetvédelem, baleset megelőzés	36	18	18
5. Gyakorlati tevékenység	300	150	150
Szabadon tervezhető órakeret	86	43	43

Tematikai egység	1. Átfogó, alapozó, általános ismeretek	Órakeret: 120
Előzetes tudás	Balesetvédelmi és munkavállalói ismeretek	
Tantárgyi fejlesztési célok	A munkavégzéshez szükséges ismeretek megszerzése	
Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Fejlesztési feladat 1. A tanuló képes legyen a veszélyhelyzetek felismerésére, és azok kezelésére. 2. Tudatosuljon a normák, szabályok szerinti elvárás. 3. A tanuló legyen képes az alapvető munkavédelmi és balesetmegelőző szabályok betartására a gyakorlati munkavégzés során. 4. A tanuló legyen képes felismerni a piktogramokat, jelzéseket. 5. A tanuló megfelelő munkavállalási alapismeretek birtokába kerüljön. 6. A tanuló legyen képes a munkafolyamatok végén a munkahelyszín rendezett állapotát fenntartani.		Kommunikáció: anyanyelv, beszédfejlesztés Környezet és egészségvédelem: Egészségmegőrzés- egészséges életmód
Ismeretek 1. Balesetvédelmi ismeretek. 2. Munkavállalói ismeretek 3. Balesetmentes eszközhasználat.		
Tevékenység Alapvető elsősegély nyújtási ismeretek. Veszélyforrások megismerése. A munkavállalással, munkába állással kapcsolatos ismeretek elsajátítása. Munkavégzés előtti védő felszerelések és munkaruha kiválasztása, használata. A rendelkezésre álló terephelyszínek tisztántartása.		
Kulcsfogalmak/Fogalmak		higiénia, tisztaság, munkaruha; munkavédelem, balesetvédelem, veszélyforrások; piktogramok; munkavállaló, munkaadó, önéletrajz

Tematikai egység	2. Eszköz és tárgyismeret	Órakeret: 180
Előzetes tudás	Alapvető tárgyi és eszközismeretek	
Tantárgyi fejlesztési célok	Ismerje meg a különféle papírokat és legyen képes a megtanult munkafolyamat során szükséges papíryanag kiválasztására	
Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Fejlesztési feladat 1. A tanuló legyen képes a szabályos ismeretek alkalmazása során a megfelelő eszközök tárgyak kiválasztására, és annak megfelelő helyen történő alkalmazására. 2. A tanuló legyen képes az eszközök kezelésére		Kommunikáció: Anyanyelv, beszédfejlesztés Számolás-mérés: térbeli tájékozódás; csoportosítások
Ismeretek 1. A papír gyártása 2. Papírfajták és legfontosabb jellemzőik. 3. Ragasztó anyagok 4. Eszközökön lévő piktogramok felismerése.		
Tevékenység - A gyártás főbb mozzanatai (darálás, áztatás, szűrés. szárítás, préselés). - Alapanyagok megismerése. - A különféle papírfajták tulajdonságai, kiválogatásuk - A ragasztó anyagok szerepe a papírral végzett munkában. Vízben oldott ragasztóanyagok és összeállításuk		
Kulcsfogalmak/Fogalmak	Papírfajták (írólapok, újságpapír, csomagoló papír), ragasztó anyagok, oldószerek, kötőanyagok fogalmai	

Tematikai egység	3. Ismeretek a gyártás technológiáról	Órakeret: 142
Előzetes tudás	Általános eszköz- és tárgyismeret	
Tantárgyi fejlesztési célok	Képes legyen egymást követő lépésekben ismertetni, bemutatni a tanult technológiákat	
Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Fejlesztési feladat 1. A tanuló legyen képes a segédeszközök és sablonok segítségével a papírt méretre vágni, a hajlítási karcot bejelölni, a szükséges hajlításokat elvégezni 2. A tanuló legyen képes a méretre vágott és hajlított papírárut jelzés, vagy sablon segítségével ragasztóval összeállítani, megfelelően rögzíteni. 3. A tanuló legyen képes a fenti tevékenységeket algoritmizálva fázisaiban elkülönítve, szalagmunka jelleggel elvégezni. 4. A tanuló legyen képes a készárut csoportosítani, csomagolni, kereskedelmi forgalom számára felcímkézni.		Kommunikáció: anyanyelv, beszédfejlesztés

Ismeretek

1. A papír darabolása, vágása
2. A papír darabolásának eszközei

3. A papír hajtása 4. A papír ragasztása 5. Csomagolás, adjusztálás		
Tevékenység Tépés, ollóval történő vágás egyenes és görbe előrajzolás nyomán. A különféle élformák a darabolás során. Egyenes és mintás formát kialakító darabolás. Tagolt egyszerű és többszörös hajtások. Hajtás előkarcolt és előnyomott jelölés mentén. Többszörös és összetett hajtások. Gépi hajtástechnika. Hajtott élek és lapok összeillesztése. A ragasztás algoritmizálása, munkamenete. Különféle papírok szerelése ragasztással. Ragasztás lapolással, élben, vagy sarkolva. A ragasztó anyag felhordásának eszközei és módozatai. Kész munkadarabok minőségi ellenőrzése. Kötegelés. Összeforgatás összeillesztés. Csomagolás. Címkézés.		
Kulcsfogalmak/Fogalmak	Szabályszerűségek, pontosság, precizitás. Sorrendiség. Kötegelés. Összeforgatás összeillesztés. Csomagolás. Címkézés.	

Tematikai egység	4. Balesetvédelem, baleset megelőzés	Órakeret: 36
Előzetes tudás	Balesetvédelmi, elsősegély nyújtási ismeretek	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. Legyen pontos ismerete a balesetvédelem témaköréből. 2. Tudatosuljon a szabálykövető magatartása a munkafolyamatokban	
Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Fejlesztési feladat 1. A tanulónak legyenek alapvető balesetvédelmi ismeretei. 2. A tanuló legyen képes a tanuló az alapvető munkavédelmi és baleset megelőző szabályok betartására		Környezet és egészségvédelem: Egészségmegőrzés egészséges életmód Élettelen környezet, környezeti ártalmak Osztályfőnöki: Felkészülés a felnőtt létre
Ismeretek 1. A munkahely balesetvédelme 2. Elektromos eszközök, csatlakozók a teremben. A veszélyes helyekre és eszközökre utaló piktogramok. 3. A kéz fokozott védelme. 4. A papír élének balesetveszélyei. A beszorulás, becsípődés lehetőségei. 5. A hajtogatáshoz használt szerszámok balesetveszélye. 6. Ragasztás balesetvédelme 7. A ragasztó anyagok lehetséges egészségkárosító hatásai. A ragasztó szájba, szembe kerülésének veszélyei. Gyorsan száradó ragasztó bőrkárosító hatása		
Tevékenység A munkaterem rendje. A balesetmentes munkavégzés napi- és munkarendjének kialakítása. Védekezés az egészségre káros oldószerrel készült ragasztó használatánál. Védekezés a bőrön át felszívódó, vagy allergiás reakciót okozó ragasztó használatánál. A nem megfelelő helyre került (kiömlött, szétfolyt stb.) ragasztó balesetveszélye (pl.: elcsúszás, félig megszáradva elbotlás stb.)		

Kulcsfogalmak/Fogalmak	védőeszközök; piktogramok
-------------------------------	---------------------------

Tematikai egység	5. Papírtermék készítő gyakorlati tevékenység	Órakeret: 300
Előzetes tudás	Matematikai (mérési) ismeretek	
Tantárgyi fejlesztési célok	Képes legyen a tanuló önállóan különféle papírtermékeket előállítani.	
Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Fejlesztési feladat 1. A tanuló legyen képes az egyes munkadarabok előállítására, az előállítással kapcsolatos teendők algoritmizálásának megbeszélésére 2. A tanuló legyen képes felismerni a munkavégzés során előforduló balesetveszélyeket. 3. A tanuló tudjon hatékonyan, precízen, önállóan munkafolyamatot végezni.		Számolás-mérés: mértékegységek; mérések Osztályfőnöki: Felkészülés a felnőtt életre.
Ismeretek 1. Munkaszervezési eljárások ismerete. 2. Papír megmunkálásának folyamata. - Adjusztálás, csomagolás munkafolyamatai		
Tevékenység - Az egyes munkadarabok előállításának, a teendők algoritmizálásának megbeszélése, a feladatok elosztása, a munkavégzés során előforduló balesetveszély elkerülésének megbeszélése. - Különféle méretű dobozok összeállítása, dobozbetétek összeállítása szerelése. - Papírzacskó, papír-táska összeállítása ragasztása - Iratgyűjtő dosszié összeállítása, ragasztása - Irrattartók, dokumentumtartók készítése - Fedőlapok, tartólapok készítése összeállítása, egyéb egyszerű papíripari termék készítése - Merített papír előállítása (könyvjelzők, faliképek) - Dobozolás, címkézés, csomagolás, raktározás		
Kulcsfogalmak/Fogalmak		Papírtermékek megnevezése

SZÖVÖTT-TÁRGY KÉSZÍTŐ KÉSZSÉGFEJLESZTŐ KERETTANTERV

Célok

Olyan elméleti ismeretanyagot nyújtani és megtanítani, amelyek nélkülözhetetlenek a szövés gyakorlati munkafolyamatai során az adott feladatok közvetlen elvégzéséhez.
A képességekhez mértén megtanulni minél önállóbban szőni és használati termékeket (terítő, tarisznya, párna, szőnyeg) előállítani.
Esztétikus munkadarabokat készíteni a megismert népi motívumok, szín- és mintaváltozatok felhasználásával.
Képessé válni a kitartó munkavégzésre, a hibák felismerésére és korrigálására.

Feladatok

Olyan korszerű elméleti és gyakorlati szakmai tudás, műveltség megalapozása és elsajátítása, amely hozzájárul a tanulók minőségi életviteléhez és támogatja a szabadidő hasznos eltöltését. A szövéshez szükséges textilipari nyersanyagok és eszközök megismerése, adekvát használatának gyakorlása és elsajátítása.

A képességek függvényében szövött használati tárgyak készítése, egyéni ötletek megvalósítása az alkotómunkában.

Alapvető tervezési ismeretek elsajátítása, az esztétikus mintázás, színhasználat gyakorlása a szövött tárgyak készítése során.

Szövéstörténeti alapismeretek, népi motívumok, hagyományok megismerése, az esztétikai érzék fejlesztése és a népművészet iránti érdeklődés felkeltése.

A szövő munka szeretetére, feladattudatra, kitartó munkavégzésre és minél nagyobb önállóságra nevelés, kulturált munkahelyi viselkedési szokások kialakítása. A tevékenységek során felmerülő problémák hatékony megoldásának, kezelésének gyakorlása és megtanulása.

A gyakorlati tevékenységek során használt eszközök körültekintő, balesetvédelmi előírásoknak megfelelő alkalmazásának elsajátítása.

A készségfejlesztő kerettanterv szerepe a fejlesztési területekben

Az erkölcsi nevelés: A hatékony munkavégzés az oktatóval, pedagógussal és a társakkal együttműködő, felelősségteljes magatartásra épül. A tanulók megismerik a műhelyben, munkaterületen elvárt magatartásformákat, elsajátítják a szükséges viselkedési szokásokat és szabályokat, rálatást nyernek a munkahelyi struktúrára és abban betöltött szerepükre.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés: A szövéshez kapcsolódó népművészeti alapismeretek közvetítik a tanulók felé kultúránk értékeit, hagyományait. Megismerik a szövés és fonás tárgyi örökségeit, a népi motívumokat megjelenítik az általuk készített munkadarabokban.

Az önismeret és társas kultúra fejlesztése: A képzés hozzájárul a képességek szélesebb körű megismeréséhez, a reális énkép kialakításához. A tanulók önismeretének, önkritikájának, önértékelésének fejlesztése a gyakorlati tevékenységeken keresztül valósul meg. A műhelymunkában kiemelt szerepet játszik a felelős, körültekintő, együttműködő magatartás, mely nélkülözhetetlen a hatékony, irányított feladatvégzéshez.

A testi és lelki egészségre nevelés: A hosszan tartó, ismétlődő mozdulatsorokból felépülő ülőmunkához szükséges a helyes testtartás kialakítása, egyszerű aktív gyakorlatok elsajátítása a tartási rendellenességek kialakulásának megelőzése érdekében. A gyakorlati munka során a tanulók a balesetvédelmi szabályokat szem előtt tartva sajátítják el a szövés eszközeinek rendeltetésszerű használatát.

Fenntarthatóság, környezettudatosság: A tanulók közvetlen tapasztalatokat szereznek természeti értékeinkről: megismerik a szövéshez szükséges alapanyagokat, azok eredetét. A munkafolyamatokhoz kapcsolódó döntésekben és cselekvésekben meghatározó szempont az anyagok, eszközök, energiaforrások takarékos használata.

Pályaorientáció: A készségfejlesztő kerettanterv olyan munkatevékenységekről nyújt gyakorlati ismereteket, amelyek a tanulók szabadidejének hasznos eltöltését, illetve a munka világában való hatékony részvételét segítik a mindennapi életben.

A tanulás tanítása: A műhelymunka során a tanulók előzetes elméleti és gyakorlati ismereteiket segítséggel megtanulják integrálni, alkalmazni az adott munkafolyamatokban.

A tantárgy szerepe a kulcskompetenciák fejlesztésében

Anyanyelvi kommunikáció: A szövéshez kapcsolódó szakkifejezésekkel bővül a szókincs, a műhelymunka során az adott tevékenységekhez, munkafolyamatokhoz kapcsolódóan a tanuló képessé válik verbálisan információkat közvetíteni, segítséget kérni, a munkadarabokról véleményt formálni.

Matematikai kompetencia: A szövött tárgyak készítése során a tanulók az elméletben megtanult mértékegységeket és méréseket alkalmazzák, ezáltal készségszintűvé válik és beépül a gyakorlati tevékenységek folyamatába. A szövő munka során egyaránt fejlődik a síkbeli és térbeli tájékozódási képesség, a tanulók megismerik és elsajátítják a munkafolyamatok sorrendjét és kivitelezését, fejlődik a problémamegoldó képesség.

Természettudományos és technikai kompetencia: Az elméleti ismeretek és gyakorlati tevékenységek segítik az összefüggésekre való rálátást az alapanyagoktól a kész termékek előállításáig. A tanulók megismerik a munkafolyamatokhoz szükséges eszközöket és működésüket, a szövés alapanyagait és azok eredetét, feldolgozási módjukat, az előállítás folyamatait. A munkatevékenységek a balesetvédelmi ismeretek körülbtekintő alkalmazásával és az egészségvédelmi szempontok szem előtt tartásával zajlanak.

Szociális és állampolgári kompetencia: A műhelymunka során a tanulók megtapasztalják, hogy képesek értékes munkát végezni és hasznos, esztétikus szövött tárgyakat alkotni. Ez ösztönzőleg hat a felelősségteljes feladatvégzésre, a munkamegosztásban való produktív részvételre.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia: A szövés rendszeres gyakorlásával a tanulók olyan speciális ismereteket, készségeket és magatartásformákat sajátítanak el, melyek segítségével egyre magabiztosabbá válnak a munkatevékenységekben és képessé válnak az egyéni és közös célok megvalósítására, alkotások létrehozására.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség: A szövött tárgyak készítése során lehetővé válik a személyes megnyilvánulásnak teret engedő alkotó tevékenység, a munkadarabokban az egyéni ötletek, elképzelések megvalósítása, formálódik és fejlődik az ízlésvilág, az esztétikumra való törekvés a tevékenységekben és a harmonikus környezet kialakításában egyaránt.

A szövött-tárgy készítő készségfejlesztő kerettanterv oktatásának tárgyi feltételei

A létszámnak megfelelően felszerelt világos, jól szellőztethető, tágas tanműhely szükséges, a tanulók testméretének és ergonómiai szempontoknak is megfelelő kényelmes székekkel felszerelve.

Eszközигény:

Szövőkeretek, szövőállványok, szövőszék, tartozékok, vetélő, leverő villa
Ollók (balkezes szükség szerint)
Felvetőfonalak
Szövőfonalak
Maradék fonalak, varrócérna
Kartonok
Színes kivágó papírok
Zsírkréta készlet
Ragasztó, vonalzó
Nagyítólencse, tű, mérőszalag
Műszaki rajzlapok

Szemléltető eszközök

Textilminta gyűjtemény, fonalgyűjtemény
Különféle összetételű anyagvágatok
Oktatótáblák
Szakkönyvek, tankönyvek, szaklapok
Szőnyegfotók
DVD

A tanterv teljesítéséhez javasolt óraterv

Évfolyamok	11-12.
Heti órakeret	8
2 éves órakeret	576
Ebből kötött	518
Szabadon tervezhető órakeret	58

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Témakör / Évfolyam	11-12.	11.	12.
1. Anyagismeret	26	13	13
2. Szakmai ismeret	40	20	20
3. Tervezés	24	12	12
4. Népművészeti alapismeretek	12	12	-
5. Esztétika, néprajz	12	-	12
6. Szakmai gyakorlat	404	202	202
Szabadon tervezhető órakeret	58	29	29

Tematikai egység	1. Anyagismeret	Órakeret: 26
Előzetes tudás	Textilmunkákhoz szükséges eszközök, alapanyagok és azok felhasználási területeinek ismerete.	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. Felismerni és egymástól megkülönböztetni a szövéshez szükséges szálak anyagait, azokat a felhasználási módok megfelelően kiválasztani. 2. A tanuló legyen képes önállóan gombolyítani, segítséggel fonalat festeni.	
Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok

Fejlesztési feladat 1. A tanuló váljon képessé az alapanyagok adott szempontok szerinti megfigyelésére, összehasonlítására, csoportosítására 2. Ismerje a természetes szálak anyagokat, az állati és növényi eredetű fonalak tulajdonságait, felhasználási módjait. 3. Tudja a motringot a gombolyagtól megkülönböztetni. 4. Tudjon gombolyítani 5. Ismerje fel és gyűjtse az alapvető festőnövényeket. 6. Tudjon természetes eredetű fonalakat segítségével festeni (sárgítás).		Kommunikáció: anyanyelv, beszédfejlesztés; olvasás-írás Számolás-mérés: térbeli és időbeli tájékozódás; pénz
Ismeretek Mesterséges és természetes szálak anyagok A szálak anyagok tulajdonságai, viselkedésük hő, folyadék hatására A szálak anyagok felhasználási területei és módjai Fonalgártás műveletei Természetes eredetű fonalak kikészítési eljárásai, színezése Festőnövények		
Tevékenység Ismerkedés a textilipari alapanyagokkal. Fonalgűjtemény megtekintése. Kereskedelmi forgalomban lévő fonalak megismerése. Vásárlás egy fonalüzletben. Fonal nagyüzemi előállításának megtekintése. Motring, gombolyag szétválogatása. Gombolyítás gyakorlása. Szálak anyagok felismerése égetési próbával. Festőnövények gyűjtése. Sárgítás pongyola-pitypanggal, hagymahéjjal, barnítás diófalevéllel. Fonalak csoportosítása, rendezése tulajdonságaik alapján.		
Kulcsfogalmak/Fogalmak	Természetes szálak anyagok: állati eredetűek, növényi eredetűek. Mesterséges szálak anyagok. elemi szál, fonalgártás műveletei, sodrás, festőnövények, színezés, festhetőség, pác	

Tematikai egység	2. Szakmai ismeret	Órakeret: 40
Előzetes tudás	Kultúrtörténeti alapismeretek. Instrukciók megértése és követése, körültekintő magatartás	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. A tanuló váljon képessé a szövéshez szükséges eszközök kiválasztására és rendeltetésszerű használatára. 2. Aktívan vegyen részt a szövést előkészítő műveletekben és a mintatervezésben, egyszerű fonott- és nemeztárgyakat tudjon önállóan készíteni.	
Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok

Fejlesztési feladat 1. Bővüljenek a kultúrtörténeti ismeretek: a tanulók ismerjék meg régebbi korok életmódját, hagyományait, népszokásait, a szöveg történetét és eszközeinek fejlődését. 2. A szöveg iránti érdeklődés felkeltése, ösztönzés a kitartó munkavégzésre. 3. Megismertetni a fonáshoz, nemezeléshez, szöveghez szükséges eszközöket, azok adekvát használatát gyakorolni. 4. Legyenek képesek a tanulók a szöveghez kapcsolódó alapfogalmakat	Kommunikáció: anyanyelv, beszédfejlesztés; olvasás- írás Számolás-mérés: térbeli
--	--

elsajátítani, és az instrukciókat követő munkavégzésre. 5. Tudják a funkciónak megfelelő anyagokat és eszközöket kiválasztani. 6. Ismerjék meg a vízszintes szövőszék szerepét és balesetmentes használatát. 7. Tudjanak nemezlabdát, nemezbabát, nemezterítőt készíteni. 8. A szövést előkészítő műveleteket kitartóan végezni.		és időbeli tájékozódás; Etika: egyén, közösség, társadalom
Ismeretek 1. A fonás és szövés története és eszközeinek fejlődése. 2. A szövés története Magyarországon és a Kárpát-medencében. 3. Fonással és szövással kapcsolatos alapfogalmak. 4. A szövést előkészítő műveletek. 5. A szövés eszközei. 6. A fonott, szőtt anyagok felhasználási lehetőségei. 7. A nemezeléshez szükséges anyagok és műveletek.		
Tevékenység Szövéstörténettel, népművészettel kapcsolatos filmek, anyagok, könyvek tanulmányozása, megbeszélése, Néprajzi Múzeum, Skanzen, helyi gyűjtemények, szöttek megtekintése. Fonás eszközeinek megismerése, a fonás gyakorlása. A szövés előkészítő műveleteinek bemutatása: láncfonal, vetülékfonal, vetőfa, szövőkeret (közepes, váltós) felvetése segítséggel. Tervkészítés: megfelelő mintaelem kiválasztása: egyszerűbb csíkminták, sorminták lemérése papírra, megfelelő két színnel való kiszínezése. Megfigyelés: álló szövőkeret felvetésének bemutatása, keret részeinek bemutatása, tanulmányozása. - Nemezelés, nemeztárgyak (pl.: baba, labda) készítése		
Kulcsfogalmak/Fogalmak	Kezdetleges, ősi eszközök, tárgyi örökség (guzsaly, gyalogorsó, szárnyas orsó), nemezelés, szövött textília, szöttek, szövőkeret, szövőszék, felvetőfonal, felvetés sorminta, csíkminta, tervezés. A szövőkeret részei: hengerek, nyüstfa, fémvetelő pálca, talp, tartókeret. Szövéshez használt kézi eszközök: vetélők, leverő villa, láncfonal, vetülékfonal, kötés, kötéspon.	

Tematikai egység	3. Tervezés	Órakeret: 24
Előzetes tudás	Alapszínek, téri irányok, mértékegységek ismerete. Festési gyakorlatok.	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. Papíron önállóan mintákat tervezni megadott szempontok szerint. 2. Ízlésvilágot fejleszteni.	
Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok

Fejlesztési feladat 1. Tudja a tanuló színeket csoportosítani alap- és kevert színek szerint. 2. Színek tónusának (hideg, meleg) megismerése. 3. Tudjon kevert színeket előállítani festékkel (narancs, zöld, lila, barna). 4. Tudjon terítőt tervezni hideg és meleg színekkel. 5. Tudjon páros és páratlan csíkritmusban tervezni. 6. Mértékegység („cm”) helyes használata mérőszalag segítségével. 7. Váljon képessé a megtanult téri irányokat adekvátan alkalmazni a tervezési folyamatban	Kommunikáció: anyanyelv, beszédfejlesztés; olvasás-írás Számolás-mérés: térbeli és időbeli
--	--

Ismeretek 1. Színek 2. Színelmélet 3. Ritmusok és kompozíciók 4. Mértékegységek, arányok, térkitöltés	tájékozódás; Etika: az ítélőképesség, az erkölcsi- és esztétikai érzék fejlesztése
Tevékenység Színek csoportosítása: alapszínek kevert színek. Füzetbe színkeverés temperával. Papírragasztás a színskála szerint. Színkontraszt készítése festékkel. Játék a színekkel, festéssel, színezéssel. Kompozíció készítése hideg színekkel, majd meleg színekkel. Terítő tervezése meleg színekkel (papírvágás, ragasztás). Terítő tervezése hideg színekkel (festéssel). Mérőeszközök csoportosítása, használata. Tervezés páros és páratlan csíkritmusban. Szimmetrikus kompozíciók tervezése. Mintaelemek alkalmazása.	
Kulcsfogalmak/Fogalmak	alap és mintázó színek, színkeverés, színekör, színkontraszt, színárnyalatok, színek tónusai: hideg, meleg színek. A színek hangulati szerepe, térhatása. Páros és páratlan csíkritmus

Tematikai egység	4. Népművészeti alapismeretek	Órakeret: 12
Előzetes tudás	Ünnepek, ünnepi szokásaink ismerete	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. Népi hagyományokat ünnepekhez társítani 2. Népi kismesterségeket megismerni, az érdeklődést felkelteni a szövött tárgyak és a szövés iránt	
Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Fejlesztési feladat 1. A tanuló ismerje az egyes népszokások jellemzőit (pl. farsangolás). 2. A tanuló ismerje meg a népi kismesterségek jellemző vonásait. 3. A tanuló ismerje meg a legjellemzőbb, legismertebb népszokásokat (például húsvétkor a tojásfestés).		Kommunikáció: anyanyelv, beszédfejlesztés; olvasás-írás Számolás-mérés: térbeli és időbeli tájékozódás; Etika: egyén, közösség, társadalom
Ismeretek 1.Ünnepekhez kapcsolódó népszokások 2. Népi kismesterségek 3. Népművészeti alapismeretek		
Tevékenység „Népművészet” könyv nézegetése. „Népi kismesterségek” diafilmek megtekintése. Népművészeti könyvek megtekintése. „A népszokások”- diafilmvetítés. Anyaggyűjtés, beszélgetés.		

Kulcsfogalmak/Fogalmak	Ünnepekhez kapcsolódó népszokások néhány jellemző motívumának megismertetése. Népi játékok, népviselet, népdalok. Népi kismesterségek: népi faragóművészet, bőrmunka, hímzés, a csipke, a mézesbábosság, a hímes tojás, fonás, szövés
-------------------------------	--

Tematikai egység	5. Esztétika, néprajz	Órakeret: 12
Előzetes tudás	Népművészeti alapismeretek, népszokások, népi kismesterségek ismerete.	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. Bővíteni a néprajzi ismereteket, fejleszteni az esztétikai érzéket. 2. Az érdeklődést felkelteni népünk hagyományai, népszokásai, tárgyi örökségei iránt.	
Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Fejlesztési feladat 1. A tanuló ismerjen néhány magyarországi hagyományt és népszokást. 2. A tanuló ismerje fel a székely festékes szőnyeget és motívumait. 3. A tanuló ismerje a mintaelemeket: virág, hal, grádics, fésűfog.		Kommunikáció: anyanyelv, beszédfejlesztés; olvasás-írás
Ismeretek 1. Esztétika, néprajz 2. Népi szövés a Kárpát-medencében 3. Népi hagyományok		Számolás-mérés: térbeli és időbeli tájékozódás;
Tevékenység - Szakmai kirándulások, múzeumlátogatások a népi kultúra tükrében - „Szöttes gyűjtemény”, motívumok megismerése, csoportosítása. - Térkép használata. - „Népi szöttesek”- könyv, videofilm nézése, a látottak megbeszélése.		Etika: egyén közösség, társadalom; az ítélőképesség, az erkölcsi- és esztétikai érzék fejlesztése
Kulcsfogalmak/Fogalmak	„Művészet és mesterség”- díszítés és hagyomány. kézművesség, iparművészet, Magyarország ünnepi hagyományai, népszokásai, jellemző évfordulói. Ünnepekkel kapcsolatos tárgykultúra. Motívumok. Népcsoportok jellemző díszítő elemei. Moldvai csángó, széki, palóc, sárközi, mezőségi, kalotaszegi, sokác szöttesek, szöttes motívumok. Hagyományörzés	

Tematikai egység	6. Szakmai gyakorlat	Órakeret: 404
Előzetes tudás	1. Színek, téri irányok, a szövéshez szükséges alapanyagok, eszközök ismerete és adekvát használata. 2. Kulturált, társakat nem zavaró viselkedési szokások. Szóbeli utasítások megértése, követése	
Tantárgyi fejlesztési célok	Esztétikus, mutatós szövött használati tárgyakat készíteni minél nagyobb önállósággal.	
Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Fejlesztési feladat 1. Legyen képes a tanuló az alapanyagok kiválasztására: szín, mennyiség, minőség szerint. 2. Ismerje a láncfonalat és a vetülékfonalat, kötésmódokat, szedettes technikát. 3. Legyen képes a tevékenységnek megfelelő eszközöket kiválasztani. 4. Segítséggel tudja a munkát, munkadarabot elkezdni és eldolgozni.		Kommunikáció: anyanyelv, beszédfejlesztés; olvasás-írás Számolás-mérés: térbeli és időbeli tájékozódás;

5. Ismerje fel a hibákat és legyen képes azokat javítani vagy a javításhoz segítséget kérni.	Etika: egyén, közösség,
--	-------------------------

6. A munkadarabok készítése során legyen képes egyszerű minták alkalmazására és harmonikus színhasználatra, valamint egyéni ötleteinek megvalósításra. 7. Fokozódó önállósággal képessé válni a kitartó munkavégzésre 8. Egyéni képességekhez mértén segítséggel az alábbi tevékenységeket végezni: - 2 szállal sodorni, 3 szállal fonni, - két szállal (zsinórt, hajpántot készíteni) és hét szállal (öv), körmönfonni, - zsinórt készíteni szarvacskával, - szőni szádfán, szalagot szőni, - karmantyúbabát készíteni, - egyenletes spontán szövést gyakorolni váltós kis kereten, - széleket helyesen eldolgozni, - egyszerű csíkritmusú használati tárgyakat szőni és mintázni	társadalom Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt életre
Ismeretek 1. A fonás és a szövés alapanyagai 2. A fonás műveletei és eszközei 3. A szövés előkészítő műveletei 4. A kézi szövés műveletei 5. Vetülék nélküli szövés 6. Szövés egyszerű eszközökkel 7. Szövés vakkereten 8. Terítő, futó, tarisznya, párna szövése 9. Geometrikus minták kialakítása különböző kötésmódokkal 10. Szőnyegszövés egyszerű csíkmintával 11. Szövőszékek, szövő eszközök karbantartása	
Tevékenység Alapanyagok kiválasztása. Szükséges fonalmennyiség kiszámítása. A fonás előkészítése - elrendezése. Sodrás, fonás: körmönfonás, kötél sodrás. Zsinórkészítés szarvacskával, macskafarok fán. Szövés széklábán, szádfán, karmantyún A felvetés és a csomózási technikák gyakorlása. Színek meghatározása, mintaterv készítése. Szövés helyes elkezdése, előszövés. Egyenletes, spontán szövés, tömörítés, feszítés, váltás kis kereten. Szövés alapkötése. Vetülék felületű szövés. Szövés vászonkötéssel. Szövés befejezésének megismerése - szélek eldolgozása, szövés levágása, eldolgozása csomózással, szélek összevarrása, zsinórkészítés Szövés, kapuvonal helyes tartásával. Szövés 2 színnel, 2 vetélővel. Lánc és vetülékfonalak előkészítése, kiválasztása, felvetés segítséggel. Kötésmódok bemutatása: likatos (torontáli), egy szálon forduló, két szál közti (svéd). Minták, csíkritmusok alkalmazása. Szövött tárgyak készítése (pl.: telefontok, papír zsebkendő tartó, terítő, párna, szőnyeg) Balesetvédelmi oktatás	

Kulcsfogalmak/Fogalmak	Fonás, sodrás, körmönfonás, folyton folyvást szedés, felvetőszál, kezdő és végszálak, behúzás, láncfonal,
-------------------------------	---

	vetülékfonal csomófajták: kettős csomó, halászcsonló, takácscsomó, szövés közben használt eszközök: leverő villa, vetélő, vetőfa A szövés befejező műveletei. Felvető befejezése: makramé, fonás, sodrás. Alapkötések: vászon, sávoly, atlasz, szedettes, „borzas” szövése. likatos, egyszálón fordulós technikák. Szőnyeghibák, szőnyegek kezelése, karbantartása
--	--

Célok

1. A tanulók részére a textil- és fonalmentő tevékenységek bemutatása, megtanítása, gyakorlása, a szükséges készségek elsajátítása és önálló - részben önálló alkalmazása.
2. Olyan szakmai elméleti és gyakorlati felkészültségű szakemberek képzése, akik képesek ellátni a készségfejlesztő kerettantern munkaterületének megfelelő munkatevékenységeket, munkaköröket.

Feladatok

1. A textil- és fonalmentés során az alapanyagok és felhasználásuk megismerése, a gépek rendeltetésszerű használatának elsajátítása, egyszerű használati tárgyak elkészítése, munkahelyi szokások kialakítása.
2. Textilek bontásával és feldolgozásával kapcsolatos teendők gyakorlása (tervezés, kellékek és eszközök kiválasztása, a feldolgozás során felmerülő problémák kezelése), kulturált viselkedési szokások elsajátítása.
3. Textilmentés során felhasznált eszközök hatékony használata, fonalak és anyagok fajtáinak megismerése, körültekintő, balesetvédelmi előírásoknak megfelelő használata, szelektív hulladékgyűjtés alapjainak elsajátítása.
4. Ruhagondozási műveletek – mosás, vasalás, varrás – gyakorlása és elsajátítása, a textíliáknál tanult előzetes ismeretek alkalmazása, piktogramok helyes értelmezésének megtanulása.
5. A varráshoz használatos eszközök, alapanyagok, öltésfajták megismerése, ruhajavítás és egyszerűbb munkadarabok készítése segítségével.
6. Lakáskultúrával kapcsolatos ismeretek bővítése, rendezett környezet iránti igény kialakítása, textíliák hasznosításának újragondolása.
7. Balesetvédelem a munkafolyamatok végzése során.
8. Képességekhez igazodó, rendszeres gyakorlás biztosítása a mindennapi munkatevékenységekben:

A munkatevékenység végzése történhet a teljes képzési idő alatt az iskolai tanműhelyben, illetve a képzési idő egy részében, gazdálkodó szervezetnél megfelelő személyi segítők biztosításával (pl. csoportos gyakorlat vagy egyénenként munkahelyi gyakorlat program során).

1. A tárgyi feltételeknek biztosítaniuk kell a sajátos nevelési igény és az egyéni szükséglet kielégítését a megfelelő gyakorlatorientált, differenciált képzés lehetőségével.
2. A tananyag elsajátításának feltétele a jól felszerelt gyakorlóhely.
3. A gyakorlati képzés helyszíne legyen világos, tágas, jól szellőztethető. Rendelkezzen megfelelő berendezéssel: kényelmes székekkel, megfelelő méretű asztalokkal, kellő helytel a munkavégzéshez, raktározáshoz.
4. A megfelelő felszereltség biztosításához alapvető a jó minőségű eszközök megléte.
5. Kiemelten fontos a saját munkaeszköz szükségessége minden tanuló részére. Ez elengedhetetlen a munkafolyamatok tanulásához, gyakorlásához, figyelemmel arra, hogy sok esetben szükséges speciális eszköz alkalmazása is (pl. balkezeseknek).
6. Lényeges a mérőeszközök, csomagolóeszközök és a raktározáshoz megfelelő, biztonságos terület kialakítása, különösen tekintettel arra, hogy a feldolgozásra kerülő anyagok éghetőek.
7. A tanórák jelentős részét a műhelyben töltik a tanulók. Hasznos, ha többször van módjuk fonalboltban, textiláruházban tanulmányi látogatásokon, műhelylátogatásokon részt venni.
8. Az információhordozó- és szemléltetőanyagok használatához szükség van audiovizuális eszközökre (vetítővászon, írás-, mozgó- és diafilmvetítő, video lejátszó, tévé). Elhelyezésük módjával biztosítani kell egyszerű és gyors alkalmazhatóságukat. Ezért megfelelő méretű üveg- illetve zárt ajtós szekrényekben célszerű elhelyezni azokat.

A szaktanterem felszerelési tárgyai:

1. munkaasztalok, támlás székek
2. nagyméretű falitábla
3. nagyméretű mágnes tábla mágnes lapokkal
4. digitális, interaktív tábla, DVD-, videó lejátszó, CD-s magnó
5. polcok, polcrendszerek, szekrények

Raktár felszerelési tárgyai:

1. polcrendszer (félkész-, kész áruknak, segédanyagoknak, kellékeknek)
2. célnak megfelelő tároló rekeszek, dobozok, fiókok, kosarak
3. létra

Szemléltető anyagok:

Anyaggyűjtemények:

1. férfi,- női,- gyermek alsó és felső ruházat
2. lakástextíliák
3. gazdasági textíliák
4. kötött és horgolt (hurkolásos technikával készített) textíliák
5. kellékek

Nyersanyaggyűjtemény:

1. növényi eredetűek
2. állati eredetűek
3. vegyi szálak

Fonál- és cérnagyűjtemény:

1. szövő-, kötőipari fonalak, cérnák
2. varrófonalak, varrócérnák
3. hímzőfonalak, hímző cérnák

Falítáblák, diaképek, fotók, írásvetítő fólia ábrák:

1. textilipari gépek egyszerűsített vázlatai
2. gyártási eljárások folyamatábrái
3. hangtechnikai- és képtovábbító eszközök /rádió, magnó/, projektorok

Szabványok, szakkönyvek, szakfolyóiratok

Munkavégzés eszközei, szerszámai:

1. vágó szerszámok, élezők, vágó gép, körkés, kézimunka-, szabász-, bontó olló, bontó-tű
2. varró szerszámok: varró-, kötő-, hímző-, subázó-, horgoló-, merkelő-, gombos-, biztosítótű

3. simító- és gőzölő eszközök, vasaló állvány
4. mosógép, mosó- és tisztító szer, fertőtlenítő, fehérítő, keményítő
5. varrógép
6. kötőgép
7. kiegészítők és segédeszközök: tübefűző, patent, húzózár, tépőzár, kapsok, gombok, gyöngyök, damil, emlékeződrót, damil, válltömések, fémkarikák, gyermekjáték- és figurák kellékei (maci szemek, orrok), gumik, madzagok, szalagok, szegőpántok, zsinórok, tejszűrő papírmerevítő, vasalható közbélés, gyűszű, tűpárna, felvető fonal, szövő- kötő- horgoló fonalak, rongy csíkok textiltől, tömőanyagok, textilfilc, ruhafesték
8. rajzoló-, jelölő-, mérő eszközök: szabókréta, vonalzó, illanófilc, mérőszalag, sablon, mintaív
9. tároló eszközök: zacskók, dobozok, címkék: műanyag, papír, üveg, fém, textil
10. csomagoló anyagok
11. fóliázó-, kézi nyomdai eszközök, címkék, ragasztó anyagok
12. kisváltós, álló típusú szövőszék
13. asztali, fekvő típusú szövőszék, szövőkeretek
14. lábítós övszövő
15. szalagszövő madzag
16. kötélverő fonálsodráshoz
17. vetélő, leverő villa
18. szálfeszítő
19. karmantyúk, tarisnyaszövő
20. asztalra szerelhető szövőléc: szövő tűske, szövő lécz, felfogató kar
21. gáztűzhely, elektromos főzőlap
22. természetes és vegyi festékek

Védőeszközök, védő felszerelések:

1. munkaköpeny
2. pormaszk
3. gyűszű
4. kártevők elleni védelem: molyirtó, penész gátló, fertőtlenítő
5. poroltó készülék
6. szociális helyiség: WC, mosdó, öltöző

7. munka cipő
8. sötétítő textil: relaxa, szalag függöny, redőny
9. nagyító

A tanterv teljesítéséhez javasolt óraterv

Évfolyamok	11-12.
Heti órakeret	8
2 éves órakeret	576
Ebből kötött	518
Szabadon tervezhető órakeret	58

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Témakör / évfolyam	11-12.	11.	12.
1. Anyagismeret/ fonalmentés	32	16	16
2. Anyagismeret/ textilmentés	32	16	16
3. Eszközhasználat, baleset megelőzés	32	16	16
4. Fonalmentés menete	120	60	60
5. Textilmentés menete	142	71	71
6. Kapcsolódó más gyakorlati tevékenységek (üzemlátogatás, tanulmányi séta)	24	16	8
7. Mérés, csomagolás, tárolás	16	8	8
8. Textil és fonalmentés termékeinek mindennapi hasznosítása	72	40	32
9. Ismétlés, rendszerezés	48	16	32
Szabadon tervezhető órakeret	58	29	29

Tematikai egység	1. Anyagismeret/fonalmentés	Órakeret: 32 óra
Előzetes tudás	1. A megelőző évfolyamokon elsajátított tudáselemek és kompetenciák, ismeretanyag és tevékenységi forma. 2. Egyéni képességek szerinti anyagismeret, biztonságos eszközhasználat, a munkavégzéshez szükséges pozitív hozzáállás, a társakat nem zavaró viselkedés. 3. Aktívan vegyen részt a tanuló a megismert munkafolyamatban. 4. A kommunikációs helyzetekben tartsa be a normákat, illemszabályokat. 5. Legyen fogalma a környezetvédelemről. 6. Ismerjen néhány piktogramot. 7. Képességének megfelelő mértékben használja mérési ismereteit, különös tekintettel a hosszúság és tömeg mérésére.	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. A tanuló nyelvi ismereteinek, kifejezőképességének, információszerző- és feldolgozó képességének fejlesztése. 2. A tanulásra, a munkavégzésre való motiváció erősítése. 3. A környezettudatos magatartás alakítása. 4. A munkavégzéssel kapcsolatos egészségvédelmi szokások, baleset megelőzési magatartás kialakítása. 5. A tanulók szakmai, munkavégzési kompetenciáinak kialakítása. 6. A munkahelyi beilleszkedés, a munkahelyi együttműködés és viselkedés legfontosabb szabályainak elsajátíttatása. 7. A környezettudatos magatartás, a gazdaságossági szemlélet alakítása. 8. A munkavégzéssel kapcsolatos egészségvédelmi szokások, baleset megelőzési magatartás kialakítása. 9. A tanuló nyelvi ismereteinek, kifejezőképességének, információszerző és -feldolgozó képességének fejlesztése. 10. Fejlődjön a tanuló önismerete, ismerje meg saját képességeit, formálódjon pozitív jövőképe saját lehetőségeit illetően.	

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények

Fejlesztési feladat

1. Bővüljön a tanuló szakmai szókincse, tudása, a praktikus, a hétköznapi élet területén hasznosítható ismeretekkel.
2. Szerezzon jártasságot a verbális és nonverbális információszerzésben az elemi anyagismeret területén.
3. A tevékenységbe ágyazott ismeretszerzés során fejlődjenek motorikus készségei, tájékozódó képessége, esztétikai érzéke.
4. A tudatos balesetmegelőzési magatartás kialakítása érdekében következetesen, minden foglalkozáson fel kell hívni a figyelmet a munka- és balesetvédelmi szabályok betartására.
5. Bővüljön a tanuló szakmai szókincse, tudása, a praktikus, a hétköznapi élet területén hasznosítható ismeretekkel.
6. Szerezzon jártasságot a verbális és nonverbális információszerzésben az elemi anyagismeret területén.
7. A tevékenységbe ágyazott ismeretszerzés során fejlődjenek motorikus készségei, tájékozódó képessége, esztétikai érzéke.
8. A tudatos baleset-megelőzési magatartás kialakítása érdekében, következetesen, minden foglalkozáson fel kell hívni a figyelmet a munka- és balesetvédelmi szabályok betartására.

Ismeretek

1. Ismerje meg a tanuló a szakma gyakorlásához szükséges munka-, baleset- és tűzvédelmi előírásokat.
2. Szerezzen ismereteket, és tapasztalatokat a különféle fonalakról és fonalként felhasznált anyagokról, mivel az anyag tulajdonságai nagyban behatárolják a későbbi felhasználást.
3. Természetes eredetű fonalfajták
 - a. növényi eredetű (pamut, len)
 - b. állati eredetű (gyapjú, hernyóselyem).
4. Vegyi eredetű fonalfajták.
5. A fonal készítésének rövid ismertetése (pl.: fonás, eszközei, történeti áttekintés, cérna készítése).
6. A fonalak felhasználása:
 - a. Textil készítése
 - b. kézi és gépi előállítás (pl.: szőttesek, szőnyegek, ruhaanyagok)
 - c. Kötétt anyag készítése
 - d. kézi és gépi előállítás (pl.: kötések, hurkolások stb.)
7. Ismerje meg a tanuló a szakma gyakorlásához szükséges munka- baleset- és tűzvédelmi előírásokat.
8. Ismerje a tanuló a különféle fonalakat és fonalként felhasznált anyagokat, mivel az anyag tulajdonságai nagyban behatárolják a későbbi felhasználást.

Tevékenység

1. Végezze el a tanuló a felhasználásra szánt alapanyagok válogatását megadott szempontok (szálvastagság, szín, nagyság, rugalmasság, felhasználhatóság...) szerint.
2. Végezzen csoportosítást, találjon összefüggést a fonalvastagság és a célszerű felhasználás között.
3. Az eltérő módon készült darabok bemutatása, és annak tudatosítása, hogy mind fonalból készültek, de más-más

technikával és alapanyagból. 4. Ajánlott a témakör feldolgozása során fonalakat, cérnákat árusító üzletbe tanulmányi séta szervezése, ahol mód van az anyagok változatosságának bemutatására.	
Fogalmak	Rugalmasság, merevség, vastagság, állati- növényi eredetű, kötött – hurkolt-, szövött kelmék, kézi- gépi elkészítés, szakíthatóság, festési eljárások megmunkálhatóság függvényében (selyem, pamut, műszál)

Tematikai egység	2. Anyagismeret/textilmentés	Órakeret: 32 óra
Előzetes tudás	1. A megelőző évfolyamokon elsajátított tudáselemek és kompetenciák, ismeretanyag és tevékenységi forma. 2. Aktívan vegyen részt a tanuló a megismert munkafolyamatban. A kommunikációs helyzetekben tartsa be a normákat, illemszabályokat. 3. Legyen fogalma a környezetvédelemről. Ismerjen néhány piktogramot. 4. Képességének megfelelő mértékben használja mérési ismereteit, különös tekintettel a hosszúság és tömeg mérésére.	

Tantárgyi fejlesztési célok	1. Egyéni képességek szerinti anyagismeret, biztonságos eszközhasználat, a munkavégzéshez szükséges pozitív hozzáállás, a társakat nem zavaró viselkedés. 2. A tanulók szakmai, munkavégzési kompetenciáinak kialakítása. 3. A munkahelyi beilleszkedés, a munkahelyi együttműködés és viselkedés legfontosabb szabályainak elsajátítása. 4. A környezettudatos magatartás, a gazdaságossági szemlélet alakítása. 5. A munkavégzéssel kapcsolatos egészségvédelmi szokások, baleset megelőzési magatartás kialakítása. 6. A tanuló nyelvi ismereteinek, kifejezőképességének, információ-szerző és-feldolgozó képességének fejlesztése.
------------------------------------	--

	7. Fejlődjön a tanuló önismerete, ismerje meg saját képességeit, formálódjon pozitív jövőképe saját lehetőségeit illetően.
--	--

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények	
Fejlesztési feladat 1. Bővüljön a tanuló szakmai szókincse, tudása, a praktikus, a hétköznapi élet területén hasznosítható ismeretekkel. 2. A tevékenységbe ágyazott ismeretszerzés során fejlődjenek motorikus készségei, tájékozódó képessége, esztétikai érzéke, kommunikációja. 3. A tudatos balesetmegelőzési magatartás kialakítása érdekében következetesen, minden foglalkozáson fel kell hívni a figyelmet a munka- és balesetvédelmi szabályok betartására. 4. Szerezzen jártasságot a verbális és nonverbális információszerzésben az elemi anyagismeret területén. Ismeretek 1. Ismerje meg a tanuló a szakma gyakorlásához szükséges munka-, baleset- és tűzvédelmi előírásokat. 2. A munkavégzéshez szükséges alapvető szakmai ismeretek a textilről. 3. Szerezzen a munkavégzéshez szükséges alapvető ismereteket, és tapasztalatokat a különféle textil anyagokról, mivel az anyag tulajdonságai nagyban behatárolják a későbbi felhasználást. 4. Természetes eredetű fonalfajták a. növényi eredetű (pamut, len) b. állati eredetű (gyapjú, hernyóselyem) 5. Vegyi eredetű fonalfajták. 6. A fonal tulajdonságai: a. Az elkészítés módja (szövés, kötés, hurkolás)	

- b. A színezés technikája (fehérítés, fonal színezése, kész szövet színezése, minta nyomása, filmnyomás, hő nyomás - stb.)
 - c. A kikészítés fajtái (mosás, avatás, kreppelés stb.)
 - d. A textil felhasználásának területei (lakástextil, fehérnemű, ruhanemű, gazdasági textíliák)
7. Ismerje meg a tanuló a szakma gyakorlásához szükséges munka-, baleset- és tűzvédelmi előírásokat.
8. A textilszínezés színezés technikája (fehérítés, fonal színezése, kész szövet színezése, minta nyomása, filmnyomás, hőnyomás).
9. A kikészítés fajtái (mosás, avatás, kreppelés).
10. A textil felhasználásának területei: lakástextil, fehérnemű, ruhanemű, gazdasági textíliák.
11. Néhány, a mindennapokban gyakran használt szálanyag megkülönböztetése, megnevezése, tulajdonságai, felhasználása textilminták alapján:
- a. Krepp: (vékony, hullámos felületű, egyszínű vagy nyomott mintás) ágynemű, fehérnemű, gyerekruha alapanyag.
 - b. Flanel: (vastagabb, laza kötésű, puha szövet, mindkét oldalán bolyhozott) hálóruga, ing alapanyag.
 - c. Karton: (közepes vastagságú anyag, vászonkötésű) blúz, ing, nyári ruha, kötény anyaga.
 - d. Kordbársony: (különböző szélességű csíkozott) nadrág, szoknya, dzseki, gyerekruha anyaga.
 - e. Pamutvászon: (vastagabb, vékonyabb vászonkötésű) munkaruha, lakástextil alapanyaga.
 - f. Gyapjúsövet: (eltérő vastagságú, kellemes tapintású) női ruha, kosztüm, férfiöltöny, kabát alapanyaga
 - g. Selyemszövet: (szép fényű, kellemes, puha) blúz, női ruha, sál anyaga.

Tevékenység

1. Végezze el a tanuló a felhasználásra szánt alapanyag válogatását több szempont szerint (alapanyag, szín, későbbi felhasználása).
2. A differenciált feladatmegoldásokra jó lehetőséget biztosít a kellékek válogatása, csoportosítása.
3. A válogatás több szempontú lehet (pl. szín, forma, méret, anyag szerint csomagolva, felcímkézve tárolhatók újbóli felhasználásig).
4. Kellő anyagismerettel rendelkezve a környezetében fellelhető textilek elemzése is megtörténhet.
5. Fontos hangsúlyozni, hogy az eltérő anyagok eltérő tulajdonságai miatt, meghatározott területen és összetételben lehet egy időben használni őket.
6. Fontos az anyagismeret a későbbi hibák elkerülése érdekében (pl. színtartósság, mérettartósság, kopásállóság figyelembe vétele).
7. A témakör feldolgozása során mód nyílik a fonalak témakörében tanultak ismétlő rendszerezésére, mivel a szükséges ismeretanyag egy része megegyezik.
8. A munkát kiegészítő és segítő tevékenységek:
 - a. Textilekből mintakollekció készítése színek, anyagfajták szerint.
 - b. Az esztétikai érzék fejlesztését segítő szín- és formakompozíciók készítése.
 - c. Ismerkedjen a tanuló az iparművészetben, divatban, lakáskultúrában használt anyagok változatos tulajdonságaival.

Nézzon képes magazinokat, albumokat, katalógusokat és válogasson adott szempontok szerint a látott képekből.

Fogalmak	Textilfajták, rugalmasság, merevség, vastagság, állati- növényi eredetű, kötött – hurkolt- szövött kelmék, kézi- gépi elkészítés, szálirány, vágási szél, festési eljárások, kopásállóság, szakíthatóság, mérettartósság, megmunkálhatóság kellékek.
-----------------	--

Tematikai egység	3. Eszközhasználat, baleset megelőzés	Órakeret 32 óra
Előzetes tudás	1. A munkatevékenység során használatba kerülő eszközök ismerete, funkciójuk, biztonságos és célirányos alkalmazásuk. 2. A munkahely balesetvédelmi ismeretei, anyag és eszköz okozta balesetveszélyről elsajátított tudás, gyakorlati teendők alkalmazása baleset esetén.	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. A munkaterem (munkahely) rendjének betartása. Helyes viselkedési szokások elsajátítása. 2. Biztonságos közlekedés kialakítása a munkaterem eszközei, felszerelései között. 3. A rábízott eszközök, anyagok rendeltetésszerű, balesetmentes használata. Balesetvédelmi ismeretek automatizálása. 4. Egyszerű elsősegély-nyújtási tevékenység elsajátítása.	

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények

Fejlesztési feladat

1. Követelmény a megbízható szerszám- és eszköz használat, a tisztaság és az eszközök megfelelő karbantartása, a pontos anyagismeret, a munkafázisok sorrendjének egymásutániséga és betartása.
2. Szükséges a folyamatos gyakorlás a műveletek balesetmentes algoritmizálásának elsajátításához.

Ismeretek

1. Megismertetni a szakma gyakorlásához szükséges munka- és tűzvédelmi, valamint biztonságtechnikai előírásokat. Munkavédelmi szabályok.
2. Felismerni a munkavégzés közben előforduló veszélyforrásokat és jelezni, hogy megtehetőek legyenek az elhárításhoz szükséges intézkedések. Kitartó, biztonságos munkát végezni.
3. Alkalmazni a balesetvédelmi előírásokat.

4. Az ismeretek elsajátítása érdekében elsősegélynyújtó bemutatók, tájékoztató jellegű filmek, könyvek, figyelem felhívó plakátok, piktogramok, prospektusok megtekintése elengedhetetlen. Szükséges a rendszeres gyakorlás feltételezett (vagy valódi) baleset esetén - a lehetőség adta helyzet felismerésének és alkalmazásának gyakorlati kivitelezése.

Tevékenység

1. A jó közérzet és hatékony munkavégzés feltételei az időközönként beiktatott rövid mozgásos feladatok, gimnasztikai gyakorlatok vagy más, esetleg a szabadban végzett mozgásos tevékenységek.
2. Lényeges a derűs légkör megteremtése. Munka közben zenehallgatással, a munkatevékenységhez kapcsolódó témákról való beszélgetéssel oldhatjuk a feszültséget, kerülhetjük el a balesetet (monotónia túrés).

3. Tanulmányi séta a mentőállomásra, baleseti ambulanciára. Jó mentális közérzet biztosítása az egyéni igények és az adott lehetőségek figyelembevételével.	
4. Nagy gondot kell fordítani a munkavédelmi, biztonságtechnikai szabályok, eljárások tudatosítására, betartására. Ezt végezhetjük az oktatást megelőzően naponta, tantárgyi témakörök előtt és a gyakorlati munka folyamatában rendszeresen. A gépek biztonságos használatára tudatosan fel kell készíteni a tanulókat. Meg kell ismertetni őket a balesetveszély lehetőségeivel, a biztonságos munkavégzés feltételeivel. Az eszközök használatánál figyelmeztetni kell őket, hogy saját és társai testi épségére különösen figyelniük szükséges. A gépek egyszerű karbantartási munkáinál, általuk is végezhető javításoknál meg kell követelni a biztonságtechnikai szabályok betartását. A feladatok elvégzésének értékelésekor minden esetben ki kell térni a munka minőségi, mennyiségi teljesítménye mellett annak biztonságos elvégzésére is.	
5. Elsősegélynyújtás gyakorlása, kisebb sérülések esetén.	
Fogalmak	Szűrő-vágó eszköz, karbantartás, pormaszk, érintésvédelem, poroltó, elektromos eszköz, allergia, fonal-, textilvágó (körkés) hatása, pánik, elsősegélynyújtás, fertőtlenítés, vérzéscsillapítás, nyomókötés, fájdalomcsillapító szer, hívószám, sürgősség, ambulancia.

Tematikai egység	4. Fonalmentés menete	Órakeret 120 óra
Előzetes tudás	1. A megelőző évfolyamokon elsajátított tudáselemek és kompetenciák, ismeretanyag és tevékenységi forma. 2. Tudjon részt venni a megismert munkafolyamatban. A kommunikációs helyzetekben tartsa be a normákat, illemszabályokat. 3. Tanulja meg a szocializált viselkedést, tartsa szükségesnek a szabályok, normák betartását. 4. Legyen fogalma az ember környezetalakító tevékenységéről, a környezetvédelemről. Ismerje a piktogramok alkalmazásának jelentőségét. 5. Képességének megfelelő mértékben tudja használni mérési ismereteit, különös tekintettel a hosszúság és tömeg mérésére.	

Tantárgyi fejlesztési célok	1. A tanulók szakmai, munkavégzési kompetenciáinak kialakítása. 2. A munkahelyi beilleszkedés, a munkahelyi együttműködés és viselkedés legfontosabb szabályainak elsajátíttatása. 3. A környezettudatos magatartás alakítása. 4. A munkavégzéssel kapcsolatos egészségvédelmi szokások, baleset megelőzési magatartás kialakítása. 5. A tanuló nyelvi ismereteinek, kifejezőképességének, információ-szerző és-feldolgozó képességének fejlesztése. 6. Fejlődjön a tanuló önismerete, ismerje meg saját képességeit, formálódjon pozitív jövőképe saját lehetőségeit illetően.
------------------------------------	--

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények	
Fejlesztési feladat 1. Sajátítsa el a tanuló, képességeinek megfelelően a szakma gyakorlati tevékenységeit. 2. Tartsa be a munkarend, a beilleszkedés, a munkahelyi együttműködés alapszabályait. 3. Takarékos, gazdaságos szemlélet erősítése (pl. fonalgubanc feltekerése a legkevesebb veszteséggel). 4. A tudatos baleset-megelőzési magatartás kialakítása érdekében következetesen, minden foglalkozáson fel kell hívni a figyelmet a munka- és balesetvédelmi szabályok betartására. 5. Az önellenőrzés fontosságának a felismertetése és gyakoroltatása. 6. Legyen képes örömmel, aktívan, és kitartóan végezni a tevékenységeket. 7. Legyen képes a megtanult munkafolyamatokat egyre nagyobb önállósággal, a szükséges anyagok és eszközök célszerű megválasztásával elvégezni. 8. Munkáját folyamatában ellenőrizze, szükség szerint segítséggel/önállóan javítsa.	

Ismeretek 1. Ismerje meg a tanuló a szakma gyakorlásához szükséges munka- baleset- és tűzvédelmi előírásokat. 2. Ismerje a tanuló a munkafázisokat és azok sorrendjét. Ismerje a szükséges eszközöket és azok rendeltetésszerű használatát. Tevékenység A fonalak, cérnák, a szövött-, kötött- és hurkolt kelmék feldolgozhatóságának főbb műveletei: 1. válogatás: a felhasználásra szánt alapanyag válogatása több szempont alapján (szín, minőség, alapanyag összetétele...) az adott lehetőségeknek megfelelően 2. bontás: kötött termékek bontása, kellékek eltávolítása (gombok, kapsok, húzózárok, zsebek, válltömések, tépőzárok, bélés lefejtése), kézzel kötött termékek fejtése, géppel kötött termékek bontása, a bontás megkezdése (a megfelelő hely megkeresése) 3. gombolyítás: az adott hosszúságot meghaladó fonal szálakat segédeszközre vagy kézfejre tekeri, az előre meghatározott fonalhosszúságnál rövidebb szálak gyűjtése külön történik, a szálakat, szükség szerint összecsomózva vagy csomózás nélkül kell gombolyítani	
Fogalmak	válogatás, bontás, fejtés, gombolyítás, kellékek, eszközök (bontótű, olló)

Tematikai egység	5. Textilmentés menete	Órakeret 142 óra
Előzetes tudás	1. A megelőző évfolyamokon elsajátított tudáselemek és kompetenciák, ismeretanyag és tevékenységi forma. 2. Tudjon részt venni a megismert munkafolyamatban. A kommunikációs helyzetekben tartsa be a normákat, illemszabályokat. 3. Tanulja meg a szocializált viselkedést, tartsa szükségesnek a szabályok, normák betartását. 4. Legyen fogalma az ember környezet alakító tevékenységéről, a környezetvédelemről. 5. Ismerje a piktogramok alkalmazásának jelentőségét. 6. Képességének megfelelő mértékben tudja használni mérési ismereteit, különös tekintettel a hosszúság és tömeg mérésére.	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. A tanulók szakmai, munkavégzési kompetenciáinak kialakítása. 2. A munkahelyi beilleszkedés, a munkahelyi együttműködés és viselkedés legfontosabb szabályainak elsajátíttatása. 3. A környezettudatos magatartás alakítása. 4. A munkavégzéssel kapcsolatos egészségvédelmi szokások és tudatos baleset megelőzési magatartás kialakítása. 5. A tanuló nyelvi ismereteinek, kifejezőkészségének,	
	információszerző és -feldolgozó képességének fejlesztése. 6. Fejlődjön a tanuló önismerete, ismerje meg saját képességeit, formálódjon pozitív jövőképe saját lehetőségeit illetően.	

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények

Fejlesztési feladat

1. Sajátítsa el a tanuló, képességeinek megfelelően a szakma gyakorlati tevékenységeit.
2. Tartsa be a munkarend, a beilleszkedés, a munkahelyi együttműködés alapszabályait.
3. Az önellenőrzés fontosságának a felismertetése és gyakoroltatása.
4. Takarékos, gazdaságos szemlélet erősítése
5. A tudatos baleset-megelőzési magatartás kialakítása érdekében következetesen, minden foglalkozáson fel kell hívni a figyelmet a munka- és balesetvédelmi szabályok betartására.

Ismeretek

1. Ismerje meg a tanuló a szakma gyakorlásához szükséges munka-, baleset- és tűzvédelmi előírásokat.
2. Ismerje a munkafázisokat és azok sorrendjét.
3. Ismerje meg minta utáni egyszerű formájú textilből készíthető termékeknél a szabás, varrás, vasalás fogalmát, eszközeit tudja megnevezni, kiválasztani, és képességeiktől függően a folyamatát is tudja elvégezni. a minőségi követelményeknek megfelelően.
4. Ismerje fel, segítséggel nevezze meg textilminták segítségével a ruhaiparban feldolgozásra kerülő textilméterárak, kellékek, rövidárak fajtáit nyersanyaguk, szerkezetük, felhasználási területük és kereskedelmi elnevezésük szerint.
5. Ismerje meg a szakma gyakorlásához szükséges munka- és tűzvédelmi, valamint biztonságtechnikai előírásokat.

Tevékenység

1 Válogatás:

- a. A munkában részt vevő tanulók irányítás mellett a felhasználásra szánt alapanyagok válogatását több szempont alapján (szín, alapanyag), az adott lehetőségeknek megfelelően végezzék el.
- b. A válogatást értelemszerűen az adott alapanyagok tulajdonságai, és a felhasználás célja határozzák meg.
- c. Célszerű már a válogatás során figyelembe venni a majdan elvégzendő szükséges munkafolyamatokat is (pl.: gombokat le kell majd venni, bélést ki kell fejteni stb.).

2 Bontás, a kellékek eltávolítása a textilről:

- a. a gombok, kapcsolók, zárok lefejtése, levágása
- b. a bélés kifejtése
- c. kellékek elkülönítése, válogatása

3 A textil szétfejtése:

- a. bontás megkezdése, a megfelelő hely megkeresése
- b. az összevarrt anyag fejtése a varrás mentén
- c. a fejtés különböző módjának elsajátítása (pl. ollóval, célszerszámmal, szálkihúzással stb.)
- d. a fejtett anyag tisztítása a felesleges szálak eltávolításával, az anyag simítása, válogatása nagyság szerint

4 A textil darabolása a majdani felhasználás szerint

- a. Csík tépése rongyszőnyeg készítéséhez:
- b. a csík szélességének kimérése centiméterrel, vagy sablonnal
- c. az anyag bevágása a kimért helyen
- d. az anyag repítése száliránynak megfelelően
- e. amennyiben az anyag nem téphető, a megfelelő szélesség kimérése és bejelölése után elvágása ollóval
- f. az azonos anyagú és szélességű, színű csíkok összeöltése megfelelő színű fonallal és a kapott csík feltekerése orsóra

g. az így előkészített textilcsíkok mérés és csomagolás után kerülnek felhasználásra. 5. <u>A textil egyenesre vágása bomlást gátló ollóval változatos célú felhasználásra:</u> a. foltvarrás alapanyagainak előkészítése céljából (Patchwork): ebben az esetben kiemelkedően fontos a megfelelő, válogatott méretek szerinti gyűjtés, csomagolás és tárolás; a feldarabolt anyagok csoportosítása lehetőséget nyújt a tanult ismeretek önálló alkalmazására b. falvédő textilkép, apró áruk készítéséhez alkalmas alapanyagok előkészítése: a gondosan feldarabolt anyagok megfelelő válogatás és csomagolás után kerülnek későbbi felhasználásra.	
Fogalmak	Szabás, darabolás, bontás, fejtés, varrás, csomózás, hurkolás, foltvarrás, mérés, szálirány

Tematikai egység	6. Kapcsolódó más gyakorlati tevékenység /üzemlátogatás, tanulmányi kirándulás/	Órakeret 24 óra
Előzetes tudás	1. A textil és fonal alapanyagainak ismerete. 2. Elkészítésük, feldolgozásuk módja, tulajdonságaik, fajtájuk elnevezés szerint, színviláguk a megmunkálhatóság tükrében, felhasználási területeik.	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. A textil és fonal ismerete, textilből és fonalból készített ruházati és használati darabok újra felhasználhatóságának megismerése, ismételt értékteremtő voltuk felismertetése. 2. Esztétikai érzékük fejlesztése és a szociális alkalmazkodás elsajátítása az ismeretszerzés alatt. Nemzeti identitás erősítése a néphagyományokkal való találkozás által.	

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények

Fejlesztési feladat

1. Ismerkedjen meg az iparművészetben, divatban, lakáskultúrában, népművészetben használt anyagok változatos tulajdonságaival.
2. A textil és fonalmentéssel kapcsolatos ismereteit bővítse a gyakorlati tapasztalatszerzéssel az újrahasznosítás érdekében.

Ismeretek

Tájékozódjon magazinok, katalógusok, albumok segítségével is a szakma elsajátításához nélkülözhetetlen ismeretek megszerzése érdekében.

Tevékenység

A szakórák jelentős részét a műhelyben töltik a tanulók. Hasznos, ha többször van módjuk fonalboltban, textil- és ruhanemű boltban, használtruha kereskedésekben (turkálókban), rövidáru üzletekben, ruhaüzletekben, varrodában, butikokban tanulmányi látogatások keretében gyakorlati tapasztalataikat bővíteni, közvetlen kapcsolatba kerülni a munkatevékenységük alapanyagaival.

Ajánlott a helyi és környékbeli lehetőségek figyelembe vétele:

1. tájházak megtekintése
2. szövő műhelyek látogatása
3. népművészeti egyesületek és központok megtekintése
4. művelődési házak kézműves foglalkozásain, kiállításain való részvétel
5. múzeumok látogatása /Néprajzi Múzeum, Népművészeti és képzőművészeti tárlatok, kiállítások/
6. ruhagyűjtő konténer felkutatása, működésének, funkciójának megismerése
7. helyi kulturális központok programjain, kiállításain való megjelenés
8. értelmi fogyatékosok nappali ellátó otthonai, napközi otthonai, és azok tevékenységeinek, foglalkozásainak megtekintése.

Fogalmak	tapasztalatcsere, tanulmányi kirándulás, tájház, kiállítás, konténer, turkáló, útiterv, hasznosítás, néphagyomány, divat, lakáskultúra, iparművészet
-----------------	--

Tematikai egység	7. Mérés, csomagolás, tárolás	Órakeret 16 óra
Előzetes tudás	Az újra hasznosításra kerülő textil és fonaltermékek, ruha kiegészítők és más kapcsolódó termékek ismerete.	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. A témaegység célja, hogy a tanulókat differenciáltan készítse fel az iskolai tanulmányok befejezése utáni munkavégzésre, lehetőséget nyújtva számukra, hogy védőmunkahelyen és ép emberek között, a nyílt munkaerőpiacon (egyéni megsegítéssel), felnőttként munkát vállaljanak. 2. A textil és fonalmentésből nyert anyagok mérése, szakszerű tárolása. 3. Újrahasznosítás után a kész termékek csomagolása a környezetvédelmi és balesetvédelmi szempontok figyelembevételével. 4. Raktárrend kialakítása adott szempontok szerint.	

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények

Fejlesztési feladat

1. A munkafolyamatok végzése módot ad az esztétikai érzék és fantázia fejlesztésére is, amennyiben a termékek későbbi felhasználási lehetőségei szóba kerülnek.
2. Képesé kell tenni a tanulókat a munkafegyelem és a munkavégzés alapvető szabályainak és az alapvető munkavédelmi és balesetmegelőző szabályok betartására.
3. Legyenek képesek az adott feladat szerinti tevékenységeket algoritmizálva elvégezni.
4. Az utasításnak megfelelő helyen és módon tudják az elkészült termékeket tárolni és értékesítéshez, ajándékozáshoz előkészíteni.

5. Legyenek képesek az adott helyen használt egyszerűbb eszközöket megfelelően használni.
6. Vegyék figyelembe az anyagok tulajdonságait (nagyság, súly, merevség) az esztétikus és hibátlan csomagolás érdekében.

Ismeretek

1. Ismerje meg a különféle csomagoló és tároló anyagokat, legyen képes az adott feladatnak megfelelően kiválasztani és felhasználni.
2. Ismerje és tudja csoportosítani a félkész- és kész termékeket, azokat megfelelően válogatni, csomagolni.
3. Ismerje a csomagolás szempontjait és tudja előkészíteni a terméket a csomagoláshoz.

Tevékenység	
1 <u>Mérés</u> a. A kellő súlyt elérő fonalgombolyag végét rögzíteni kell. Igény szerint a súlyt és a termék nevét feltüntetve célszerű csomagolni az elkészült munkát tárolásra és raktározásra előkészítve. b. Legmegfelelőbb méretbeli megállapodás szerint válogatni a fonalakat, textíliákat, kelméket, félkész- és kész termékeket, megkönnyítve a célszerű felhasználásukat. 2 <u>Csoportosítás:</u> a. Tároló dobozokban, címkézéssel ellátva: b. a munka során lefejtett kellékek tárolására, válogatására (gombok, húzózárok, kötöző anyagok, tépőzárok, patentok, tömőanyagok, válлтömések, bélésanyagok), c. célszerszámok, ollók, ragasztó anyagok, csomagolási anyagok, mérést szolgáló eszközök (mérleg, mérőszalag), sablonok, d. egyéb kiegészítő anyagok. 3 <u>Csomagolás:</u> a munka során összegyűlt kellékek (nem textilanyagok), a gondosan feldarabolt anyagok, kész termékek, ajándéktárgyak, lakástextíliák, dekorációs anyagok megfelelő válogatása, csomagolás, címkézés, esetleges kezelési utasítás után kerülnek a későbbi felhasználóhoz. (Textil KRESZ). 4 <u>Tárolás:</u> a raktározáshoz szükséges anyagok, eszközök, kellékek, termékek elhelyezése, azok megfelelő körülményeinek. 5 <u>Foltvarrás alapanyaga céljából (Patchwork):</u> a. megfelelő, válogatott méretek szerinti gyűjtés, csomagolás és tárolás, b. textilkép, falvédő készítéséhez alkalmas alapanyagok előkészítése.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	mérés, csoportosítás, tárolás, címkézés, válogatás, csomagoló anyagok, segédanyagok, foltvarrás

Tematikai egység	8. Textil-és fonalmentés termékeinek mindennapi hasznosítása	Órakeret 72 óra
Előzetes tudás	1. A megelőző évfolyamokon elsajátított tudáselemek és kompetenciák, ismeretanyag és tevékenységi forma. 2. Textil- és fonalmentés menetének ismerete és gyakorlati megvalósítása, kapcsolódó eszközei. 3. Kézi alapvarrások. 4. A szakma gyakorlásához szükséges munka- és tűzvédelmi, valamint biztonságtechnikai előírások (eszközök, gépek, segédanyagok használata).	
Tantárgyi fejlesztési célok	1. Különféle textilekből, kelmékből és fonalakból készített ruházati és használati darabok újra felhasználhatóságának megismerése, ismételt értékteremtő voltuk felismertetése. 2. Tárgyalkotó képesség, fantázia, esztétikai érzék fejlesztése. 3. Az alkalmazkodó képesség fejlesztése, mely által képessé válik arra, hogy huzamosabb ideig végezze a kijelölt munkát, a szükséges öltözék és eszközök kiválasztásával. 4. Legyen képes utasításokat végrehajtani.	
	5. Ismerje meg, hogy a munkának értéke van 6. Törekedjen a képességei szerinti pontos munkavégzésre. 7. Tudatosuljon benne, hogy az elkészített termékek, tárgyak a mindennapokban használatos cikkeként, ajándék- és lakásdekorációs célokra is felhasználhatók.	

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények

Fejlesztési feladat

1. A szakma elsajátításának próbaköre a tanult elméleti ismeretek eredményes gyakorlati alkalmazása.
2. A képzés kezdeti szakaszán különösen, de mindvégig igen fontos a motiváltság érdekében, hogy a tanulók munkájának eredménye, a kész munkadarab használhatósága nyilvánvaló legyen. Készítése során sikerélményhez jussanak.
3. Tudatosuljon, hogy a kézimunkával készített termékek előállítása munkaigényes és időigényes folyamat, ami felértékeli az elkészült tárgyat.
4. Váljon képessé különböző ruhadarabokhoz a megfelelő anyagot, kelléket kiválasztani, az összedolgozhatóság, kezelhetőség figyelembe vételével.
5. Tudatosuljon benne munkavégzése során az a tény, hogy munkája környezetvédelmi célokat szolgál. Tevékenységük által a feleslegesnek tűnő „hulladékból” hasznos termék készül.
6. Ismerje meg az egyszerűbb női- és férfi ruhadarabokat, azok készítésének módját az alapanyag sajátosságainak figyelembevételével.
7. A tanulók az alapvető textil- és fonalmentési technológiai eljárásokat és a megmunkálási műveletek logikai sorrendjét megismerjék, és alkalmazzák azokat a különböző textíliák anyagminősége, színe és összetevők szerinti szétválogatásnál, ruhabontásnál, textilhasításnál, összevarrás, fonalképzés, gombolyítás, feldolgozás munkafázisainál.

8. A tudatos baleset-megelőzési magatartás kialakítása érdekében következetesen minden gyakorlati foglalkozás előtt, a végzendő munkafolyamat végzése során fel kell hívni a figyelmet a munkavédelmi szabályok betartására.

Ismeretek

Anyagismeret (fonal és textil):

1. Felmérni a javítások, átalakítások lehetőségeit a textíliamentés során rendelkezésre álló textíliák és kelmék közül az esztétikai és gazdaságossági szempontok figyelembe vételével, és azokat lehetőség szerint önállóan elkészíteni.
2. Tudatosítsuk a fiatalokban, hogy a segítségkérés és a feladatok ellenőrzése természetes része az életnek, ne féljenek jelezni gondjaikat, miközben legyenek büszkék teljesítményükre.
3. Ismerje, és a gyakorlatban legyen képes használni a szabás és a varrás kézi eszközeit (olló, körkés, bontótű, gombostű, szabókréta, illanó filc).
4. Ismerje fel, és ha képességei lehetővé teszik, irányítás és ellenőrzés mellett alkalmazza a tárgykészítés során a felsorolt (asztali szövő lécz, szövő keretek, karmantyúk, övszövők, varrógép) eszközöket.
5. Lehetőség szerint ismerje meg a varrógépek általános felépítését, a varráshoz használatos eszközök használatát, a gép működtetését és kezelését (minden esetben oktató segítségével és felügyelete mellett).
6. Ismerje és tudja működtetni a vasaláshoz használt berendezéseket.
7. Ismerje fel a textilműhelyben lévő gépek és eszközök rendellenes működését, tudjon segítséget kérni.
8. Fantáziája és esztétikai érzéke segítségével próbálja kiválasztani a különböző típusú textíliákhoz a megfelelő kellékeket, közbélészeket, bélésanyagokat azokból új tárgyat előállítva.

Tevékenység

1. A textilmentés és fonalmentés során megismert kiegészítőket és kellékanyagokat sikeresen fel tudja használni egy új, hasznos tárgy elkészítésére (gombok, zipzár patent, tépőzár, válltömés, gumi, csipke).
2. A technológia részműveleteit minden esetben a munkamódszert átadó közvetlen irányítása mellett bemutatás, betanítás után készíti el, figyelve a konkrét textília formai megoldásainak, alap- és kellékanyagainak, valamint a rendelkezésre álló eszközök (esetleges gépek) alkalmazásának lehetőségeire.
3. A munkafolyamat bemutatása után egyénileg végezzék a tanulók a munkát. A tanár/szakoktató korrigálja az eszközhasználatot, tanácsadással segítsen, dicsérettel ösztönözzön, de az önálló munkavégzést biztosítsa.
4. Eszközök segítségével rongyszövés:
 - a. textil-és fonalgombolyagok felhasználása asztalra szerelt szövő lécen (tűskén) való szövésre
 - b. álló és fekvő szövőszéken való feldolgozására (terítők, lábtörlők, falvédők stb.)
 - c. szalagszövőn való fonalgombolyagok felhasználására (övek, szalagok, mobiltelefon tartók, könyvjelzők, zsebkendő tartók stb.)
 - d. kötés, horgolás (kötőtűk és horgolótűk segítségével, egyedi technikákkal)
5. Apróárúk készítése a mentett fonalak, textíliák felhasználásával:
 - a. Egyszerű használati és lakberendezési cikkek, ajándéktárgyak textíliák és kelmék tárgyalakotással történő újrahasznosításával.
 - b. E munkafolyamat végzése módot ad az esztétikai érzék és fantázia fejlesztésére is, amennyiben a későbbi felhasználás lehetőségei szóba kerülnek.
6. Varrás (kézi, gépi):
 - a. egyszerű szabásmintákat a mintaívekről (lehetőség szerint, egyéni képességeikhez mérten) tudjon kiszabni olló

használatával, b. egyszerűbb textilkép elkészítése, c. babaruha varrása (textil, gomb, fonal és szalagok kombinálásával egyéni munkadarabok elkészítésére is alkalmat kell teremteni a tanulóknak), d. textildoboz, e. mobiltelefon tartó, f. bevásárló szatyor, g. zsebkendőtartó, h. patchwork tárgyak (párnák, kisterítők), i. portörlők, j. konyhai edényfogó kesztyűk, k. tornazsákok, tisztasági csomag zsákjai, l. gyermekjátékok, m. textil kitűzők (ékszerek, névtáblák, csoporthoz való tartozás jelzésére alkalmazhatóan), n. bábok (tantárgyi- és terápiás, iskolai fejlesztési célokra), 7. Filc alapanyagú ajándéktárgyak, applikációs díszek. 8. Makramé csomózás.	
Fogalmak	bontás, szabásminta, kellékek, varrás, varrógép, környezetvédelem, újrahasznosítás, kézimunka

Tematikai egység	9. Ismétlés, rendszerezés	Órakeret 48 óra
Előzetes tudás	Tanult, elsajátított ismeretek	
Tantárgyi fejlesztési célok	Rendszerezés, önálló alkalmazás	

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények
--

Fejlesztési feladat

1. A tanulási idő során fokozatosan végezze egyre önállóbban a munkát.
2. Legyen módja arra, hogy önállóan tervezze meg a munkadarabot, a munka fázisait, a munkavégzéshez szükséges eszközöket és időt.
3. A gyakorlati kerettanterv elsajátítása során a munkafolyamatokat fokozatosan egyre önállóbban végezze a feladat megállapításától, a szükséges eszközök és munkafolyamatok megtervezésén túl a feladat megfelelő minőségben és időben történő elvégzéséig.
4. Az oktatási intézményben a több-éves fejlesztő munka során felszínre kell hozni a fiatalok egyéni képességeit, az esetleges hiányok csökkentésére egyéni korrekció biztosításával.
5. A képzés során a gyakorlati kerettanterv gyakorlati célzott tevékenységeit tanári irányítással, jól begyakorolt rutinnal kell végezniük, ami később a biztonságos munkavégzésüket segíti.
6. A gyakorlati kerettanterv során nagy lehetőség és szükség is van az egyéni, helyi sajátosságok figyelembe vételére, és ennek tudatában kell a megfelelő, aktuálisan szükséges területre vonatkozó ismereteket aktualizálni és alkalmazni.

Ismeretek

1. A munkafolyamat állandó értékelése és a megfelelő segítségnyújtás kellően felkészít erre.
2. A fiatalokban tanulmányaik során kialakulnak a társas együttélés alapvető szokásai, önkiszolgálási szintjük lehetővé teszi számukra a viszonylagos önállóságot.
3. Az ismert hely és személyek megnyugtató háttérrel jelentenek számukra ahhoz, hogy eleinte több, majd kevesebb segítséggel az iskolán kívüli színtereken is biztonságosan mozogjanak.

Tevékenység

1. A munkafázisok sorrendjének ismerete és betartása követelmény. Ehhez folyamatosan gyakorolni szükséges a műveleteket, az egyes munkafázisok pontos elvégzését.
2. A jó közérzet és hatékony munkavégzés szükségessé teszi az időközönként beiktatott rövid mozgásos feladatokat, gimnasztikai gyakorlatokat vagy más esetleg a szabadban végzett mozgásos tevékenységet.

3. Jó hatású a munka közben halk zene hallgatása, beszélgetés a munkatevékenységhez kapcsolódó témákról, derűs légkör biztosítása. 4. A tanulási idő során fokozatosan egyre önállóbban dolgozzon. 5. Legyen módja arra, hogy önállóan tervezze meg az elvégzendő munkát, annak fázisait, a munkavégzéshez szükséges eszközöket és időt. 6. A munkafolyamat állandó értékelése és a megfelelő segítségnyújtás kellően felkészít erre. 7. Az iskola fontos partnere a család, a szülő, aki megfogalmazza igényét és elvárásait az iskolával szemben. Ez az igény minden esetben realitáson alapuljon. Ennek érdekében törekedjen az oktatási intézmény és a pedagógus a harmonikus szülő – iskola – munkahely együttműködésre, a tanulók későbbi kiegyensúlyozott, megelégedett, tartalmas életéhez.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	munkadarab, anyagok, eszközök, balesetvédelem